

DEIGLA

Rit atvinnuþróunarfélaganna,
Byggðastofnunar og landshlutasamtakanna

Nr. 1 2021
Janúar 2021

ISSN 2672-6459

Íbúakönnun 2020: Íbúar og mikilvægi búsetuskilyrða

Samantekt á niðurstöðum

Vífill Karlsson, Hagfræðingur Ph.D.

Ráðgjafi SSV og dósent við HA

Helga María Pétursdóttir, Hagfræðingur M.Sc.

Ráðgjafi SSNE

Helstu niðurstöður

• Búsetuskilyrði.

- Vestmanneyjabær kom best út úr þessari könnun, Akureyri var í öðru sæti og Eyjafjörður í því þriðja (bls. 112).
- S-Vestfirðir, Dalir, Strandir og Reykhólar komu verst út úr könnuninni (bls. 112).
- Af þeim svæðum sem voru með síðast hækkaði Vestmannaeyjabær mest á milli kannana, þá Rangárvallasýsla og Skaftafellssýslur (bls. 112).
- Mest lækkuðu Strandir og Reykhólar, N-Vestfirðir og Reykjanesbær (bls. 112).
- Athygli vekur að meiri breidd var í heildareinkunn 2020 en 2016-2017 þar sem hæsta einkunn var 7,4 árið 2020 á skalanum 0-10 en 3,8 sú lægst. Í fyrri könnun var 6,4 hæst og 3,6 lægst. Að þessu leyti er því meiri munur á milli búsetuskilyrða eftir landshlutum (bls. 112).

• Hamingja.

- Íbúar Vestmannaeyjabæjar og Snæfellsness voru hamingjusamastir í könnuninni og þeir einu sem voru marktækt hamingjusamari en aðrir þátttakendur (bls. 23).
- Íbúar Reykjanesbæjar og höfuðborgarsvæðisins voru óhamingjusamastir í könnuninni og þeir einu sem voru marktækt óhamingjusamari en aðrir þátttakendur (bls. 23).
- Ekki var mikill munur á svörun á milli landshluta (bls. 23).
- Viðhorf til sveitarfélagsins.
  - Íbúar Grindavíkurbæjar voru ánægðastir með sveitarfélagið sitt, því næst íbúar Vestmannaeyja og síðan Suðurnesjabæjar (bls. 24).
  - Íbúar Dalanna voru óánægðastir með sveitarfélagið sitt, því næst íbúar Fjarðarbyggðar og Suðurfjarða og síðan Borgarfjarðarsvæðis (bls. 24).
  - Að þessu leyti var munurinn lítil og ekki marktækur á milli landsvæða nema í tilfalli Dalanna (bls. 24).

Athyglisverðir punktar í niðurstöðunum

- Þegar horft var til heildareinkunnar var höfuðborgarsvæðið í 9-10 sæti af 24 ásamt Grindavíkurbæ (bls. 112).
- Akureyri var hins vegar í næstefsta sæti og Eyjafjörður utan Akureyrar í því þriðja (bls. 112).
- Skagafjörður sem var í fyrsta sæti 2016-2017 vermir fjórða sætið þrátt fyrir að hafa staðið í stað í stigum (bls. 112).
- Ef haldið er áfram með samanburð á milli kannana þá hækkaði Vestmannaeyjabær mest á milli kannana af þeim svæðum sem voru með síðast, því næst Rangárvallasýsla og Skaftafellssýslur. Öll þessi svæði eru á Suðurlandi. Árnessýsla bætti sig líka á milli kannana. Ferðaþjónusta er stór atvinnugrein á Suðurlandi en þó einna síst í Vestmanneyjabæ (bls. 112).
- Suðurnes, þar sem ferðaþjónusta er líka stór, koma verr út. Eina mestu lækkun á milli kannana var að finna hjá Reykjanesbæ. Þá lækkuðu Vogar lítið eitt á milli kannana. Hins vegar hækkaði nýsameinað sveitarfélag, Suðurnesjabær á milli kannana sem og Grindavíkurbær (bls. 112).
- Frekari samanburður á milli 2020 og 2016-2017 bendir til að fækkun ferðamanna vegna Covid hafi haft áhrif á búsetuskilyrði, sum til bóta og önnur til hins verra. Þetta er sérstaklega áberandi á svæðum þar sem ferðaþjónusta er stór eins og í Skaftafellssýslum (bls. 94). Aðstæður á fasteignamarkaði og í umferðinni eru dæmi um þetta og hafa batnað á milli kannana á meðan þættir sem tengjast vinnumarkaði og úrvali á þjónustu og vöru hafa versnað. Einnig sést að mikilvægi á þjónustu við fólk í fjárhagsvanda hefur aukist á milli kannana (t.d. bls. 90, 92, 94, 96).
- Gögnin benda til þess að verkefnið Ísland ljóstengt hafi skilað íbúunum miklu þar sem nettengingar eru sá þáttur sem batnar víða langmest á milli kannana (t.d. bls. 72, 77, 79 og 96).
- Útlendingar tóku meira þátt núna en í síðustu könnun. Á því sést að mikilvægi þjónustu við útlendinga hefur aukist á milli kannana (t.d. bls. 77 og 79). Ef horft er til breytinga á afstöðu þeirra eingöngu kom í ljós að þeir telja atvinnuöryggi sitt hafa versnað milli kannana sem og möguleikarnir til framfærslu ásamt fleiri atriðum (bls. 18).

Um verkefnið

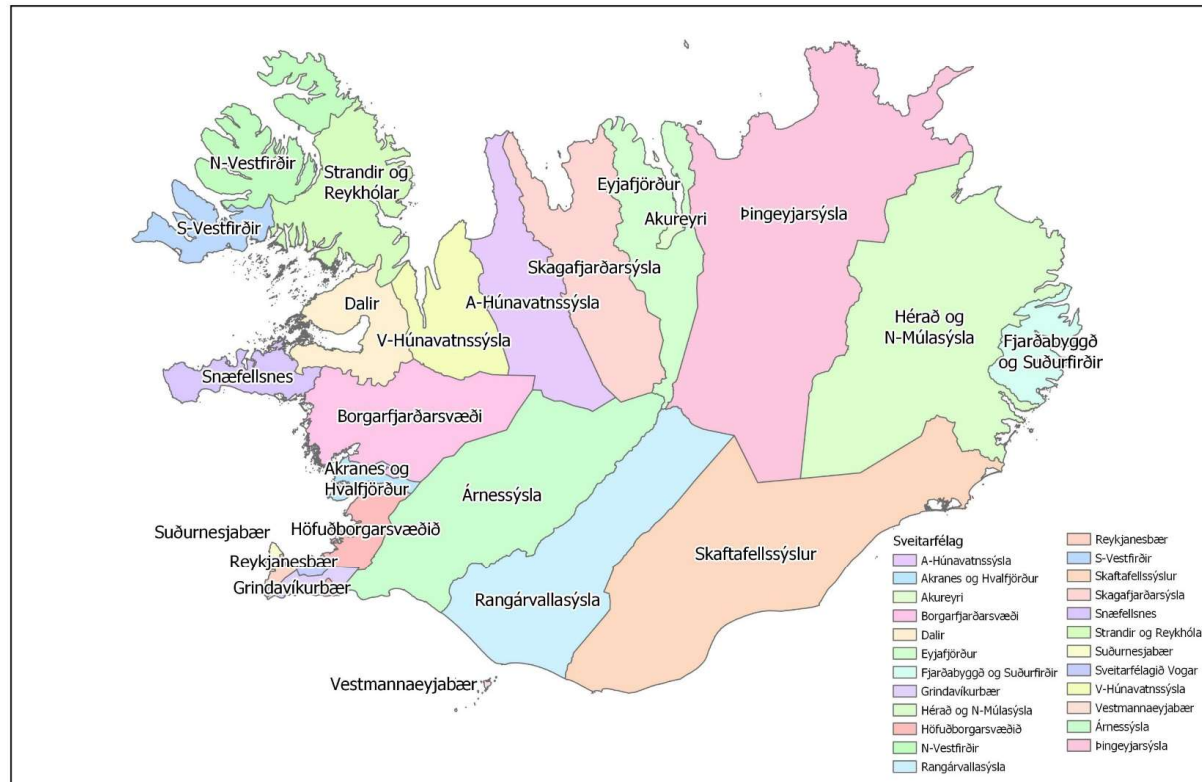
- Skoðanakönnun.
- Kanna hug íbúa til búsetuskilyrða, aðstæður á vinnumarkaði og afstöðu til nokkurra mikilvægra atriða, s.s hamingju og hvort íbúar séu á förum frá landshlutanum.

Framkvæmd

1. Vífill Karlsson, Ph.D. í hagfræði hjá Samtökum sveitarfélaga á Vesturlandi, hafði yfirumsjón með skipulagi og framkvæmd könnunarinnar, ásamt því að vinna úr niðurstöðum með Helgu Maríu Pétursdóttur hjá Samtökum sveitarfélaga og atvinnuþróunar á Norðurlandi eystra.
2. Rannsóknamiðstöð Háskólans á Akureyri safnaði netfanga og mat stærð úrtaks.
3. Könnunin fór fram í september og október 2020.
4. Hún var send út á þremur tungumálum, þ.e. íslensku, ensku og pólsku.
5. Túlkun á niðurstöðum og framsetning var í höndum Vífils og Helgu Maríu.

Landsvæði skoðanakönn- unarinnar

Það voru 25 landsvæði á þeim
8 landshlutum sem Íslandi er
vanalega skipt í.

Tafla 1: Yfirlit þýðis og fjölda svara

LH*	Landsvæði	Íbúar, fjöldi	Íbúar 18 ára og eldri	Fjöldi svara '16'17	Fjöldi svara 2020	Núna / síðast
HB	Höfuðborgarsvæðið	233.034	181.354		1.435	
SN	Reykjanesbær	19.421	15.050	223	409	183%
SN	Grindavíkurbær	3.512	2.595	221	264	119%
SN	Suðurnesjabær	3.588	2.705	392	360	92%
SN	Sveitarfélagið Vogar	1.308	1.026	170	156	92%
VL	Akranes og Hvalfjörður	8.159	6.145	359	559	156%
VL	Borgarfjarðarsvæði	3.917	3.070	385	474	123%
VL	Snæfellsnes	3.947	3.063	297	484	163%
VL	Dalir	639	506	156	118	76%
VF	N-Vestfirðir	4.972	3.886	629	599	95%
VF	S-Vestfirðir	1.272	991	233	232	100%
VF	Strandir og Reykhólar	871	693	219	148	68%
NV	V-Húnavatnssýsla	1.211	951	286	250	87%
NV	A-Húnavatnssýsla	1.872	1.439	302	223	74%
NV	Skagafjarðarsýsla	4.239	3.313	327	336	103%
NE	Akureyri	19.025	14.417		762	
NE	Eyjafjörður	6.462	5.081		478	
NE	Þingeyjarsýsla	5.113	4.168		433	
AL	Fjarðabyggð og Suðurfirðir	5.072	3.842		399	
AL	Hérað og N-Múlasýsla	5.667	4.376		515	
SL	Árnessýsla	18.804	14.401	532	557	105%
SL	Rangárvallasýsla	3.894	3.109	415	366	88%
SL	Vestmannaeyjar	4.355	3.461	435	363	83%
SL	Skaftafellssýslur	3.780	3.128	368	333	90%
	Samtals	364.134	282.770	5.949	10.253	172%

*Skýring: LH (landshluti) er Höfuðborgarsvæðið (HB) Suðurnes (SN), Vesturland (VL), Vestfirðir (VF), Norðurland vestra (NV), Norðurland eystra (NE), Austurland (AL) og Suðurland (SL)

Þátttaka eftir landshlutum 2020

LH*	Landshluti	Íbúar, fjöldi	Íbúar 18 ára og eldri	Fjöldi svara '16-'17	Fjöldi svara 2020	Núna / síðast
AL	Austurland	10.739	8.218		914	
HB	Höfuðborgarsvæðið	233.034	181.354		1.435	
NE	Norðurland eystra	30.600	23.666		1.673	
NV	Norðurland vestra	7.322	5.703	915	809	88%
SL	Suðurland	30.833	24.099	1.750	1.619	93%
SN	Suðurnes	27.829	21.376	1.101	1.189	108%
VF	Vestfirðir	7.115	5.570	1.081	979	91%
VL	Vesturland	16.662	12.784	1.197	1.635	137%
	Samtals	364.134	282.770	5.949	10.253	172%

Útlendingar
1.222, þar af 801
pólskumælandi.
Virk svör
útlendinga um 800
(misjafnt eftir
spurningum)

18-25 ára eru 225
talsins

Búsetuskilyrði

1. Aðstoð við fólk í fjárhagsvanda
2. Almenningsamgöngur
3. Almennt öryggi
4. Atvinnuöryggi
5. Ásýnd bæja og sveita ásamt almennri umgengni
6. Dvalarheimili aldraðra
7. Farsímasamband
8. Fjölbreytni atvinnulífs
9. Framboð á húsnæði til leigu
10. Framboð á íbúðarhúsnæði til sölu
11. Framfærslukostnaður
12. Friðsæld
13. Gott mannlíf
14. Greið bílaumferð
15. Gæði grunnskóla
16. Gæði heilsugæslu/sjúkrastofnana
17. Gæði leikskóla
18. Gæði unglingastarfs
19. Launatekjur
20. Loftgæði (engin loft-, svifryksmengun, útblástur o.þ.h.)
21. Menningarlíf
22. Möguleikar á eigin atvinnurekstri
23. Nálægð við fjölbreytta náttúru
24. Námsmöguleikar á framhaldsskólastigi
25. Námsmöguleikar á háskólastigi
26. Nettengingar
27. Rafmagn
28. Skipulagsmál
29. Sorpmál
30. Tónlistarskóli
31. Tækifæri til afþreyingar
32. Tækifæri til íþrótta/tómstundaiðkunar
33. Umferðaröryggi
34. Umhverfismál almennt
35. Vegakerfi
36. Vöruúrval/þjónustuval
37. Vöruverð
38. Þjónusta við aldraða
39. Þjónusta við fatlaða
40. Þjónusta við fólk af erlendum uppruna

Búsetuskilyrðin 40, stytt orðalag og í könnun

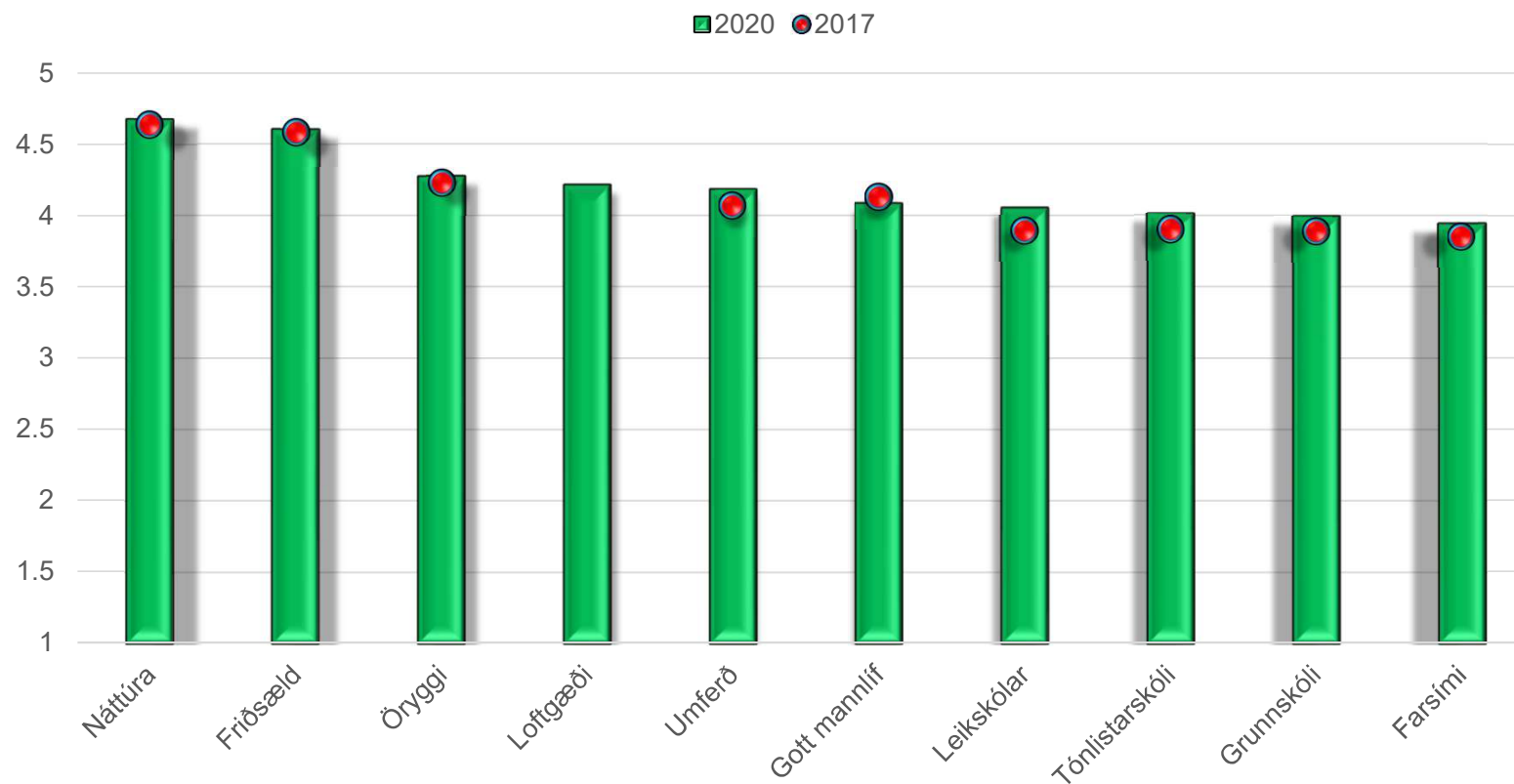
Stytting		Orðalag í könnuninni
1 Afþreying	=	Tækifæri til afþreyingar
2 Aldraðir	=	Þjónusta við aldraða
3 Almsamg	=	Almenningssamgöngur
4 Atvinnurekstur	=	Möguleiki á eigin atvinnurekstri
5 Atvinnuúrval	=	Fjölbreytni atvinnulífs
6 Atvinnuöryggi	=	Atvinnuöryggi
7 Ásýnd	=	Ásýnd bæja og sveita ásamt almennt umgengni
8 Dvalarheimili	=	Dvalarheimili aldraða
9 Farsími	=	Farsímasamband
10 Fatlaðir	=	Þjónusta við fatlaða
11 Fjárhagsvandi	=	Aðstoð við fólk í fjárhagsvanda
12 Framfærsla	=	Framfærslukostnaður
13 Framhsk	=	Námsmöguleikar á framhaldsskólastigi
14 Friðsæld	=	Friðsæld
15 Grunnskóli	=	Gæði grunnskóla
16 Háskóli	=	Námsmöguleikar á háskólastigi
17 Heilsugæsla	=	Gæði heilsugæslu/sjúkrastofnana
18 Internet	=	Nettengingar
19 Íbúðir	=	Framboð á íbúðarhúsnæði til kaups
20 Íþróttir	=	Tækifæri til íþróttatómstundaiðkunar

21 Launatekjur	=	Launatekjur
22 Leiguíbúðir	=	Framboð á íbúðarhúsnæði til leigu
23 Leikskóli	=	Gæði leikskóla
24 Loftgæði	=	Loftgæði (engin loft-, svifryksmengun, útblástur o.p.h.)
25 Mannlíf	=	Gott mannlíf
26 Menning	=	Menningarlíf
27 Náttúra	=	Nálægð við fjölbreytta náttúru
28 Rafmagn	=	Rafmagn
29 Skipulagsmál	=	Skipulagsmál
30 Sorpmál	=	Sorpmál
31 Tónlistarskóli	=	Tónlistarskóli
32 Umferð	=	Greið bílaumferð
33 Umhverfismál	=	Umhverfismál almennt
34 Unglingastarf	=	Gæði unglíngastarfs
35 Útlendingar	=	Þjónusta við fólk af erlendum uppruna
36 Vegakerfi	=	Vegakerfi
37 Vöruúrval	=	Vöruúrval/þjónustuúrval
38 Vöruverð	=	Vöruverð
39 Örygg umferð	=	Umferðaröryggi
40 Öryggi	=	Almennt öryggi

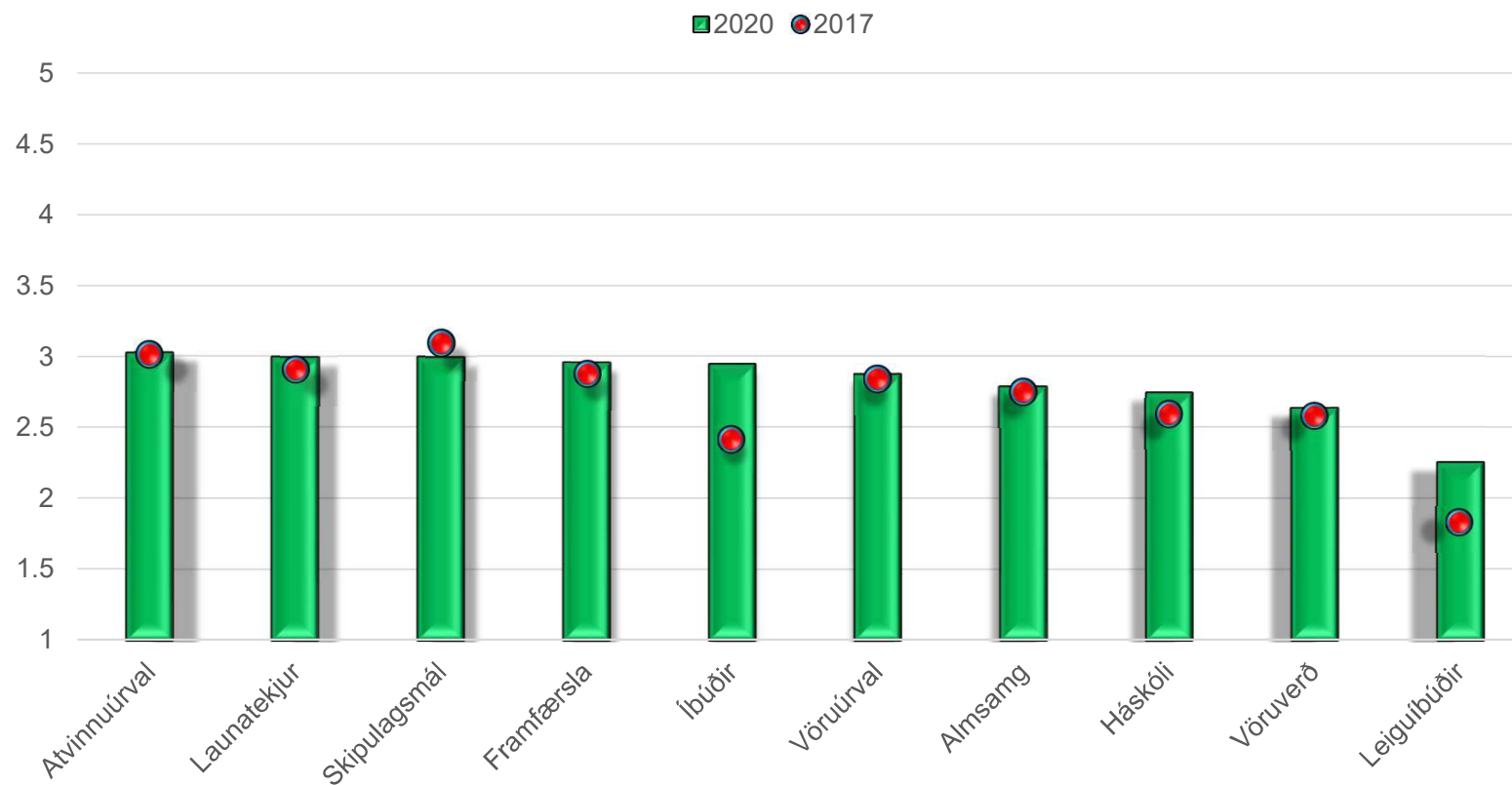
40 þættir og fimm nýir

1. Umhverfismál almennt (ríkið).
2. Loftgæði (ríkið).
3. Ásýnd bæja og sveita (samfélagið).
4. Sorpmál (sveitarfélagið).
5. Rafmagn (innviðir).

Tíu bestu búsetuskilyrðin

Tíu verstu búsetuskilyrðin

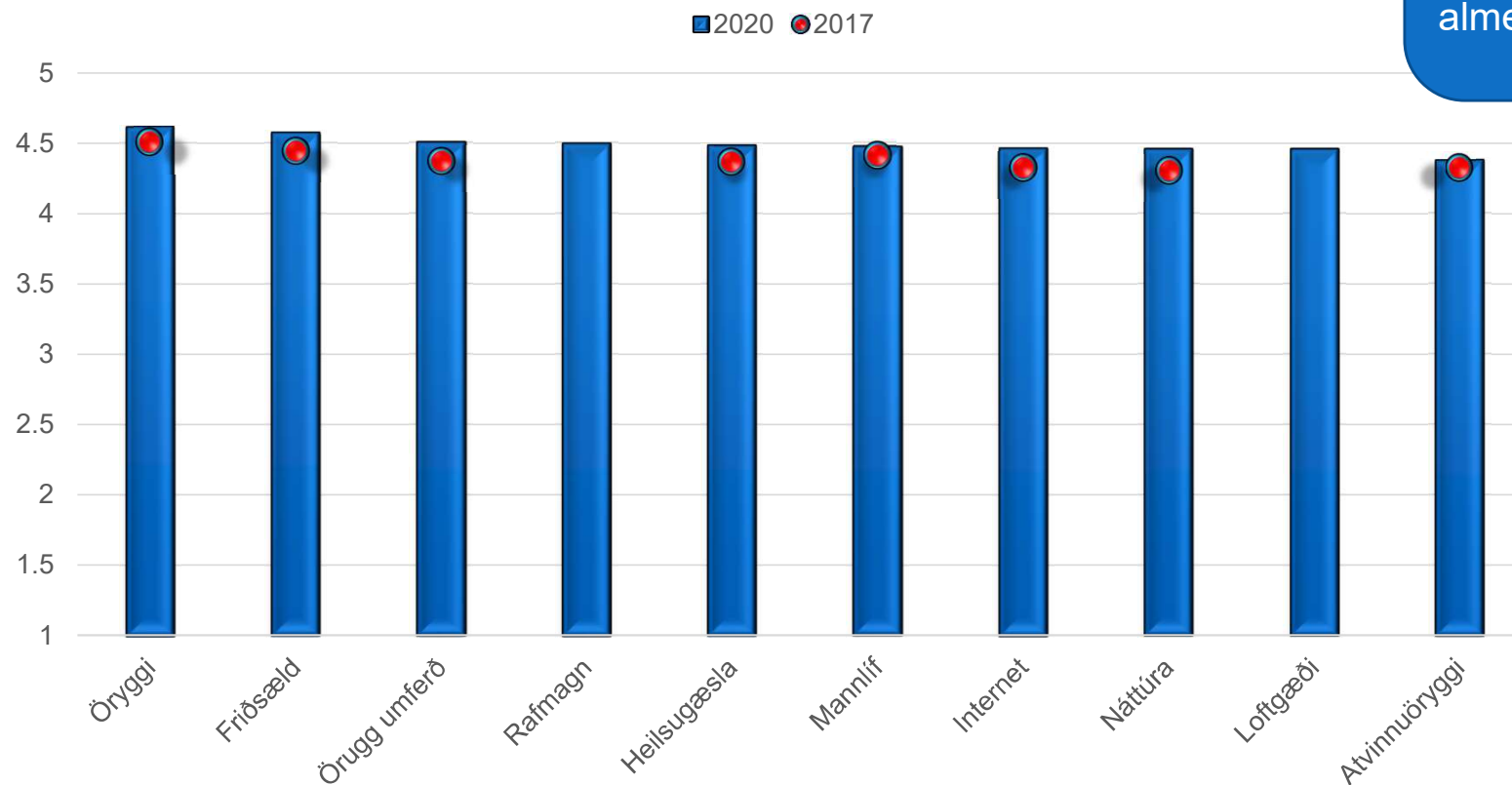

Hvar lentu nýju þættirnir fimm?

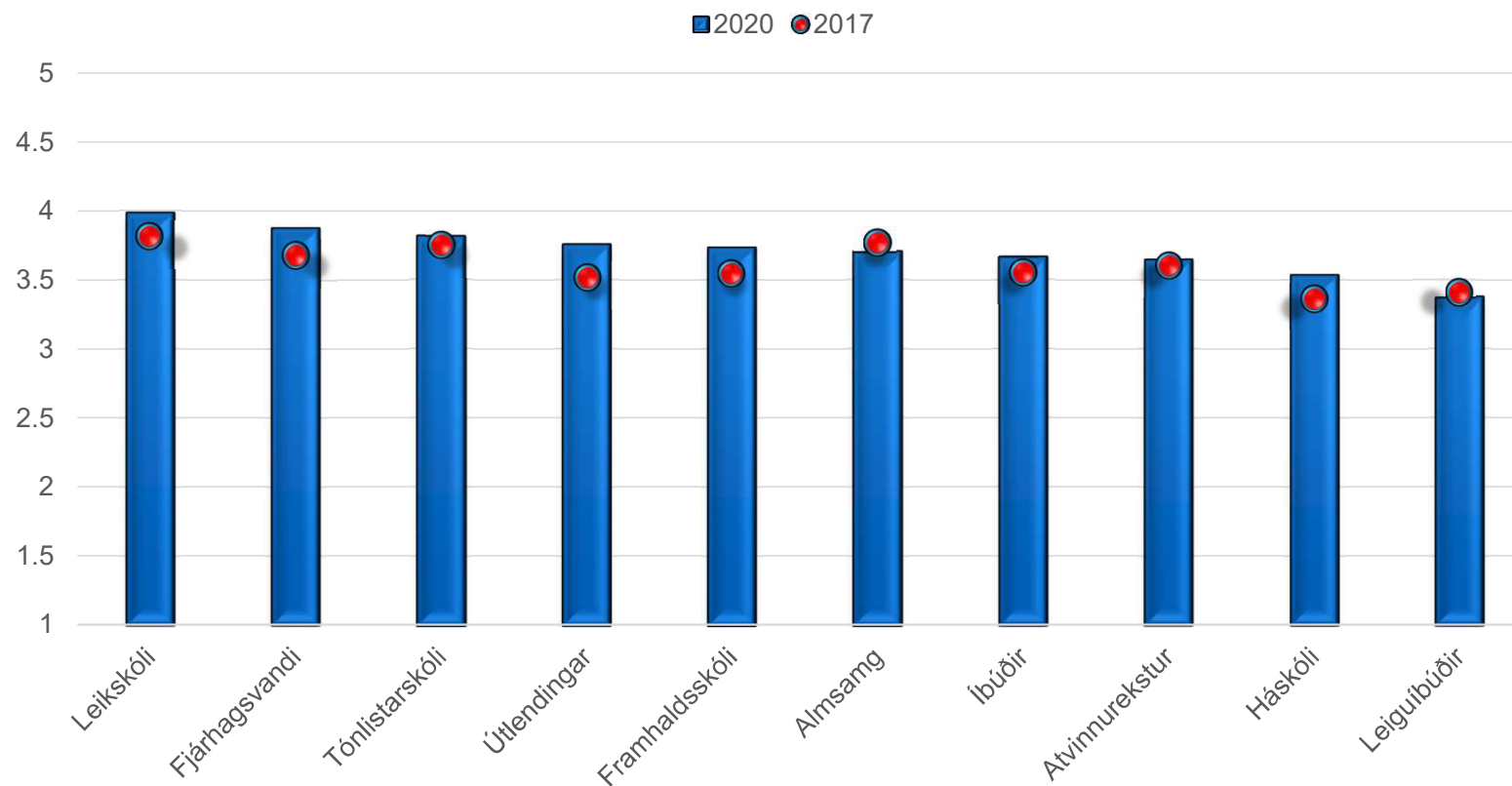
1. Umhverfismál almennt, í **16** sæti af 40.
2. Loftgæði, í **4** sæti af 40.
3. Ásýnd bæja og sveita, í **15** sæti af 40.
4. Sorpmál, í **19** sæti af 40.
5. Rafmagn, í **11** sæti af 40.

Tíu mikilvægustu búsetuskilyrðin

11. Sorpmál
12. Ásýnd bæja og sveita ásamt almenntri umgengni
15. Umhverfismál almennt.

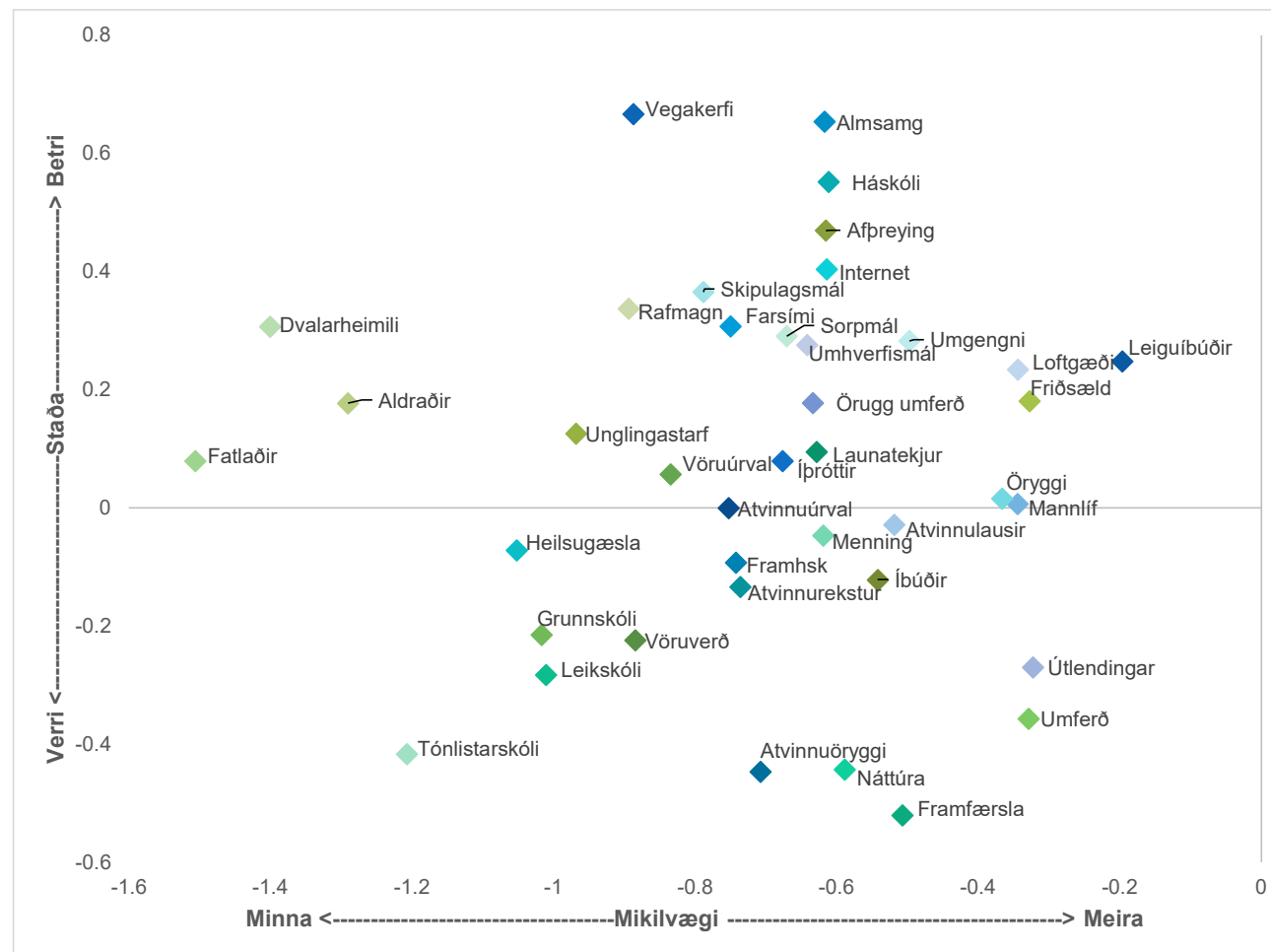
Tíu „ómikilvægustu“ búsetuskilyrðin

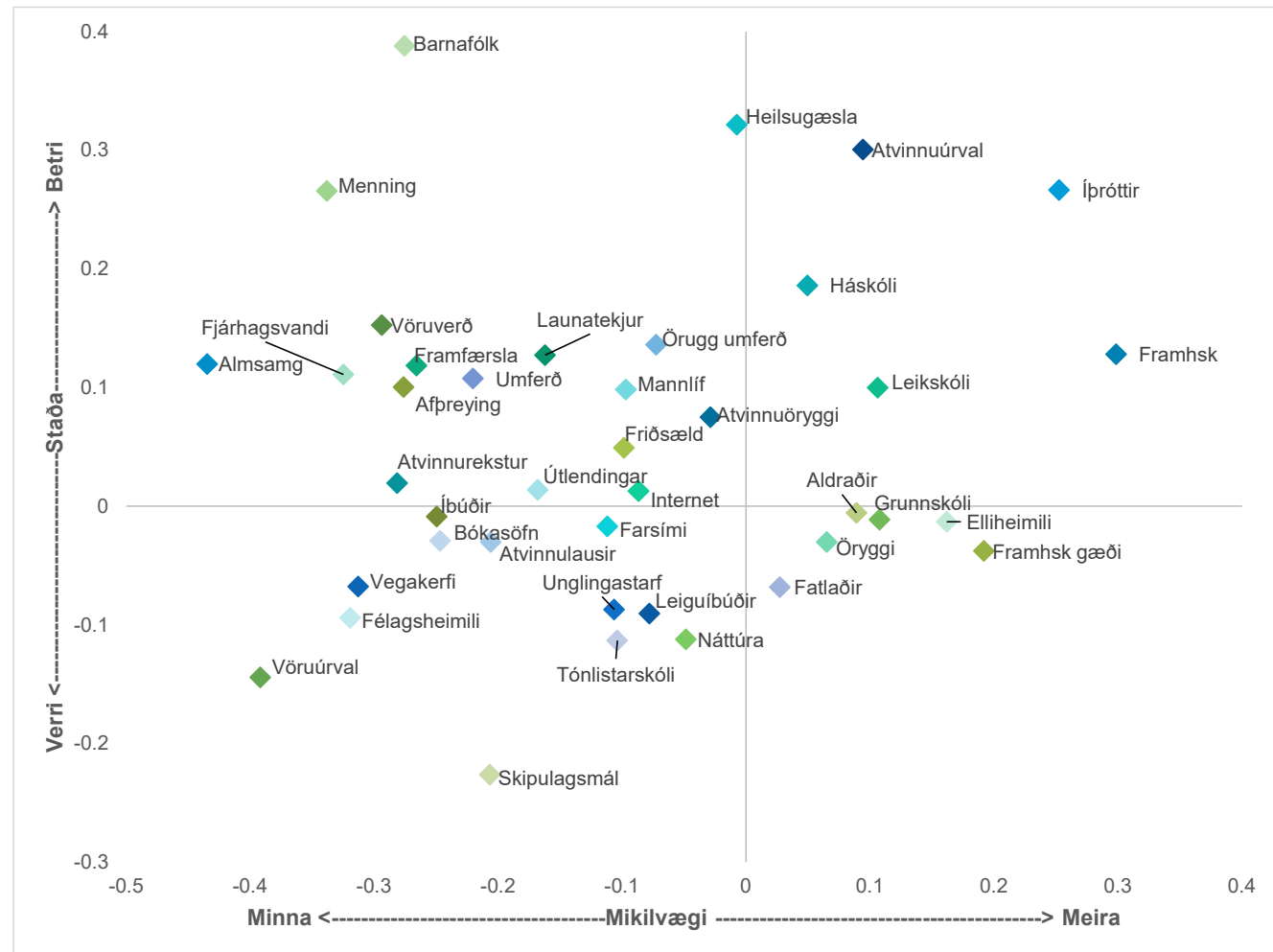
Hvar lentu nýju þættirnir fimm?

1. Umhverfismál almennt, í **15** sæti af 40.
2. Loftgæði, í **9** sæti af 40.
3. Ásýnd bæja og sveita, í **12** sæti af 40.
4. Sorpmál, í **11** sæti af 40.
5. Rafmagn, í **4** sæti af 40.

Munur á útlendingum í könnuninni 2020 vs. 2017.

Munur á Íslendingum og útlendingum í könnuninni 2017.

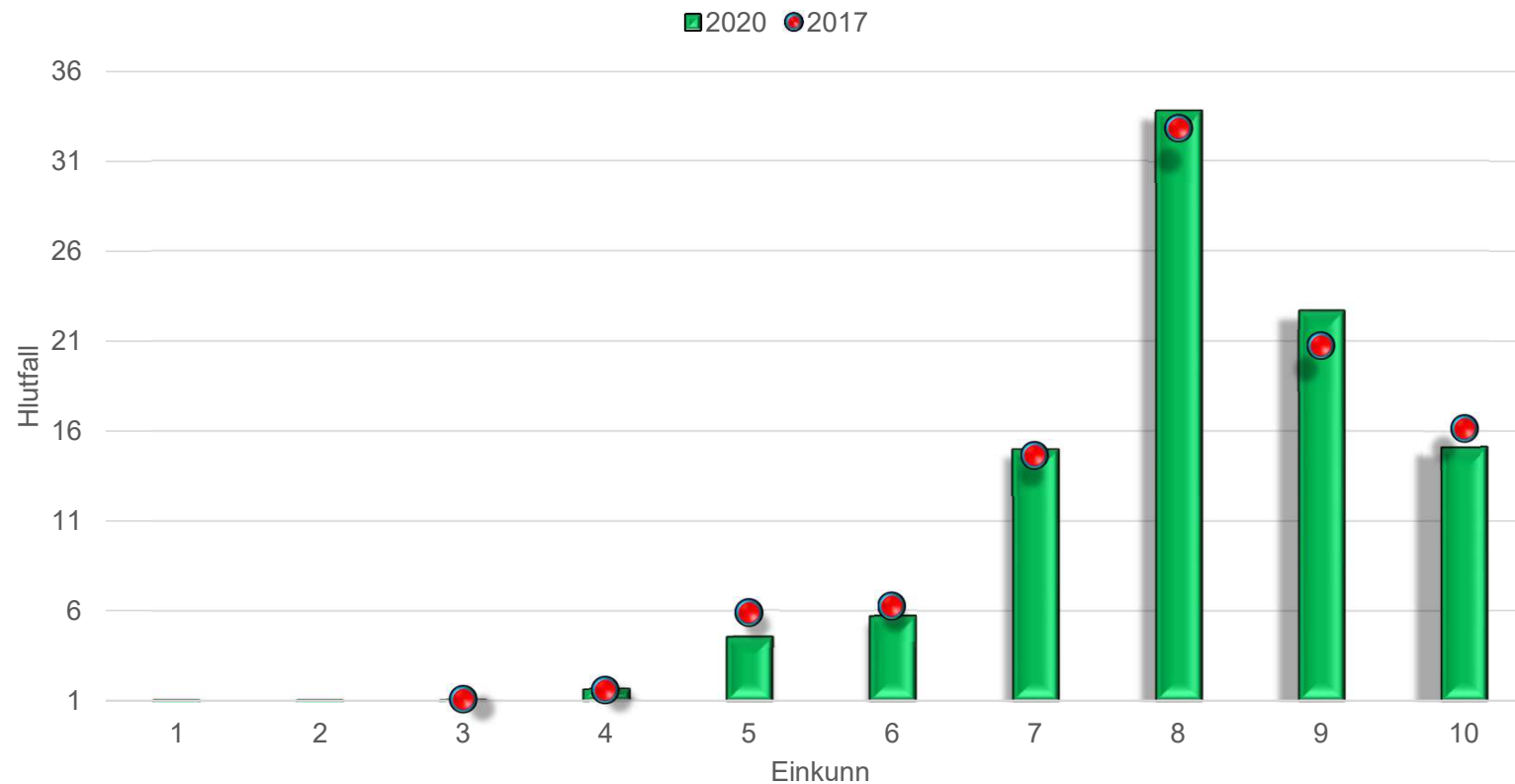

Hér sést hvar
er best og
verst að lenda.

Hamingjan á skalanum 1 til 10

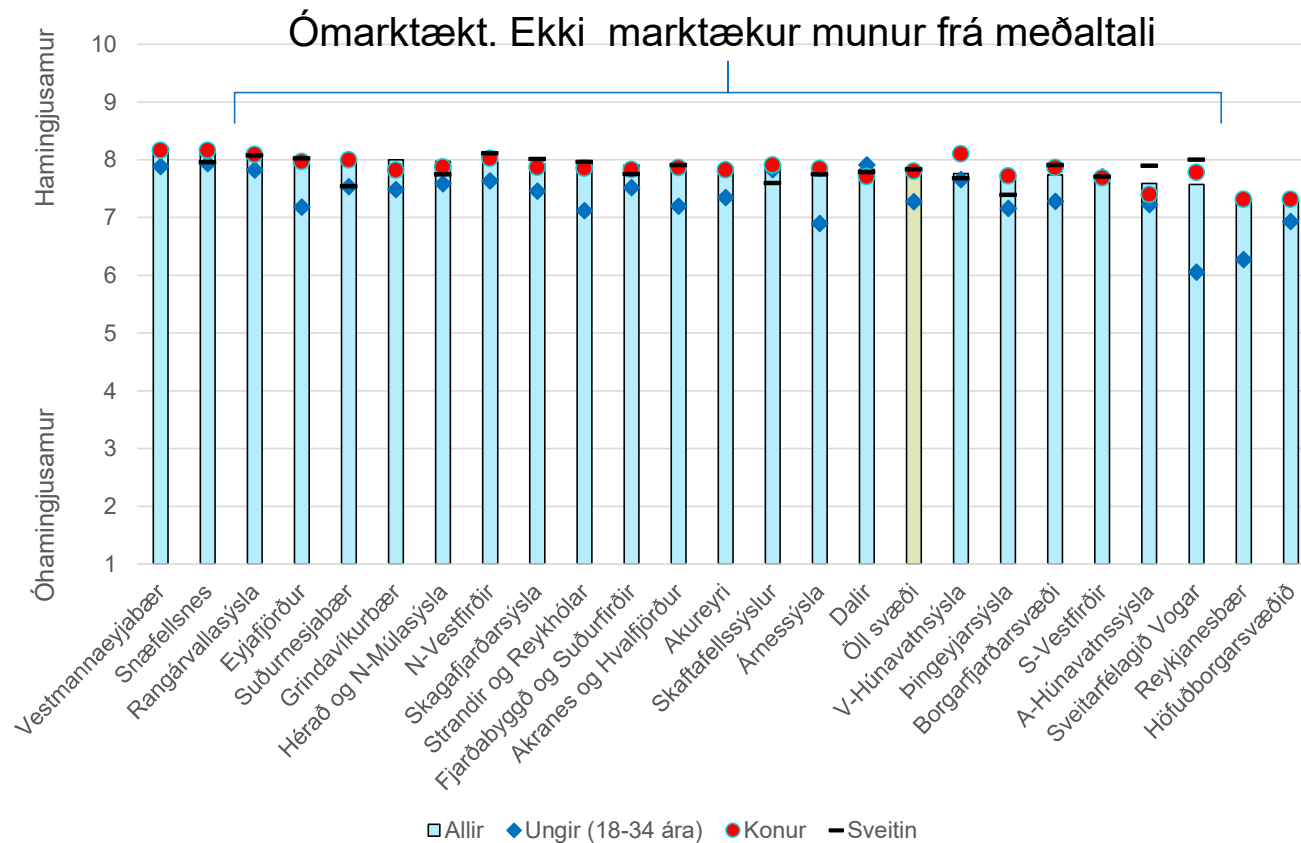
Meðaltal 8,0 árið 2020 en 7,9 árið 2017

Svæðisbundin greining

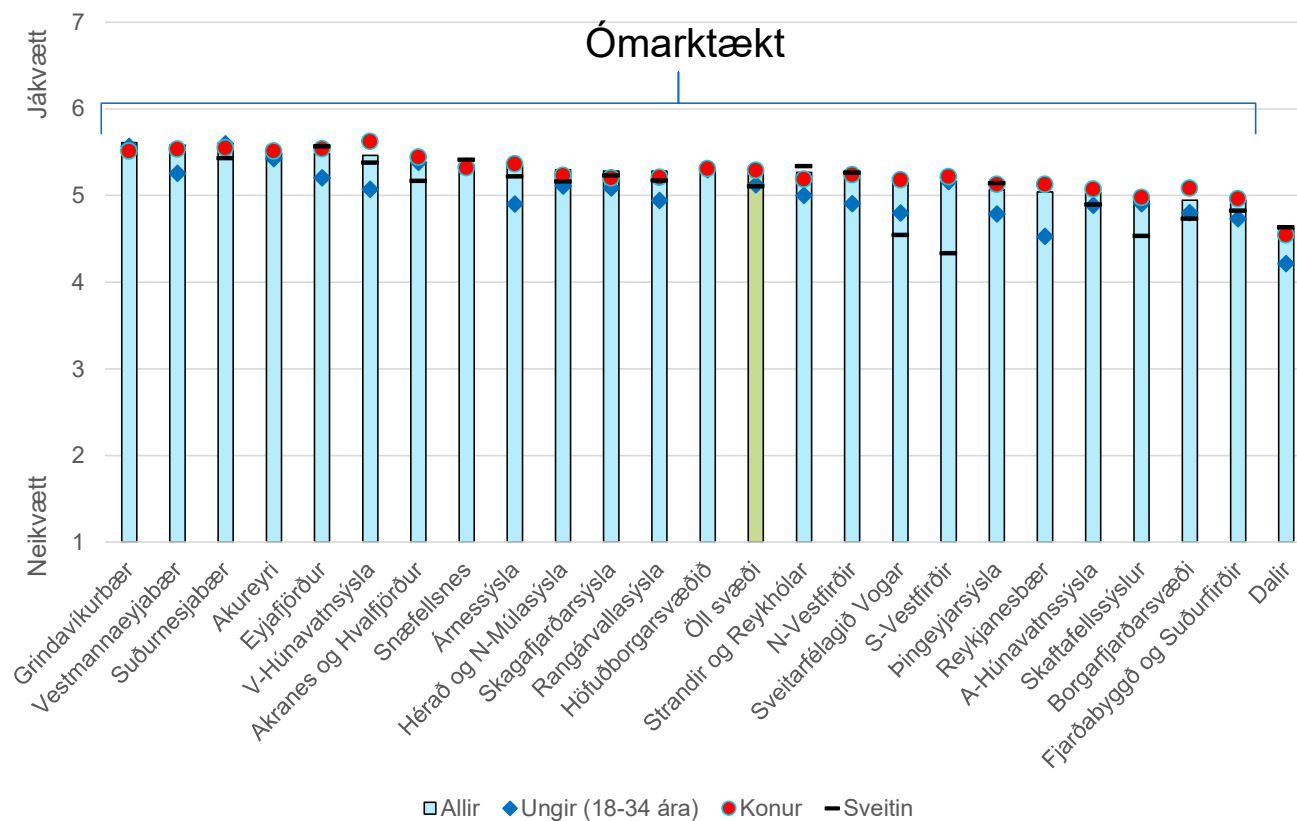
- Birt eru meðaltöl svæða og raðað eftir stærð þeirra.
- Undirhópar sem voru skoðaðir sérstaklega:
  - Ungt fólk á aldrinum 18-34 ára.
  - Konur.
  - Fólk í sveitum/dreifbýli.

Hamingja

- Afstaða íbúa á í flestum landshlutum var ekki marktækt ólík því sem var í könnuninni allri (öll svæði).
- Vestmannaeyjar, Snæfellsnes og Rangárvallasýsla komu best út.
- Höfuðborgarsvæðið, Reykjanesbær og Vogar komu verst út.
- Unga fólkið var ekki eins hamingjusamt og aðrir hópar sem voru skoðaðir sérstaklega.

Viðhorf til sveitarfélagsins

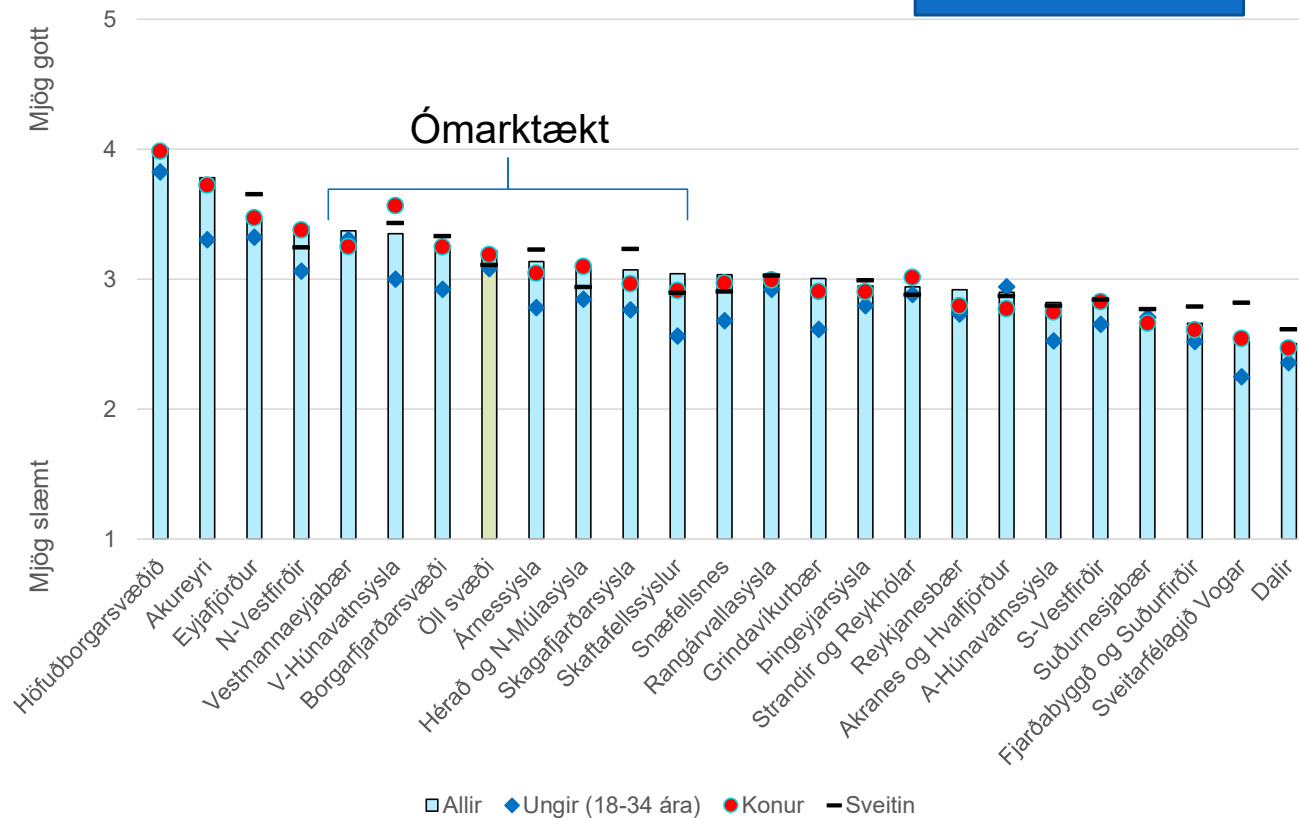
- Grindavíkurbær, Vestmannaeyjar og Suðurnesjabær komu best út.
- Dalir, Fjarðabyggð og Suðurfirðir og Borgarfjarðarsvæði komu verst út.
- Viðhorf unga fólksins til sveitarfélagsins var almennt neikvæðara en viðhorf hinna hópanna.

Búsetuskilyrðin 40

- Undirhópar sem voru skoðaðir sérstaklega:
  - Ungt fólk á aldrinum 18-34 ára.
  - Konur.
  - Fólk í sveitum/dreifbýli.

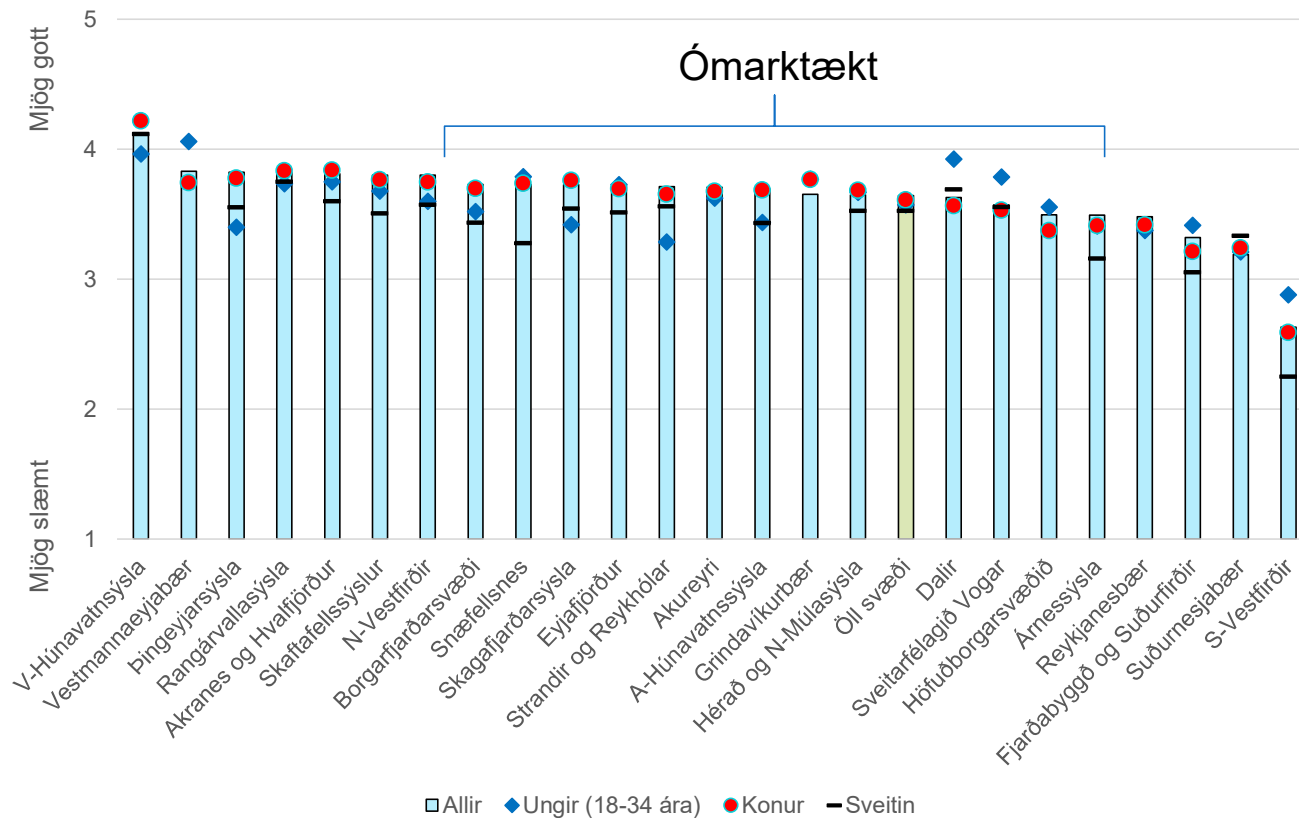
Afþreying

Lenti í 27 sæti af 40
mögulegum hvað
þennan mun varðar. Sjá
glæru 65.

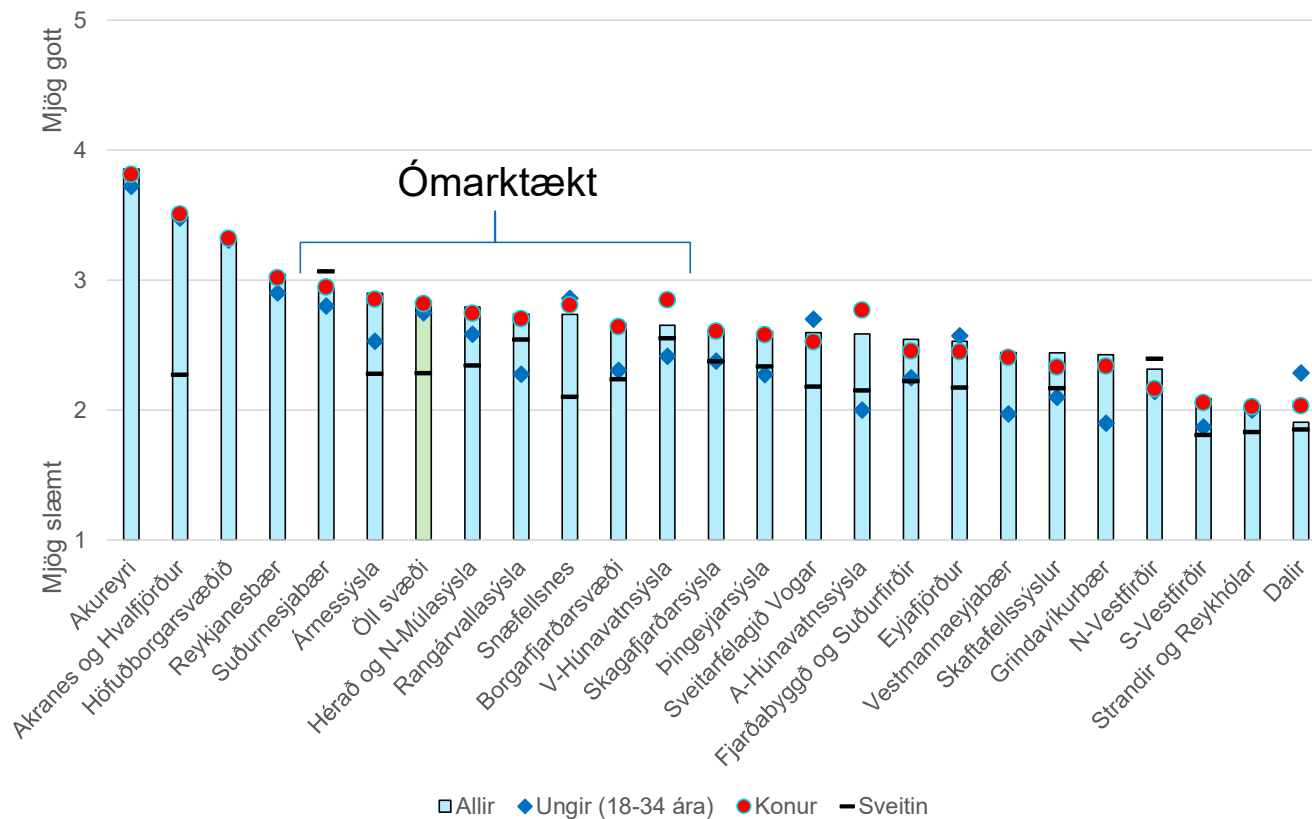
- Nokkur munur á afstöðu á milli landshluta (27/40).
- Höfuðborgarsvæðið, Akureyri og Eyjafjörður komu best út.
- Dalir, Vogar og Fjarðabyggð og Suðurfirðir komu verst út.
- Ungu fólkið skar sig einna helst úr og var það að jafnaði neikvæðara en aðrir hópar.

Aldraðir

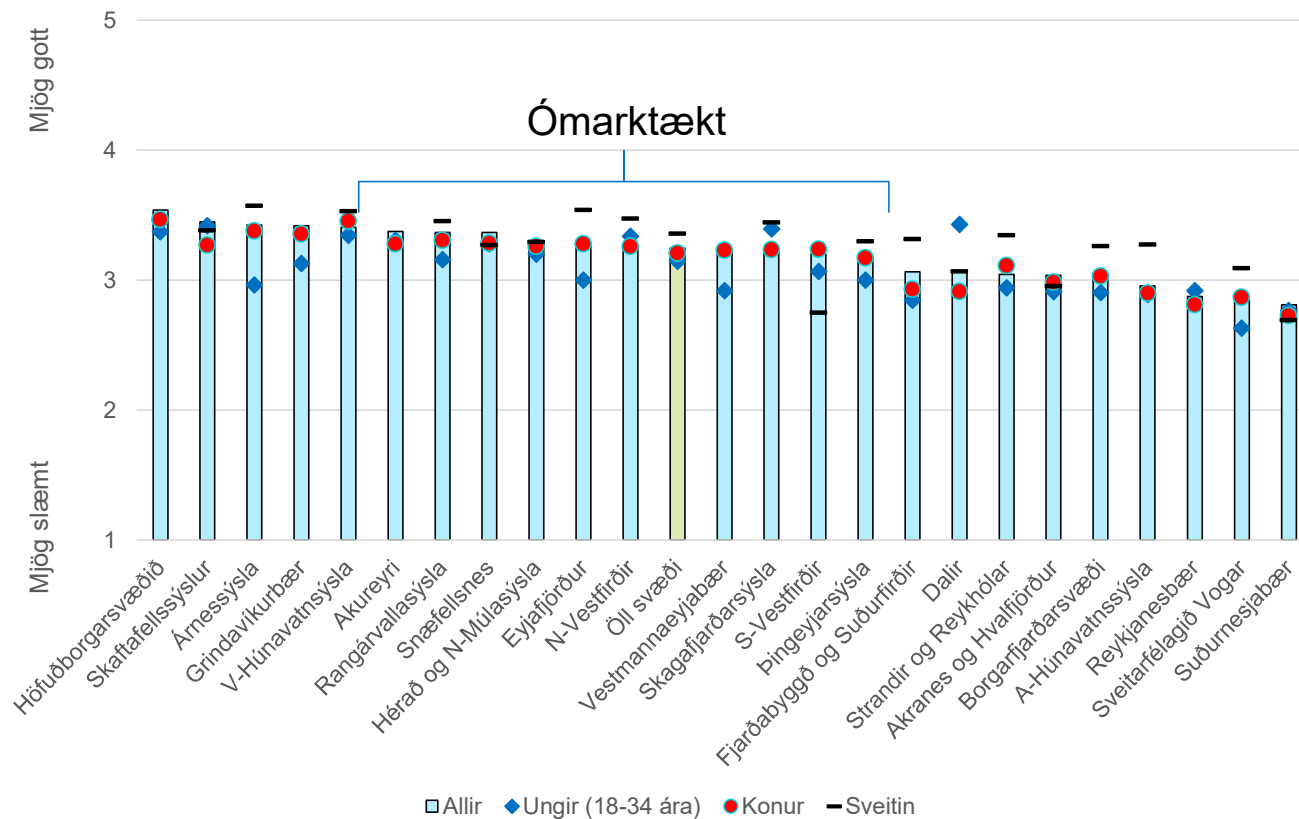
- Munur á afstöðu rétt undir meðallagi á milli landshluta (16/40).
- V-Hún, Vestmannaeyjar og Þingeyjarsýsla komu best út.
- S-Vestfirðir, Suðurnesjabær og Fjarðabyggð og Suðurfirðir komu verst út.
- Sveitin var að jafnaði neikvæðari.

Almenningssamgöngur

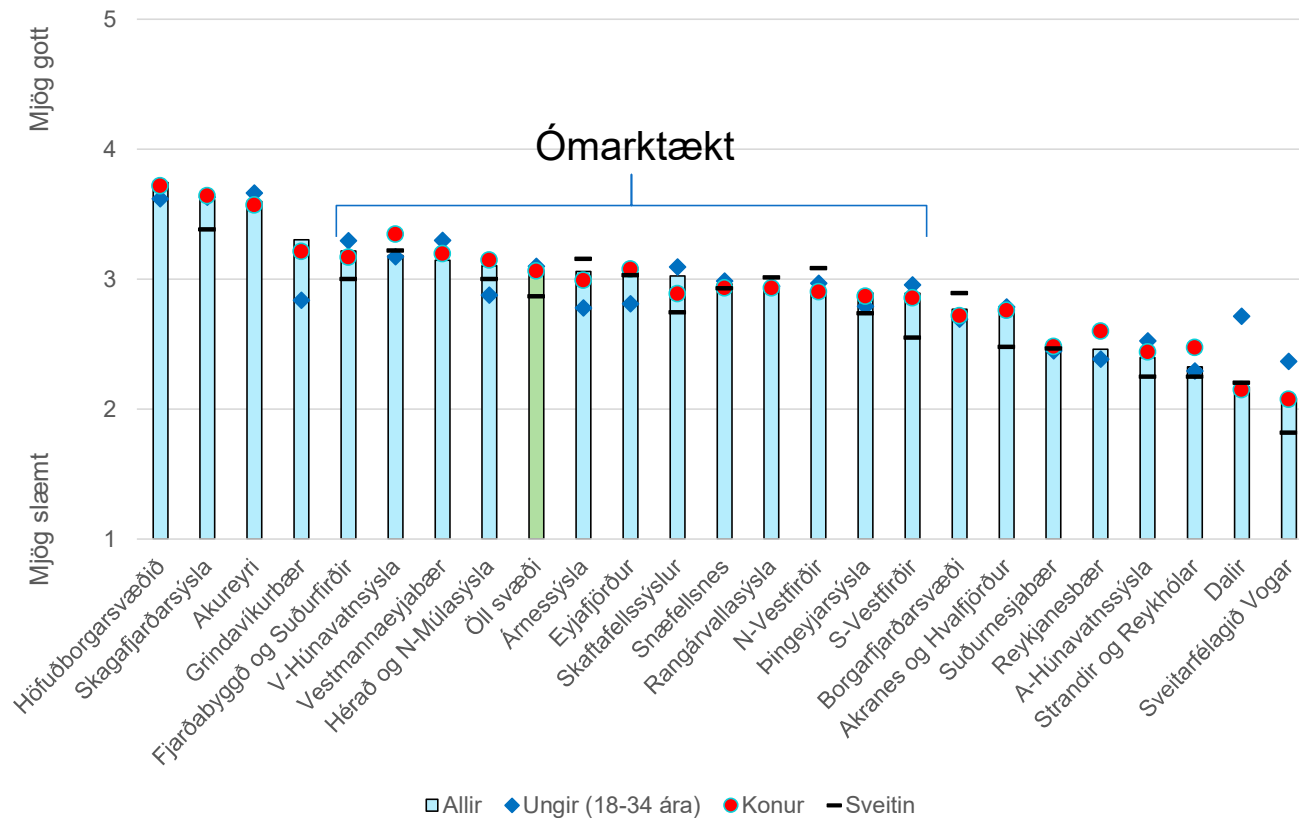
- Töluverður munur á afstöðu á milli landshluta (31/40).
- Akureyri, Akranes og Hvalfjörður og höfuðborgarsvæðið komu best út.
- Dalir, Strandir og Reykhólar og S-Vestfirðir komu verst út.
- Afstaða ungs fólks og fólks í sveitum var að jafnaði neikvæðari en annarra.

Atvinnurekstur

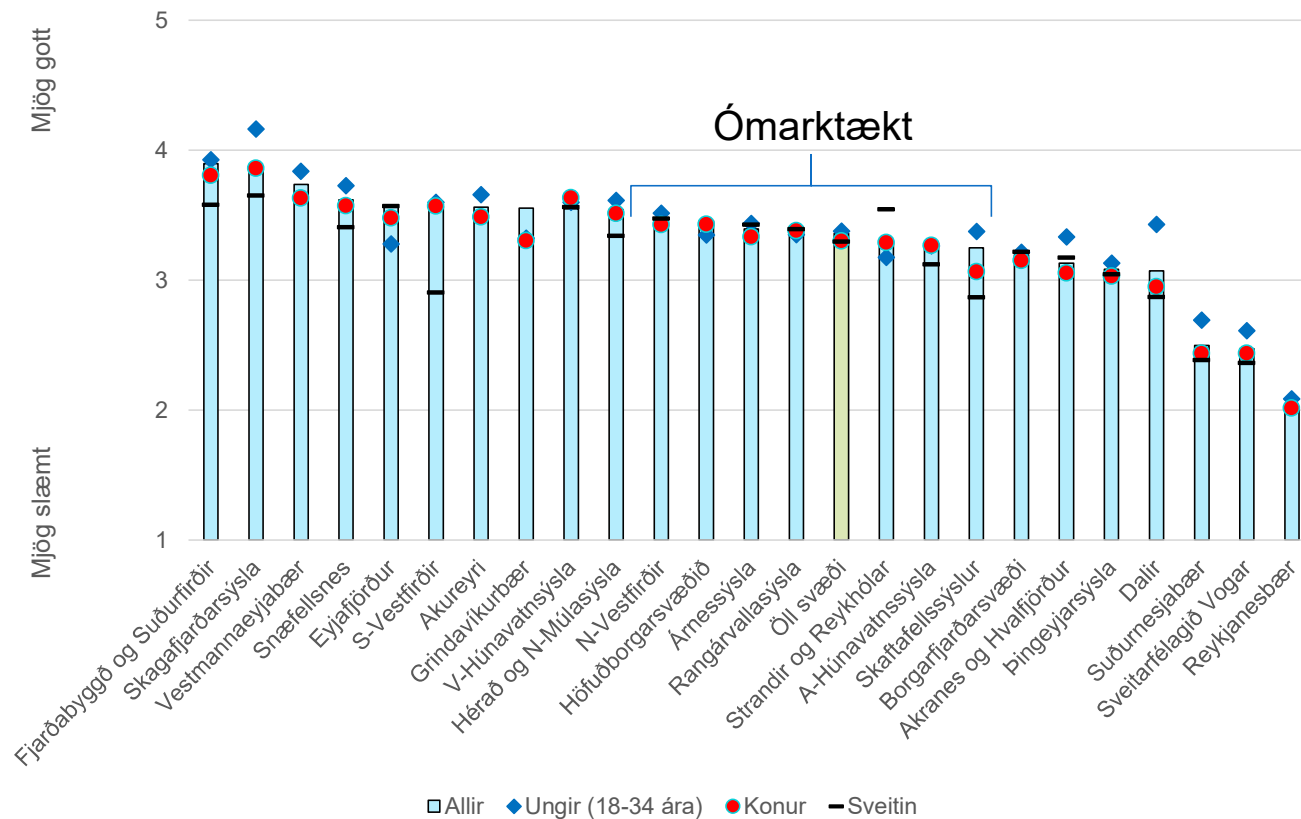
- Lítil munur á svörun á milli landshluta (9/40).
- Höfuðborgarsvæðið, Skaftafellssýslur og Árnessýsla komu best út.
- Suðurnesjabær, Vogar og Reykjanesbær komu verst út.
- Ungu fólkið í Dölunum var áberandi jákvæðara en aðrir hópar en neikvæðara í Árnessýslu og á fleiri stöðum.

Atvinnuúrval

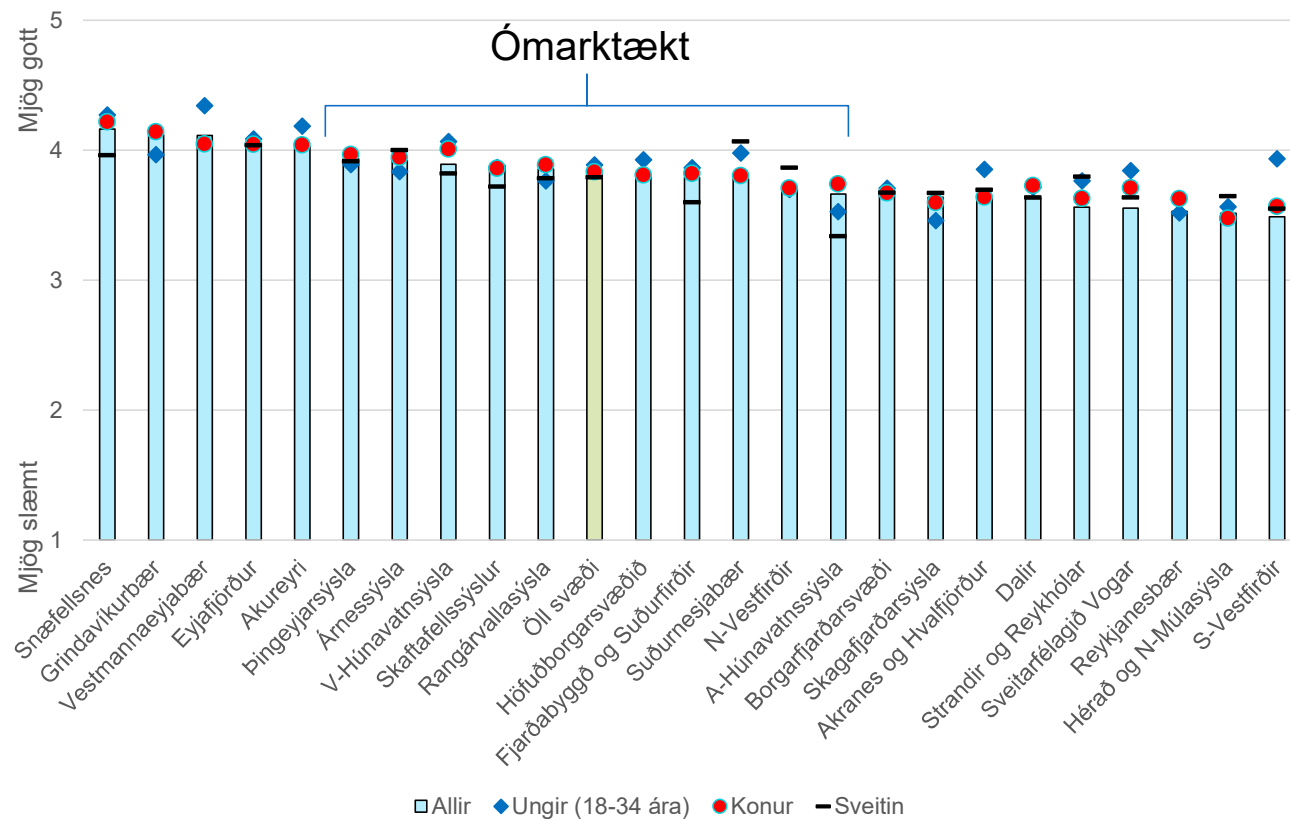
- Mjög ólík svörun á milli landshluta (30/40).
- Höfuðborgarsvæðið, Skagafjarðarsýsla og Akureyri komu best út.
- Vogar, Dalir og Strandir og Reykhólar komu verst út.
- Af undirhópunum var fólkið í sveitunum frekar neikvæðara en almennt gerðist.

Atvinnuöryggi

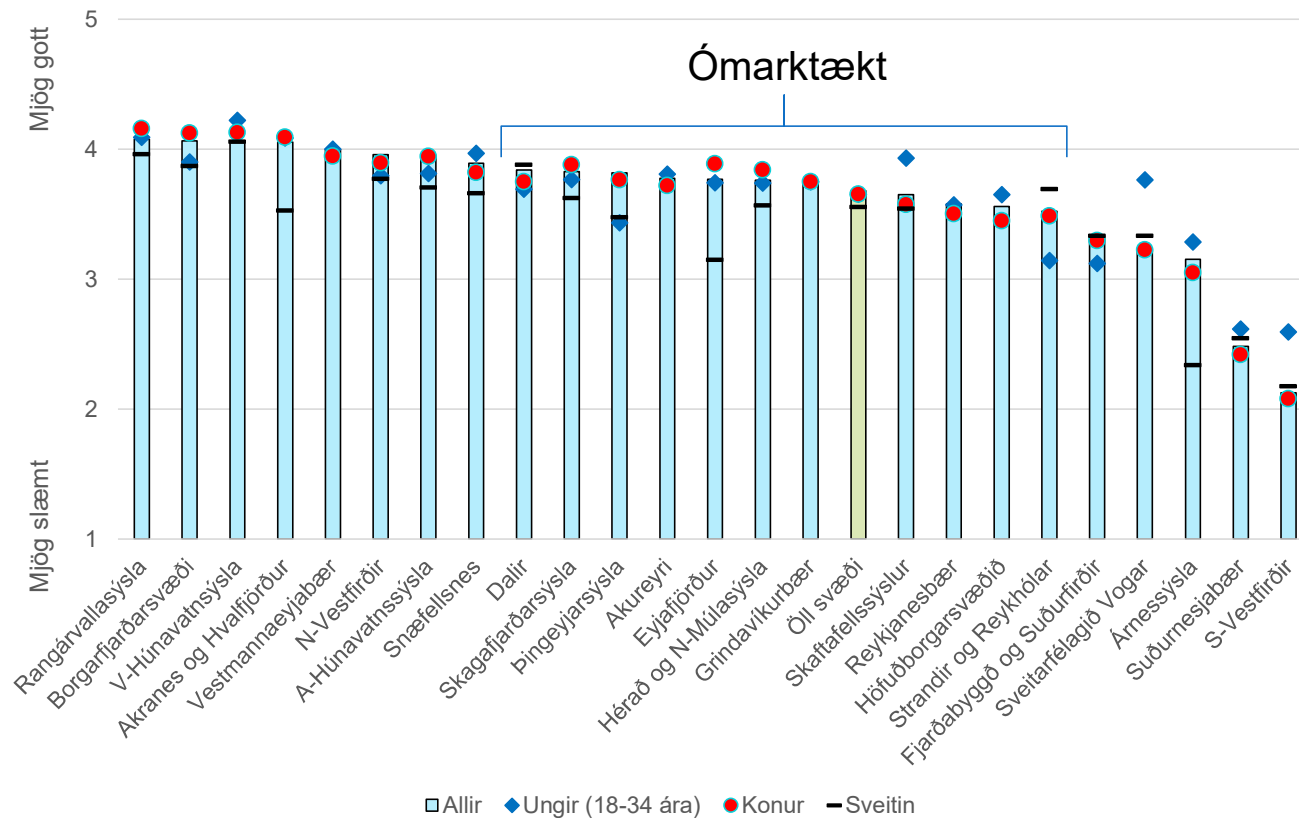
- Mikill munur á afstöðu á milli landshluta (32/40).
- Fjarðabyggð og Suðurfirðir, Skagafjarðarsýsla og Vestmannaeyjar komu best út.
- Reykjanesbær, Vogar og Suðurnesjabær komu verst út.
- Ekki skáru undirhópar sig sérstaklega úr nema helst unga fólkið og þá frekar ánægðara og fólk í sveitum, frekar óánægðara.

Ásýnd

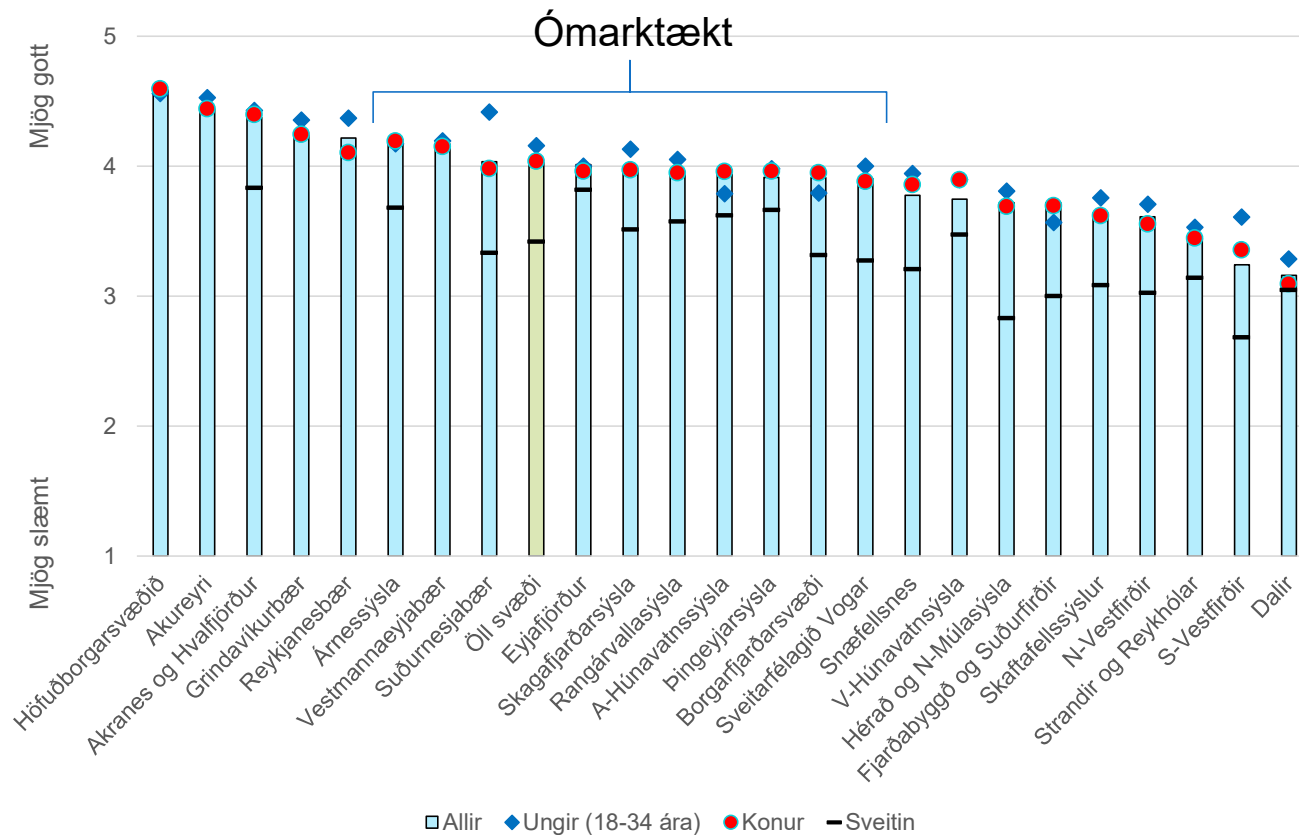
- Frekar lítil munur á ánægju á milli landsvæða (10/40).
- Snæfellsnes, Grindavíkurbær og Vestmannaeyjar komu best út.
- S-Vestfirðir, Hérað og N-Múlasýsla og Reykjanesbær komu verst út.
- Unga fólkið var almennt jákvæðara en aðrir.

Dvalarheimili

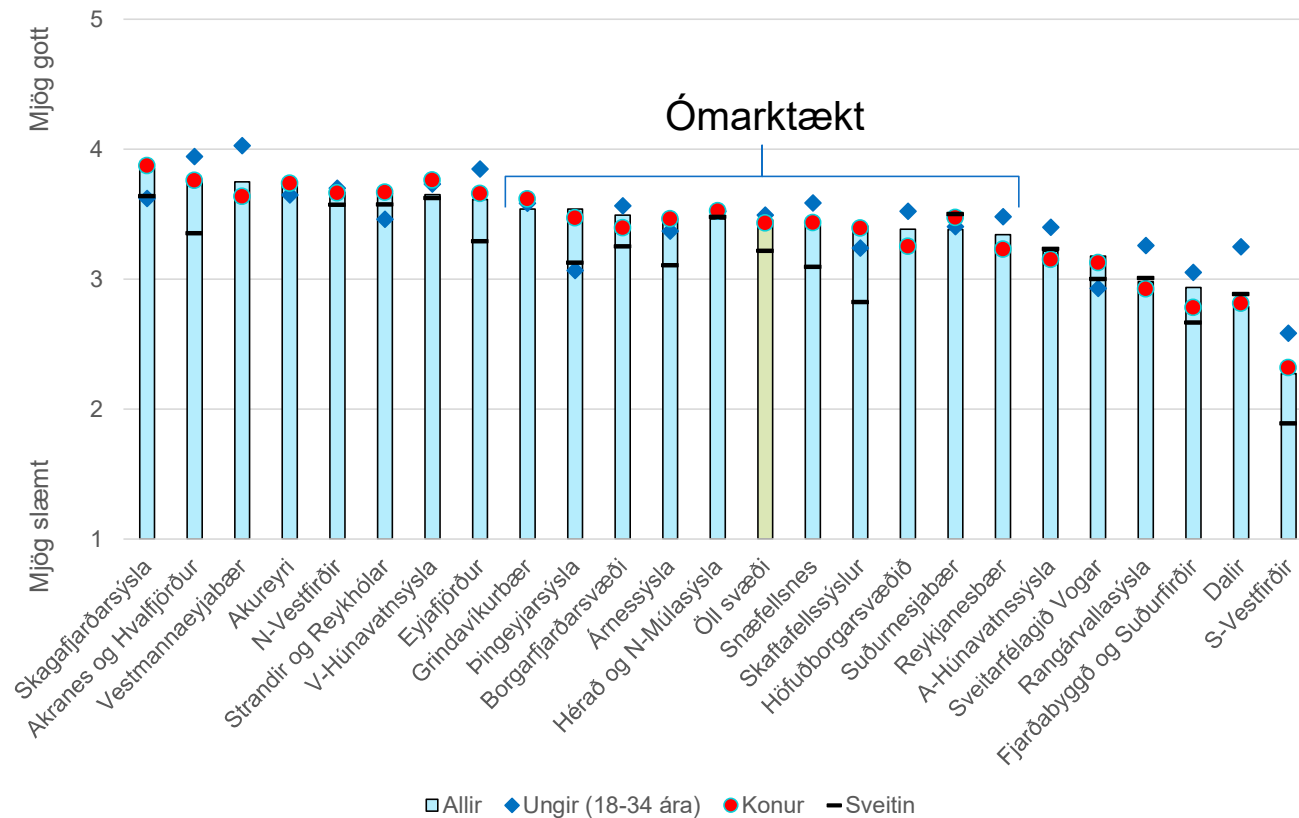
- Mikill munur á svörum á milli landsvæða (34/40).
- Rangárvallasýsla, Borgarfjarðarsvæði og V-Hún komu best út.
- S-Vestfirðir, Suðurnesjabær og Árnessýsla komu verst út.
- Sveitin var almennt neikvæðari í afstöðu og undir meðaltali.

Farsími

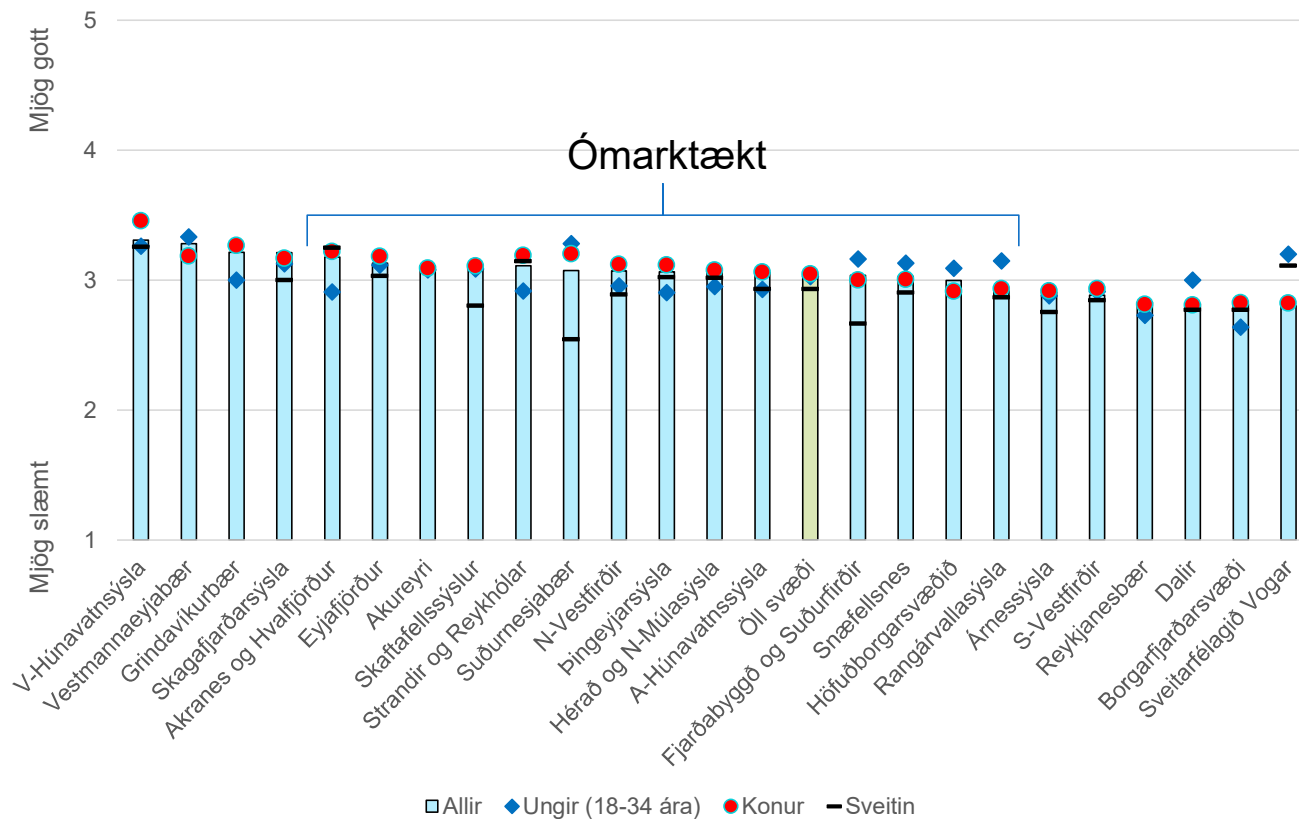
- Munur á ánægju heldur mikill á milli landsvæða (25/40).
- Höfuðborgarsvæðið, Akureyri og Akranes og Hvalfjörður komu best út.
- Dalirnir, S-Vestfirðir og Strandir og Reykhólar komu verst út.
- Sveitirnar voru töluvert neikvæðari í afstöðu en aðrir hópar.

Fatlaðir

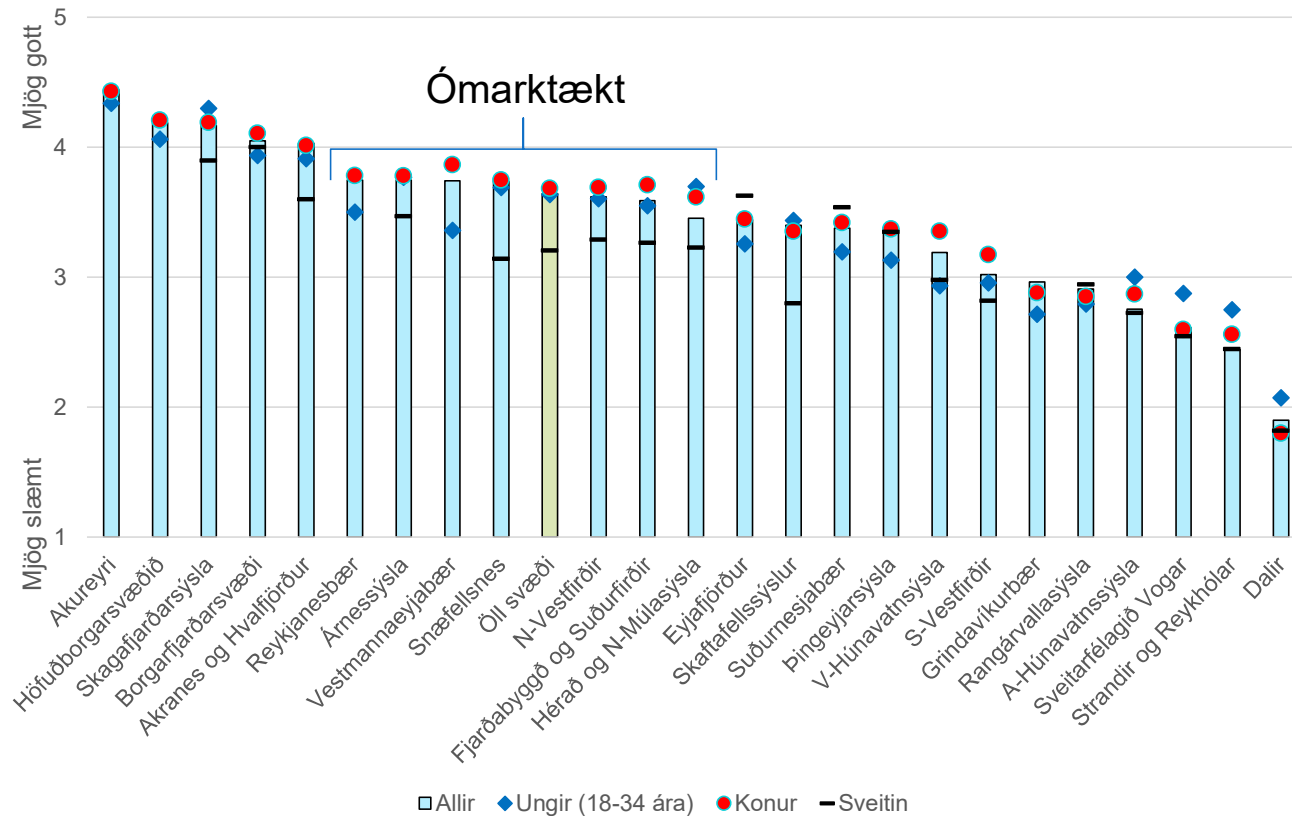
- Munur rétt yfir meðallagi á milli landshluta (26/40).
- Skagafjarðarsýsla, Akranes og Hvalfjörður og Vestmannaeyjabær komu best út.
- S-Vestfirðir, Dalir og Fjarðabyggð og Suðurfirðir komu verst út.
- Almennt var unga fólkið jákvæðara í afstöðu samanborið við aðra hópa. Aftur var sveitin lítið eitt óánægðari.

Fjárhagsvandi

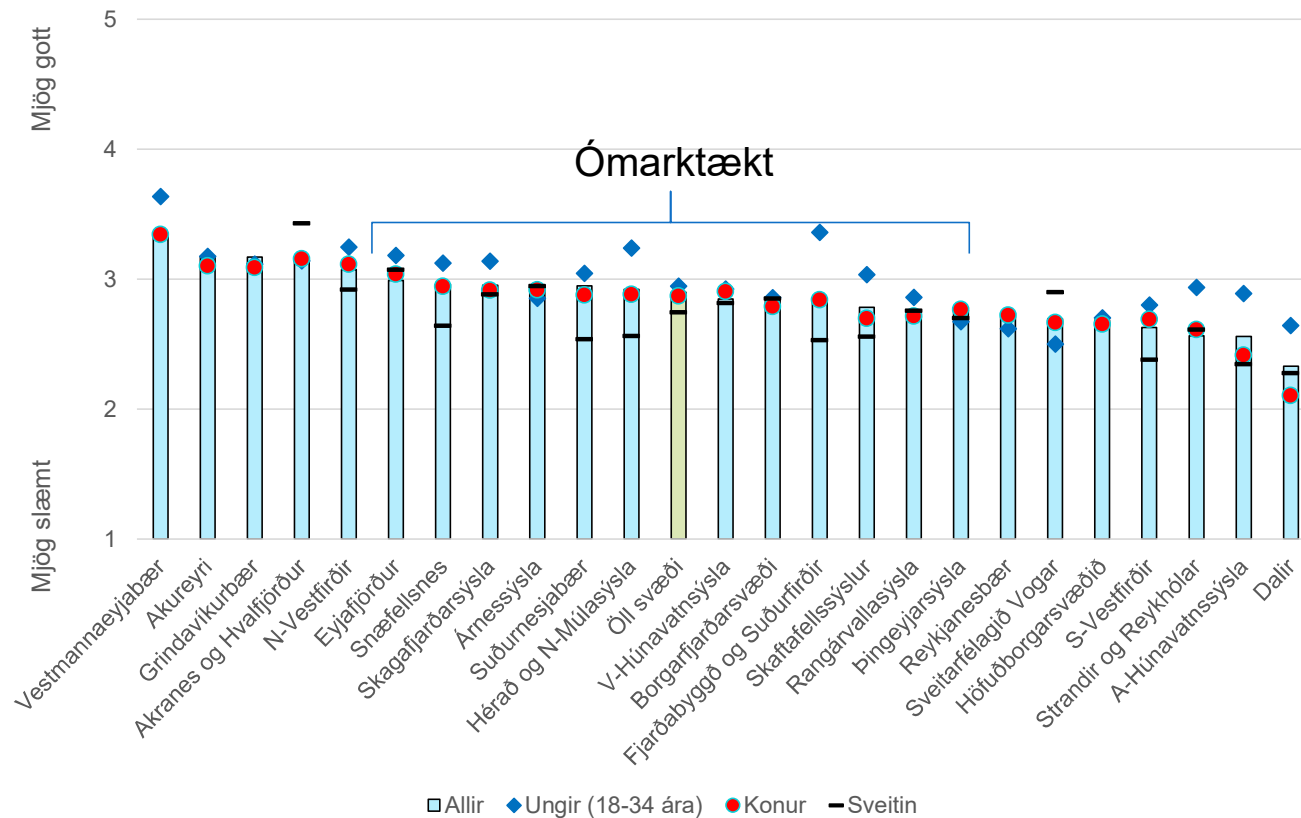
- Munur á svörun lítill á milli landsvæða (4/40).
- V-Hún, Vestmannaeyjar og Grindavíkurbær komu best út.
- Vogar, Borgarfjarðarsvæði og Dalir komu verst út.
- Sveitin var almennt svolítið neikvæðari en aðrir hópar.

Framhaldsskóli

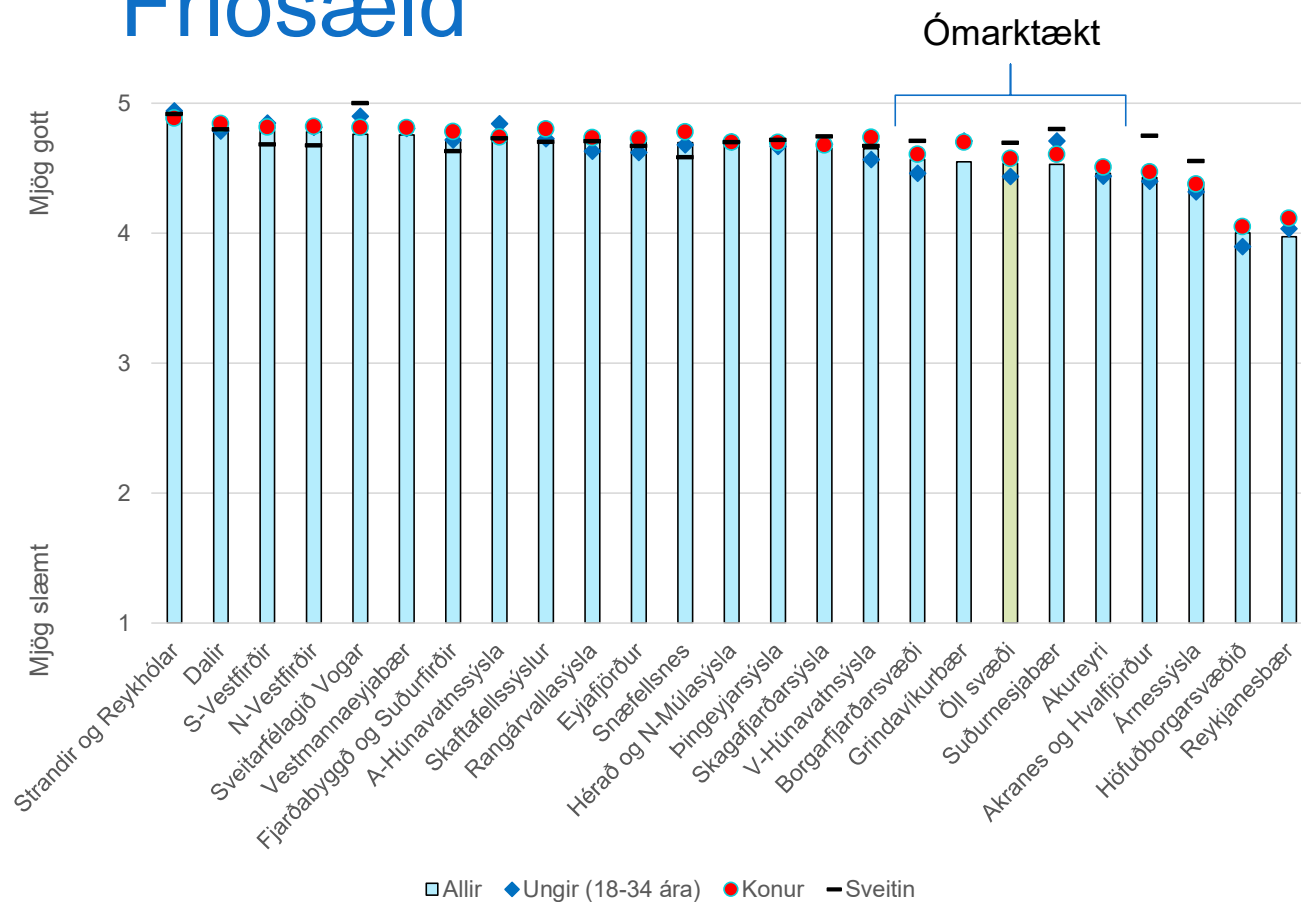
- Mikill munur á svörun á milli landsvæða (37/40).
- Akureyri, höfuðborgarsvæðið og Skagafjarðarsýsla komu best út.
- Dalir, Strandir og Reykhólar og Vogar komu verst út.
- Sveitin skar sig helst úr og var óánægjan meiri þar.

Framfærsla

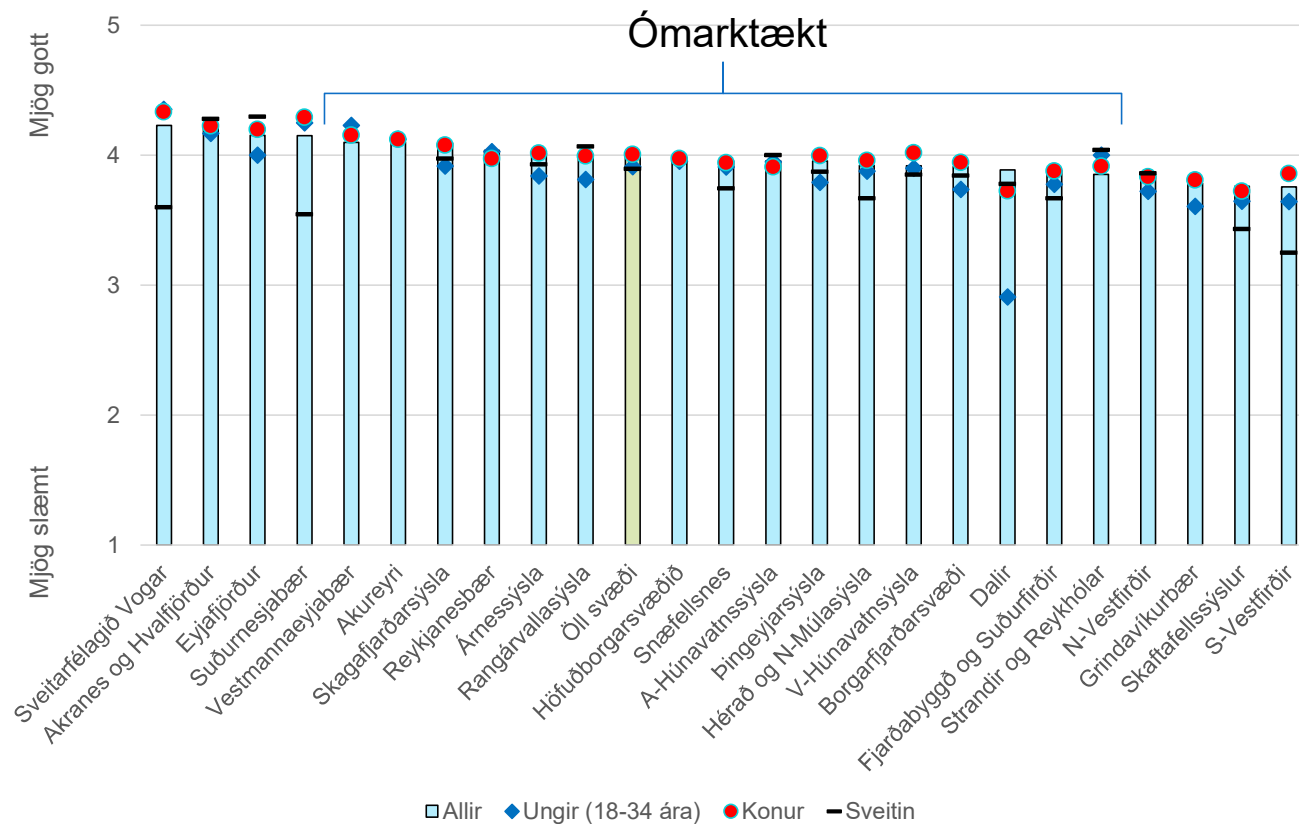
- Munur á afstöðu á milli landshluta ekki mikill (12/40).
- Vestmannaeyjar, Akureyri og Grindavík komu best út.
- Dalirnir, A-Hún og Strandir og Reykhólar komu verst út.
- Afstaða unga fólksins var ólíkust meðaltalinu og almennt jákvæðari en afstaða annarra hópa.

Friðsæld

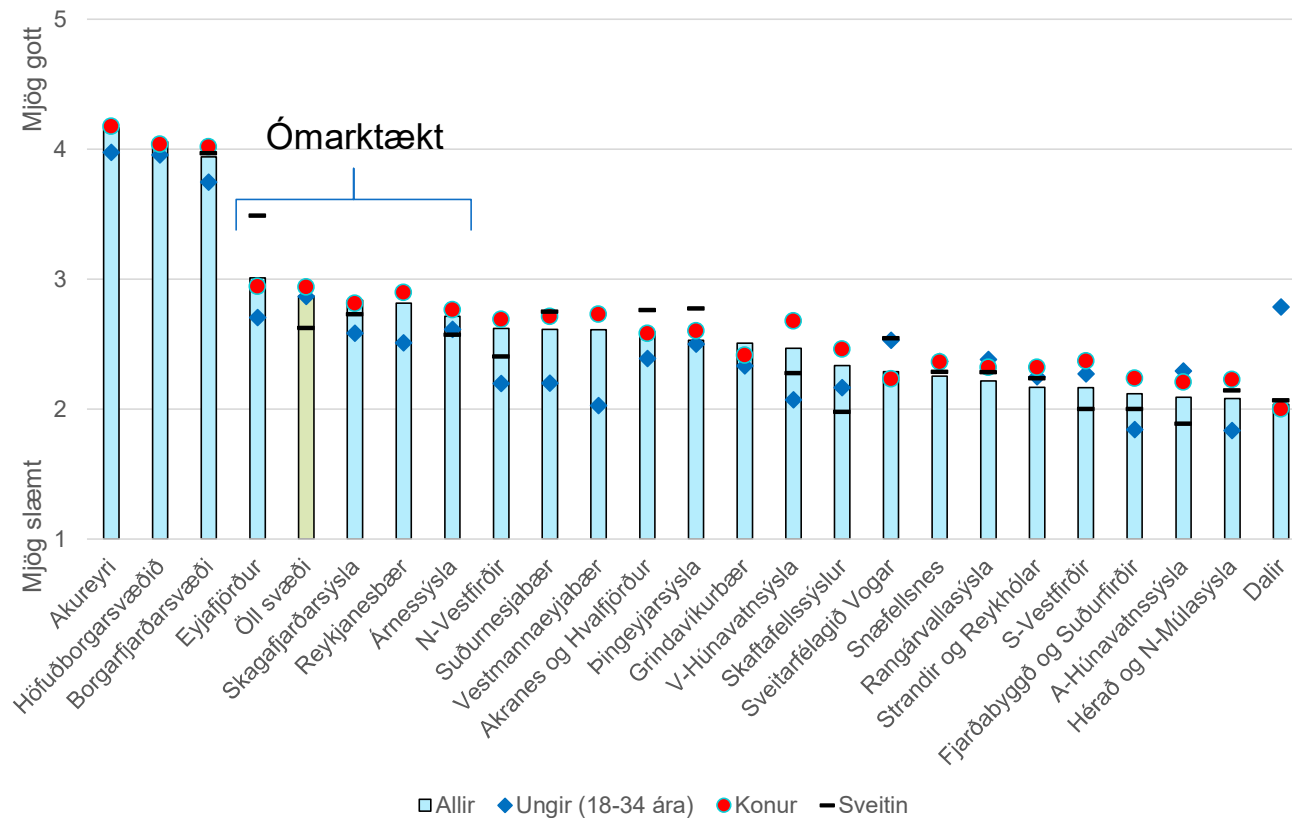
- Munur á afstöðu frekar lítil á milli landsvæða (11/40).
- Strandir og Reykhólar, Dalir og S-Vestfirðir komu best út.
- Reykjanesbær, höfuðborgarsvæðið og Árnessýsla komu verst út.
- Svör hópanna þriggja fylgdu meðaltalinu nokkuð vel. Sveitin á Akranesi og í Hvalfirði og Árnessýslu var þó nokkuð ánægðari en aðrir hópar.

Grunnskóli

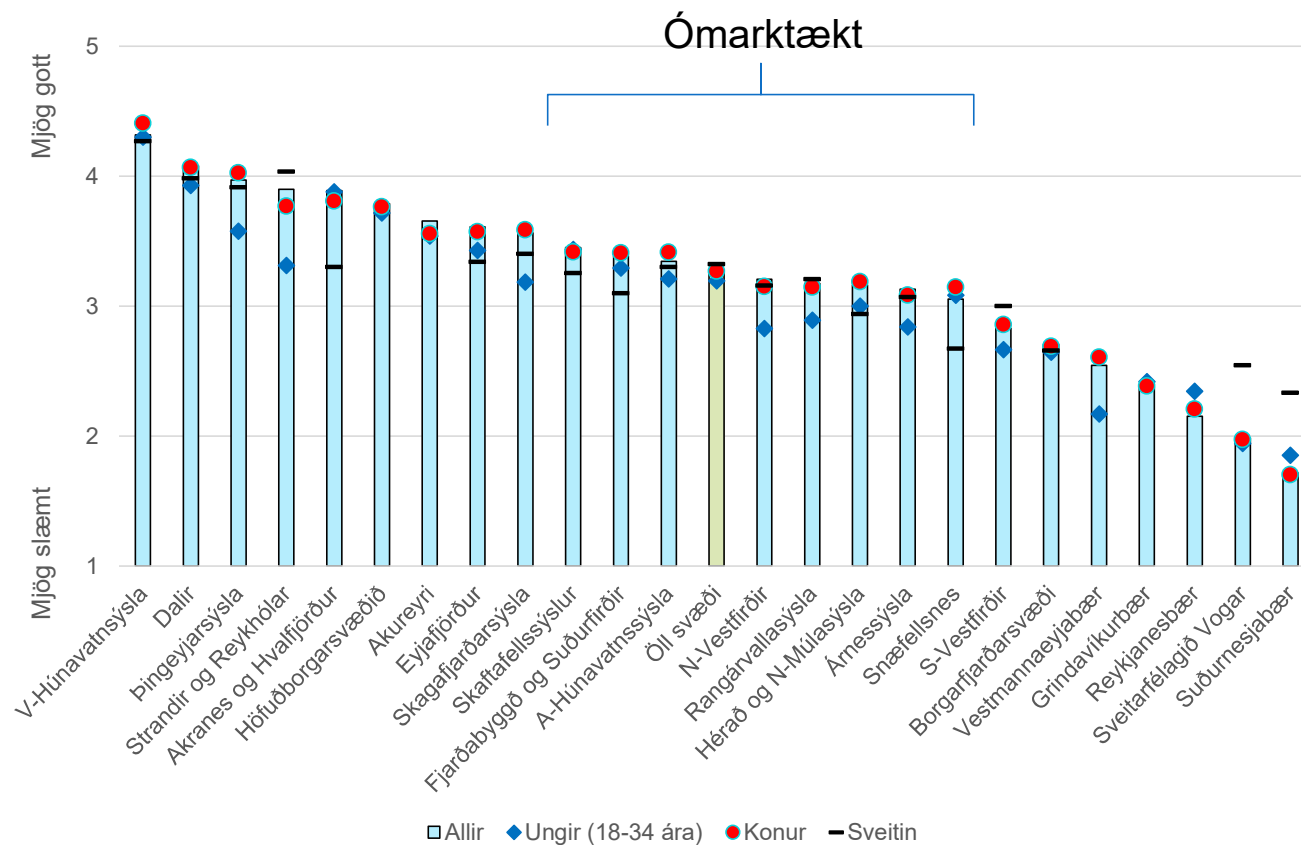
- Mjög lítill munur á svörum á milli landsvæða (3/40).
- Vogar, Akranes og Hvalfjörður og Eyjafjörður komu best út.
- S-Vestfirðir, Skaftafellssýslur og Grindavíkurbær komu verst út.
- Fólk í sveitum og yngri var lítið eitt óánægðara en aðrir.

Háskóli

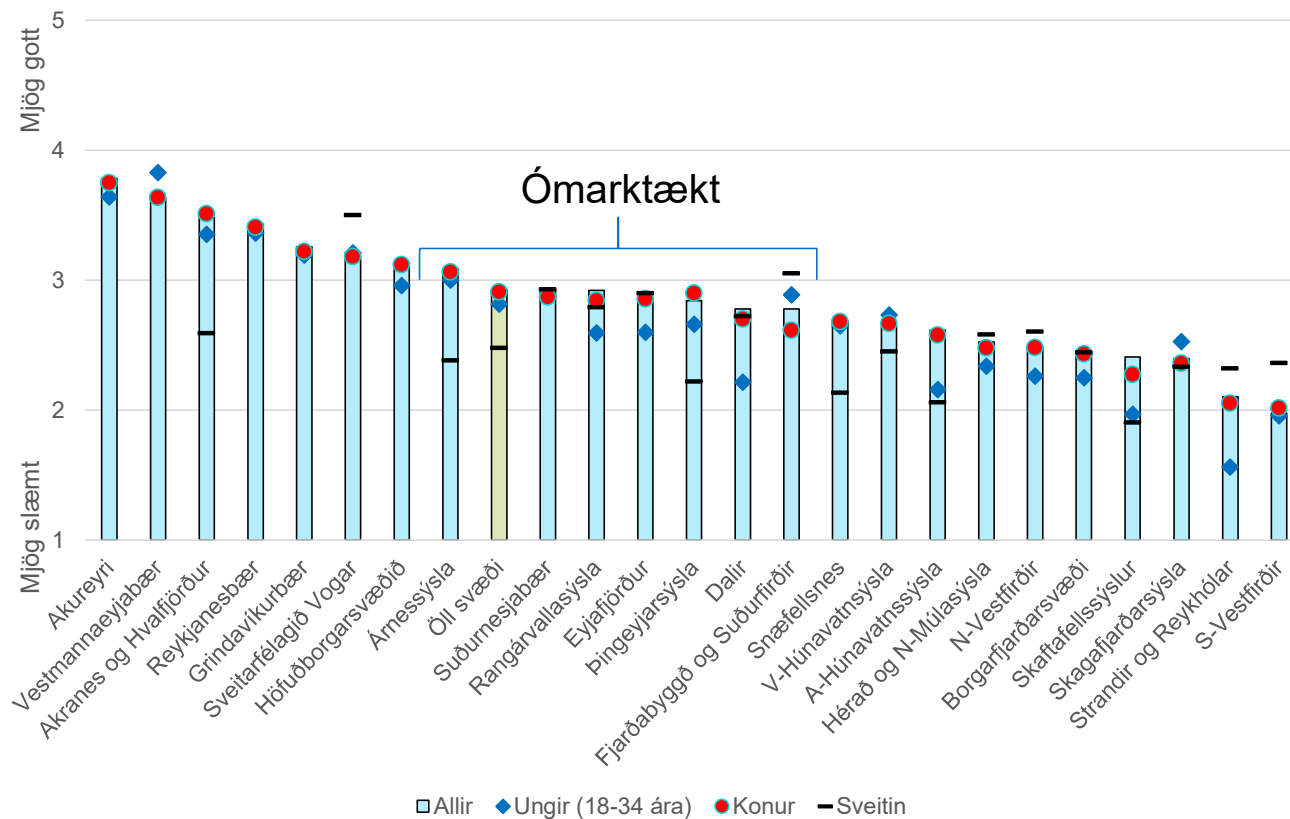
- Munur á ánægju mjög mikill á milli landsvæða (39/40).
- Akureyri, höfuðborgarsvæðið og Borgarfjarðarsvæði komu áberandi best út.
- Dalir, Hérað og N-Múlasýsla og A-Hún komu verst út.
- Afstaða unga fólksins var ólíkust meðaltalinu og oftar til hins verra.

Heilsugæsla

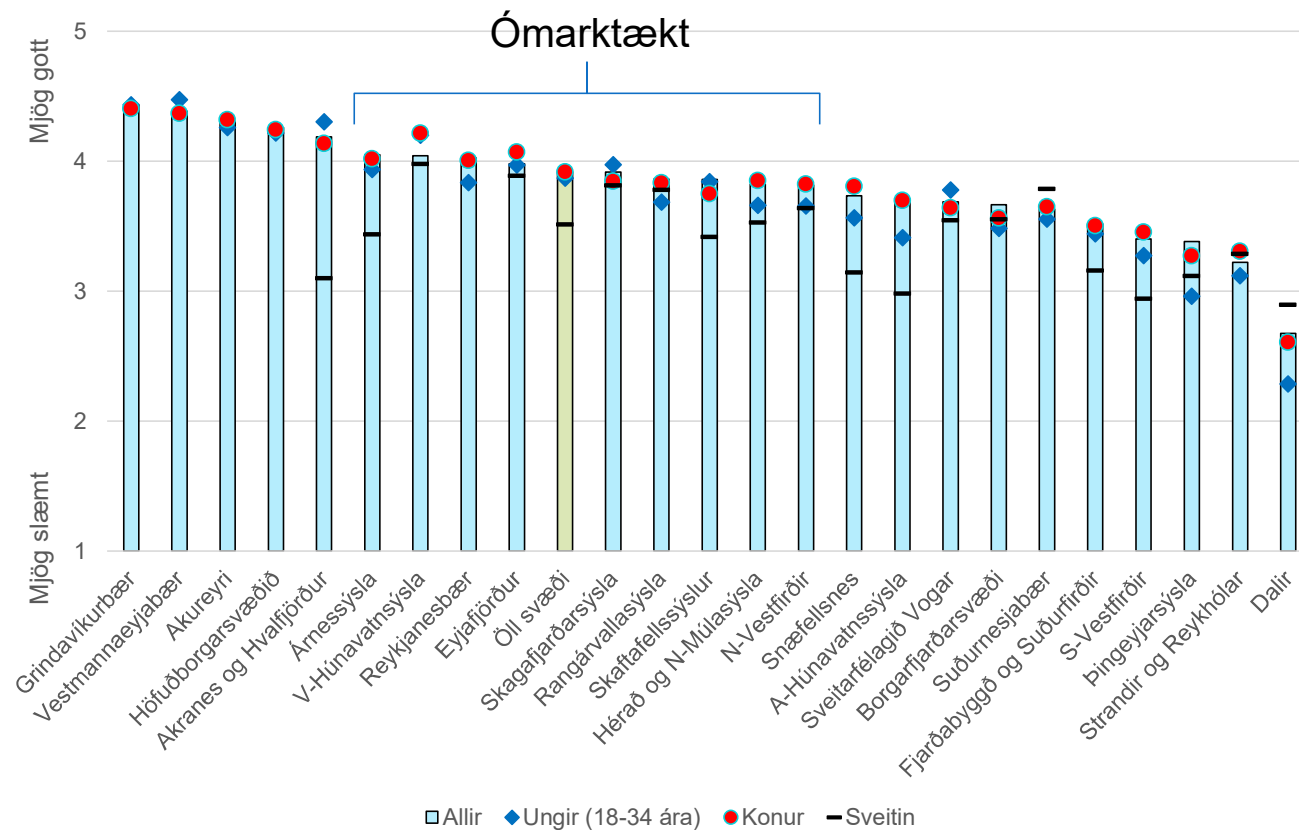
- Mestur munur á afstöðu á milli landshluta (40/40).
- V-Hún, Dalir og Þingeyjarsýsla komu best út.
- Suðurnesjabær, Vogar og Reykjanesbær komu verst út.
- Ungu fólkið var almennt neikvæðara en aðrir hópar. Í sveitarfél. sem komu verst út var sveitin jákvæðust.

Íbúðir

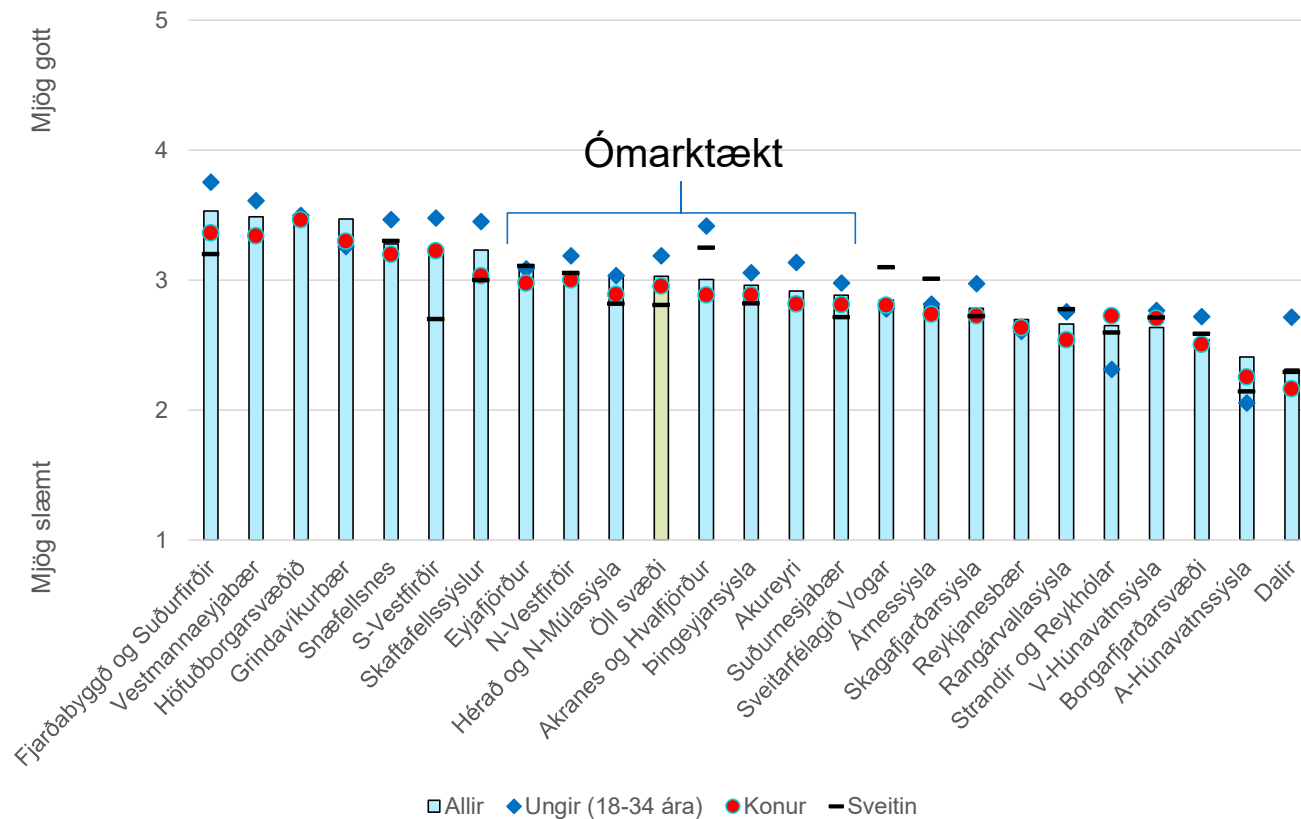
- Mikill munur á svörum á milli landshluta. (33/40).
- Akureyri, Vestmannaeyjar og Akranes og Hvalfjörður komu best út.
- S-Vestfirðir, Strandir og Reykhólar og Skagafjarðarsýsla komu verst út.
- Unga fólkið og sveitin skáru sig úr og yfirleitt til hins verra.

Íþróttir

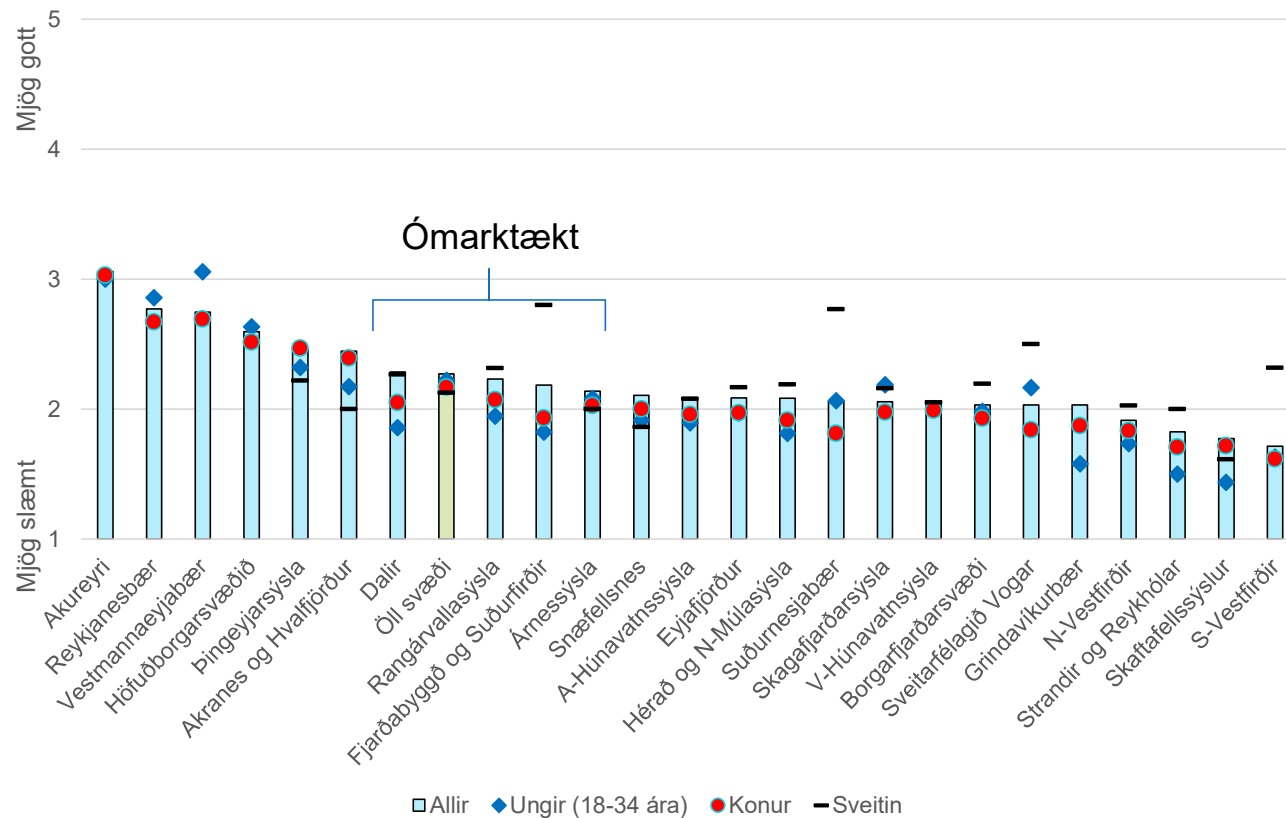
- Munur á afstöðu heldur mikill á milli landsvæða (29/40).
- Grindavíkurbær, Vestmannaeyjar og Akureyri komu best út.
- Dalir, Strandir og Þingeyjarsýsla komu verst út.
- Fólkið í sveitunum var að jafnaði neikvæðara í afstöðu og töluvert undir meðaltali.

Laun

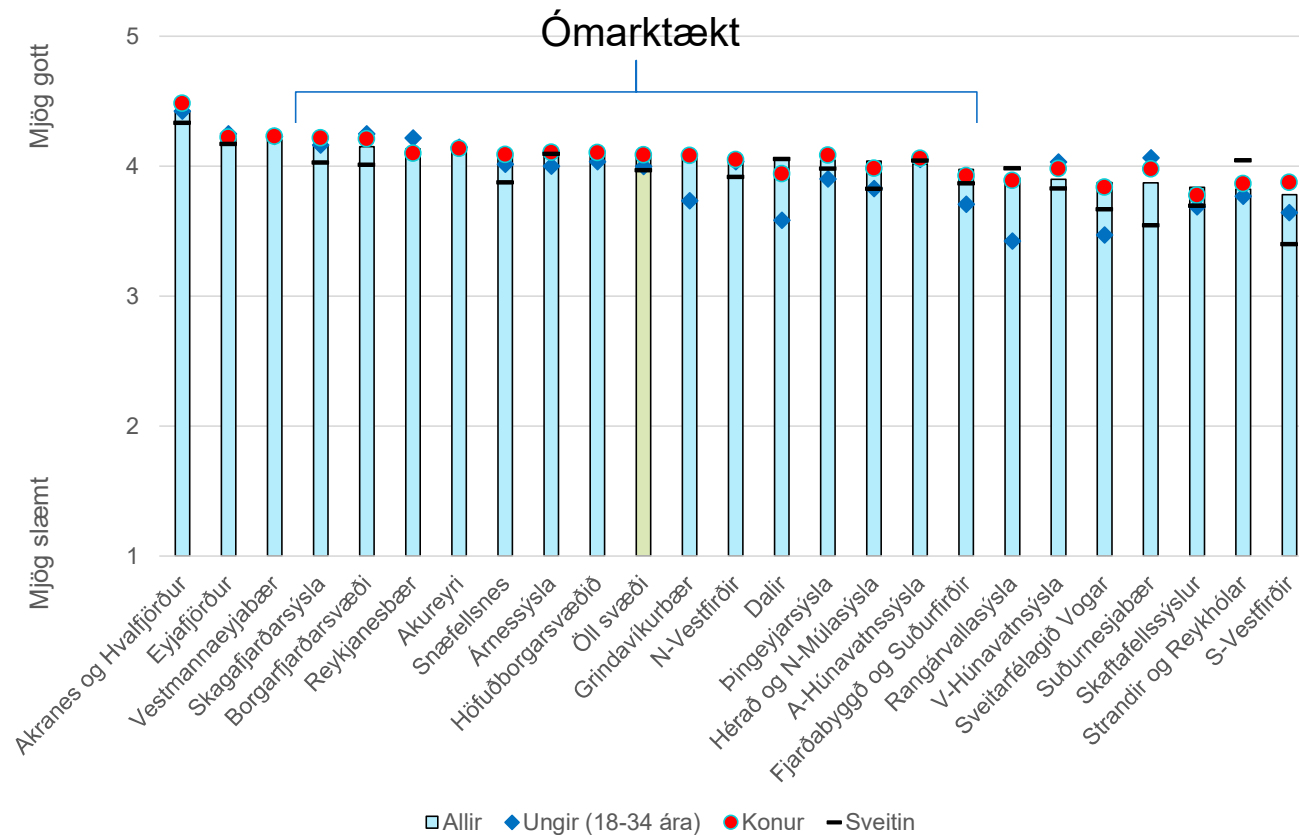
- Munur á svörun á milli landshluta í meðallagi (23/40).
- Fjarðabyggð og Suðurfirðir, Vestmannaeyjar og höfuðborgarsvæðið komu best út.
- Dalir, A-Hún og Borgarfjarðarsvæði komu verst út.
- Unga fólkið skar sig helst úr og var yfirleitt ánægðara en aðrir hópar.

Leiguíbúðir

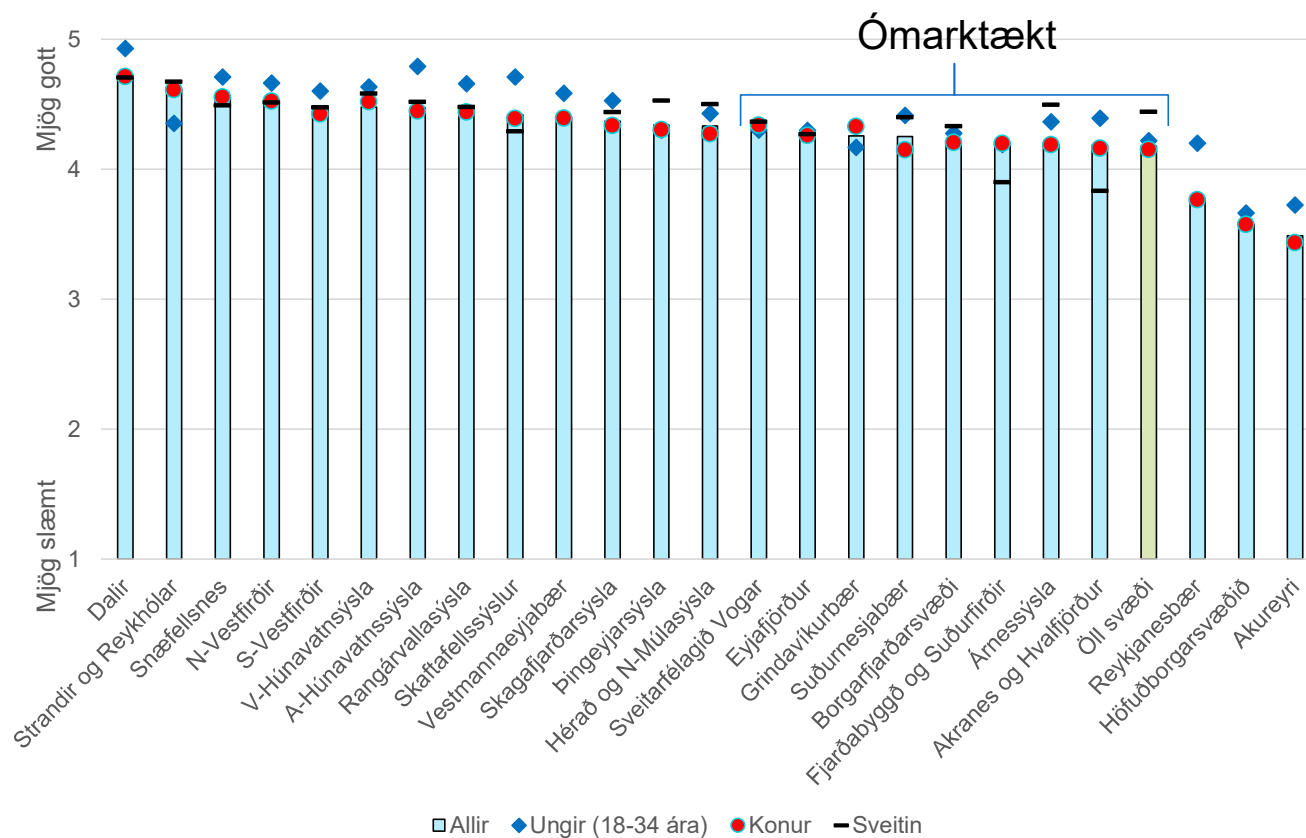
- Munur á afstöðu í meðallagi á milli landsvæða (22/40).
- Akureyri, Reykjanesbær og Vestmannaeyjar komu best út.
- S-Vestfirðir, Skaftafellssýslur og Strandir og Reykhólar komu verst út.
- Afstaða ungs fólks og kvenna var heldur neikvæðari á meðan dreifbýlið var almennt jákvæðara.

Leikskóli

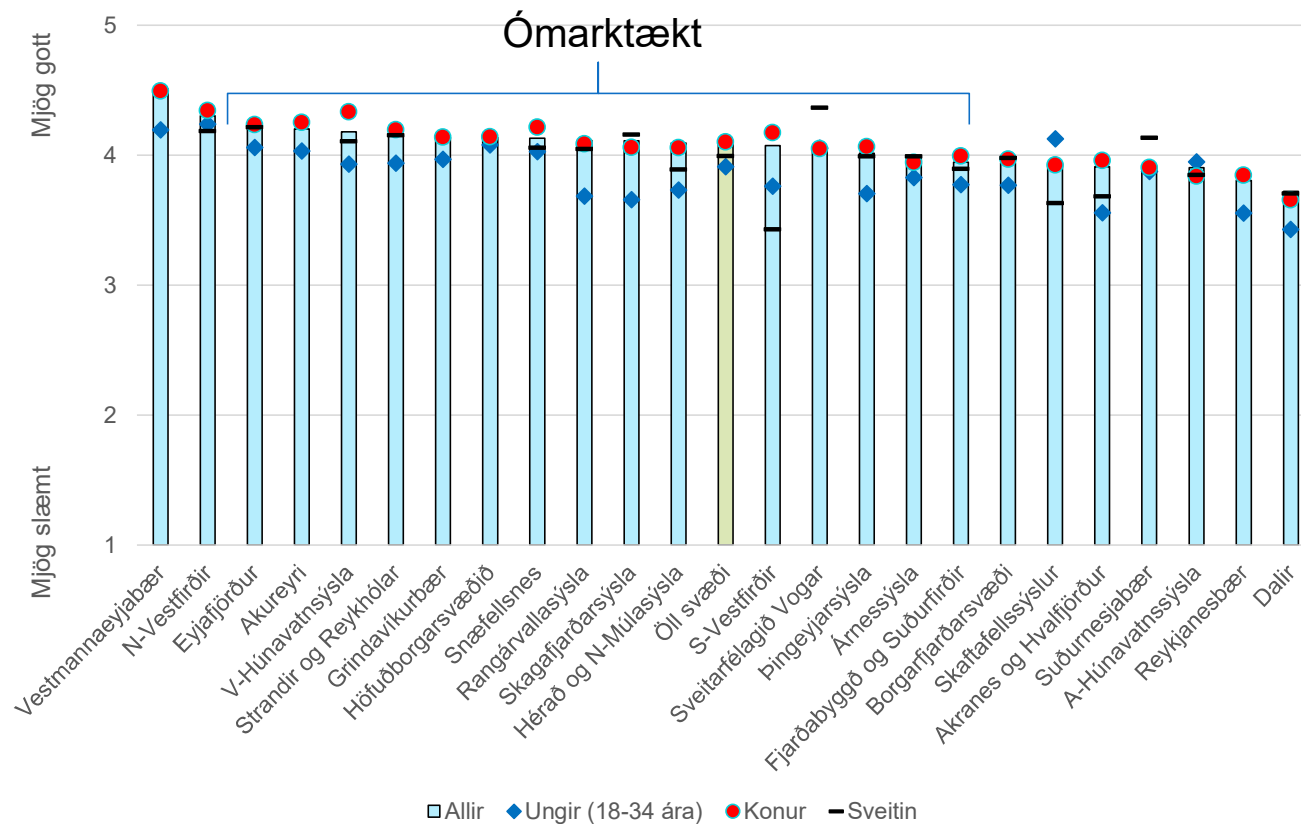
- Mjög lítill munur á ánægju á milli landsvæða (5/40).
- Akranes og Hvalfjörður, Eyjafljörður og Vestmannaeyjar komu best út.
- S-Vestfirðir, Strandir og Reykhólar og Skartafellssýslur komu verst út.
- Ungir voru að jafnaði neikvæðari en aðrir þátttakendur.

Loftgæði

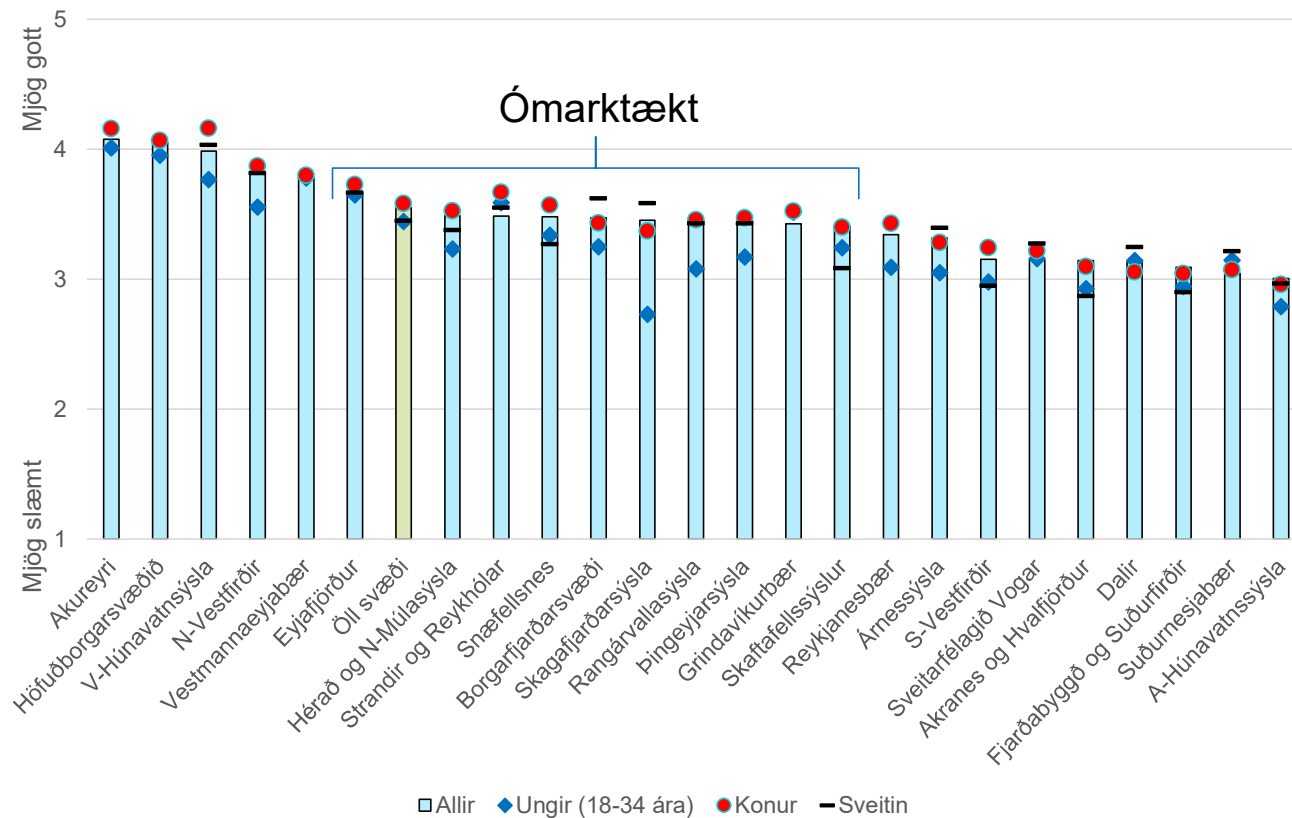
- Munur á ánægju á milli landshluta í meðallagi (19/40).
- Dalir, Strandir og Reykhólar og Snæfellsnes komu best út.
- Akureyri, höfuðborgarsvæðið og Reykjanesbær komu verst út.
- Ungu fólkið var almennt jákvæðara en hinir hóparnir.

Mannlíf

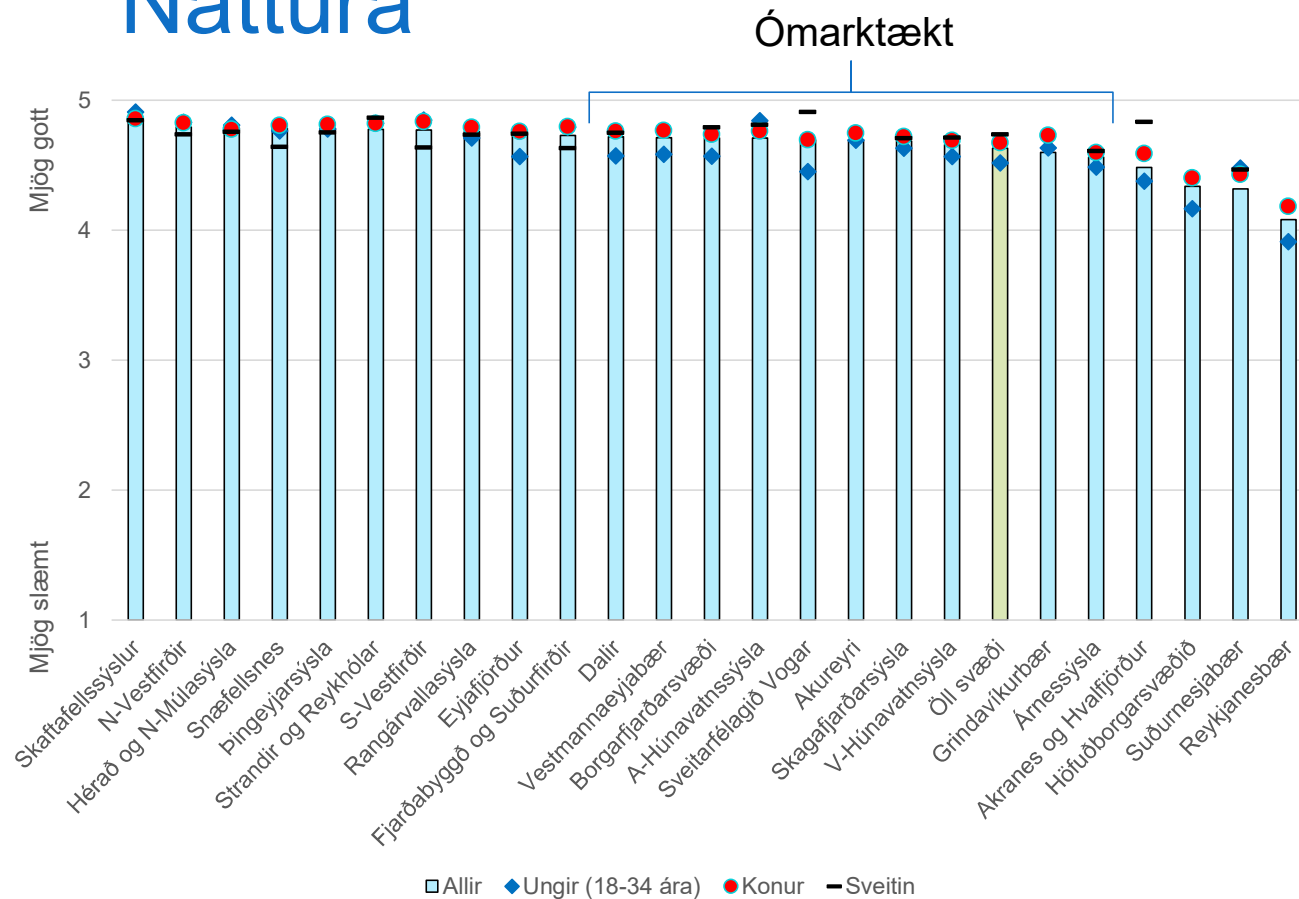
- Munur á ánægju lítill á milli landsvæða (6/40).
- Vestmannaeyjar, N-Vestfirðir og Eyjafjörður komu best út.
- Dalir, Reykjanesbær og A-Hún komu verst út.
- Almennt var unga fólkið neikvæðara en aðrir hópar.

Menning

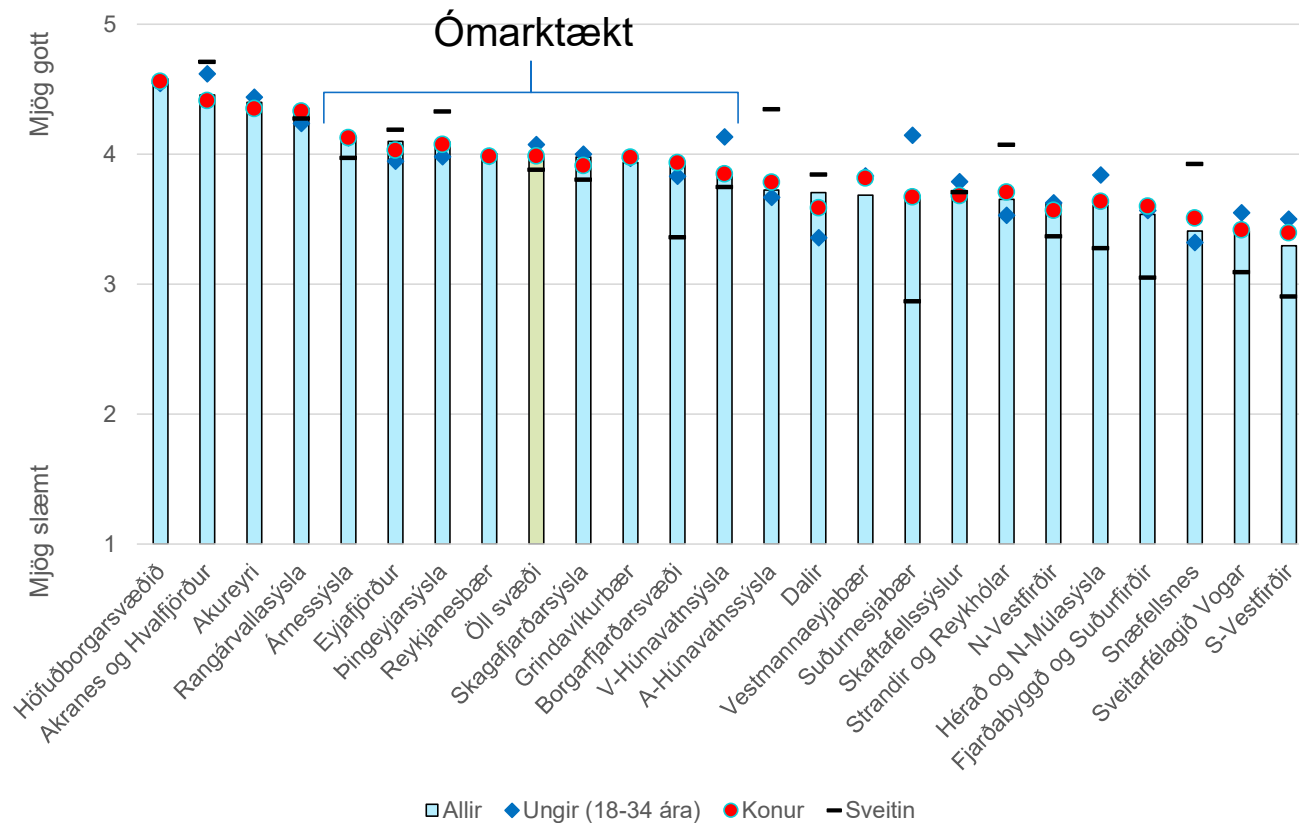
- Munur á afstöðu í meðallagi á milli landsvæða (20/40).
- Akureyri, höfuðborgarsvæðið og V-Hún komu best út.
- A-Hún, Suðurnesjabær og Fjarðabyggð og Suðurfirðir komu verst út.
- Ungu fólkið var heilt yfir neikvæðara en aðrir hópar, sérstaklega í Skagafjarðarsýslu.

Náttúra

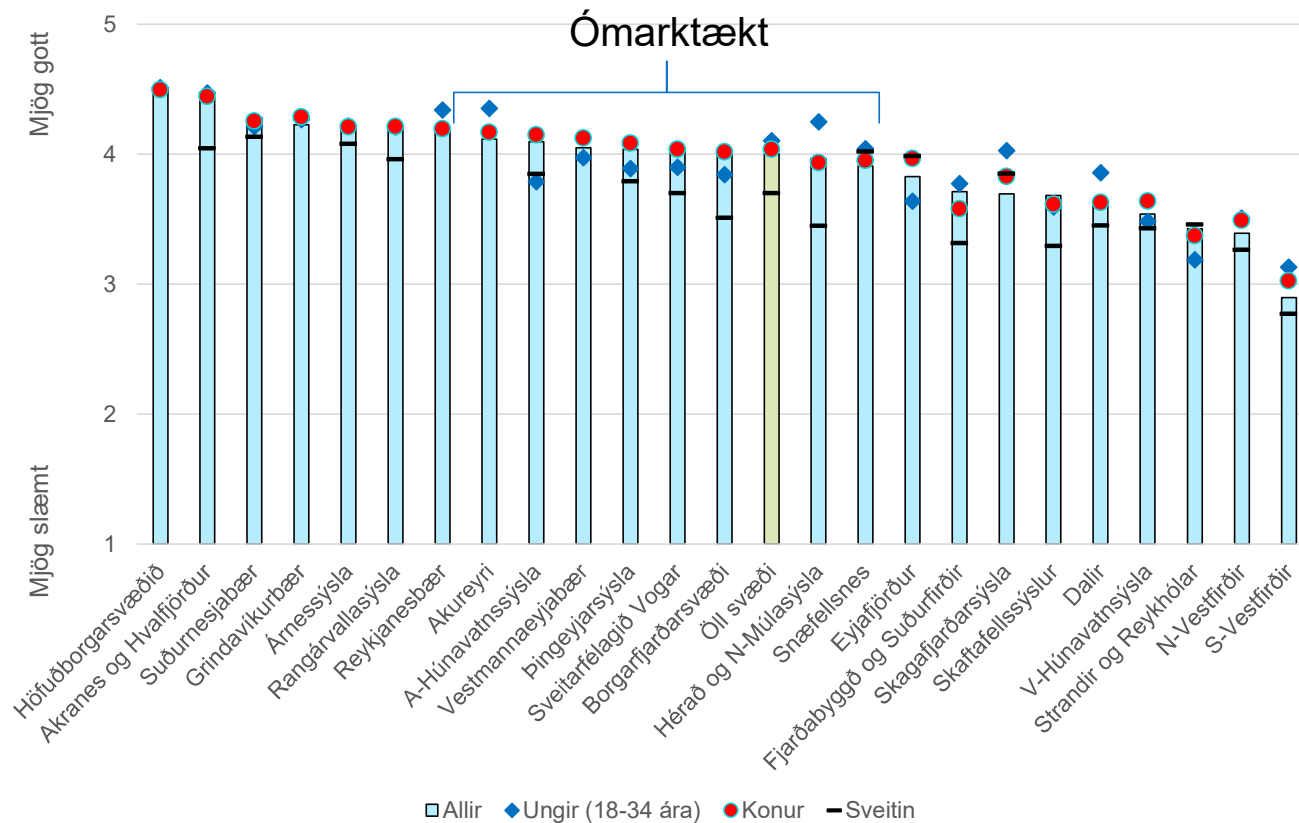
- Munur á ánægju lítill á milli landsvæða (7/40).
- Skaftafellssýslur, N-Vestfirðir og Hérað og N-Múlasýsla komu best út.
- Reykjanesbær, Suðurnesjabær og höfuðborgarsvæðið komu verst út.
- Ungu fólkið var aðeins neikvæðara í afstöðu en aðrir hópar.

Nettengingar

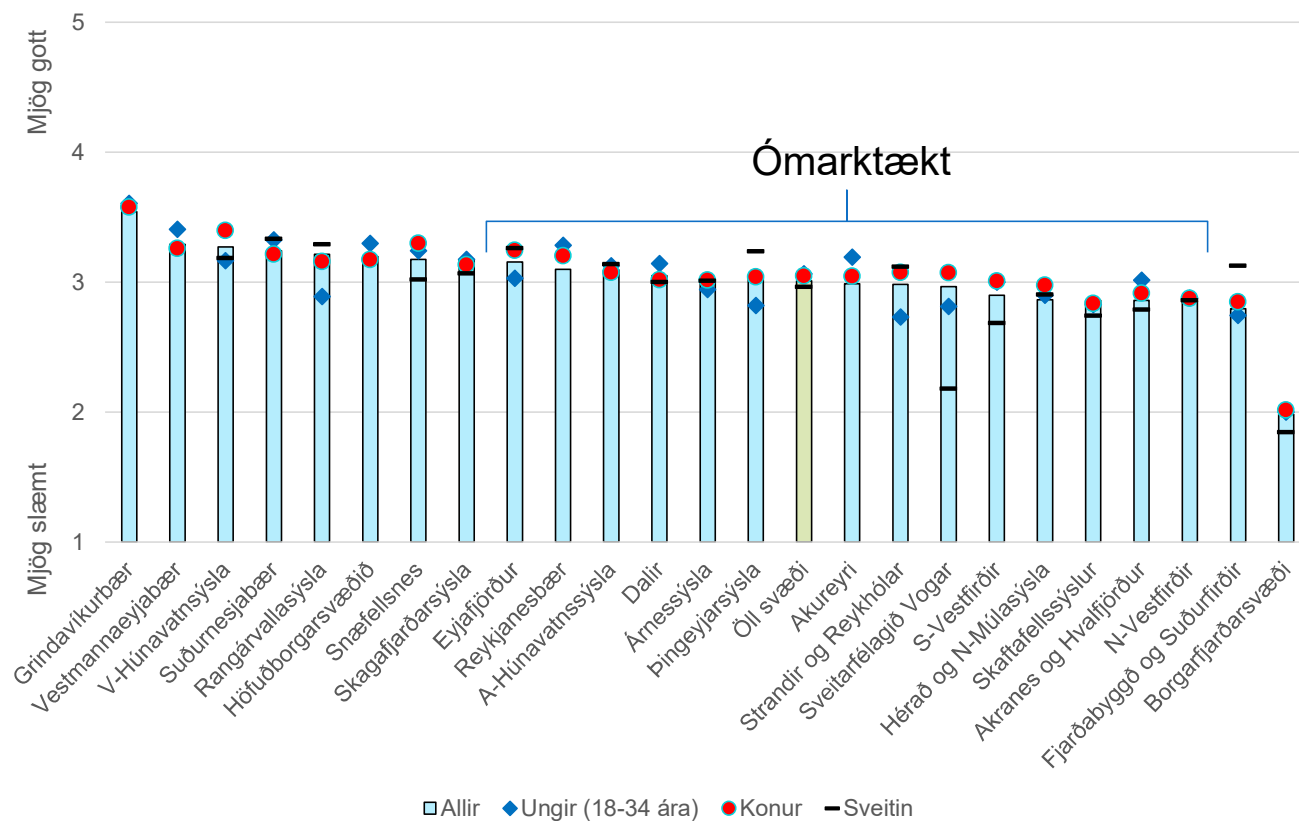
- Munur á afstöðu aðeins yfir meðallagi á milli landsvæða (24/40).
- Höfuðborgarsvæðið, Akranes og Hvalfjörður og Akureyri komu best út.
- S-Vestfirðir, Vogar og Snæfellsnes komu verst út.
- Sveitin skar sig úr þar sem ánægja var ýmist töluvert yfir eða undir meðaltali.

Rafmagn

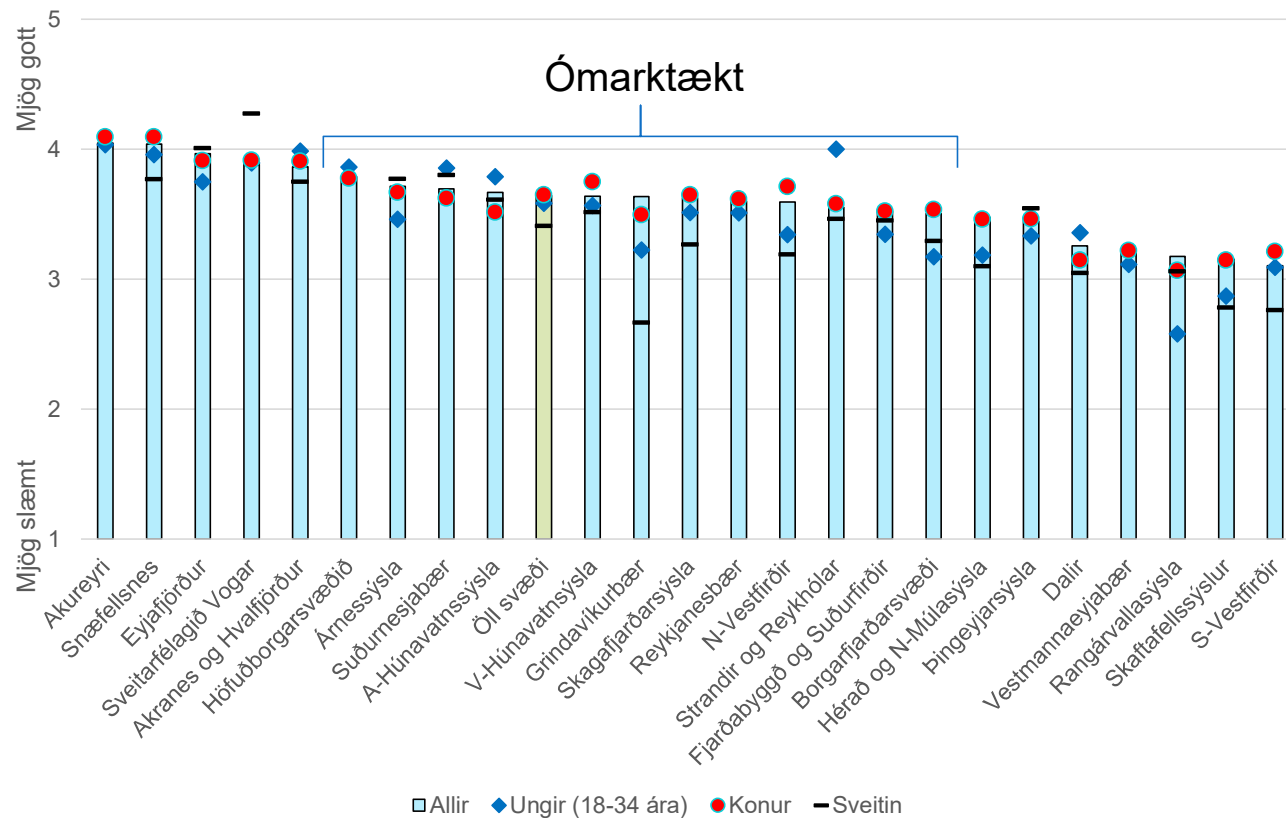
- Munur á ánægju á milli landshluta yfir meðallagi (28/40).
- Höfuðborgarsvæðið, Akranes og Hvalfjörður og Suðurnesjabær komu best út.
- S-Vestfirðir, N-Vestfirðir og Strandir og Reykhólar komu verst út.
- Sveitin var almennt neikvæðari í afstöðu en aðrir hópar.

Skipulagsmál

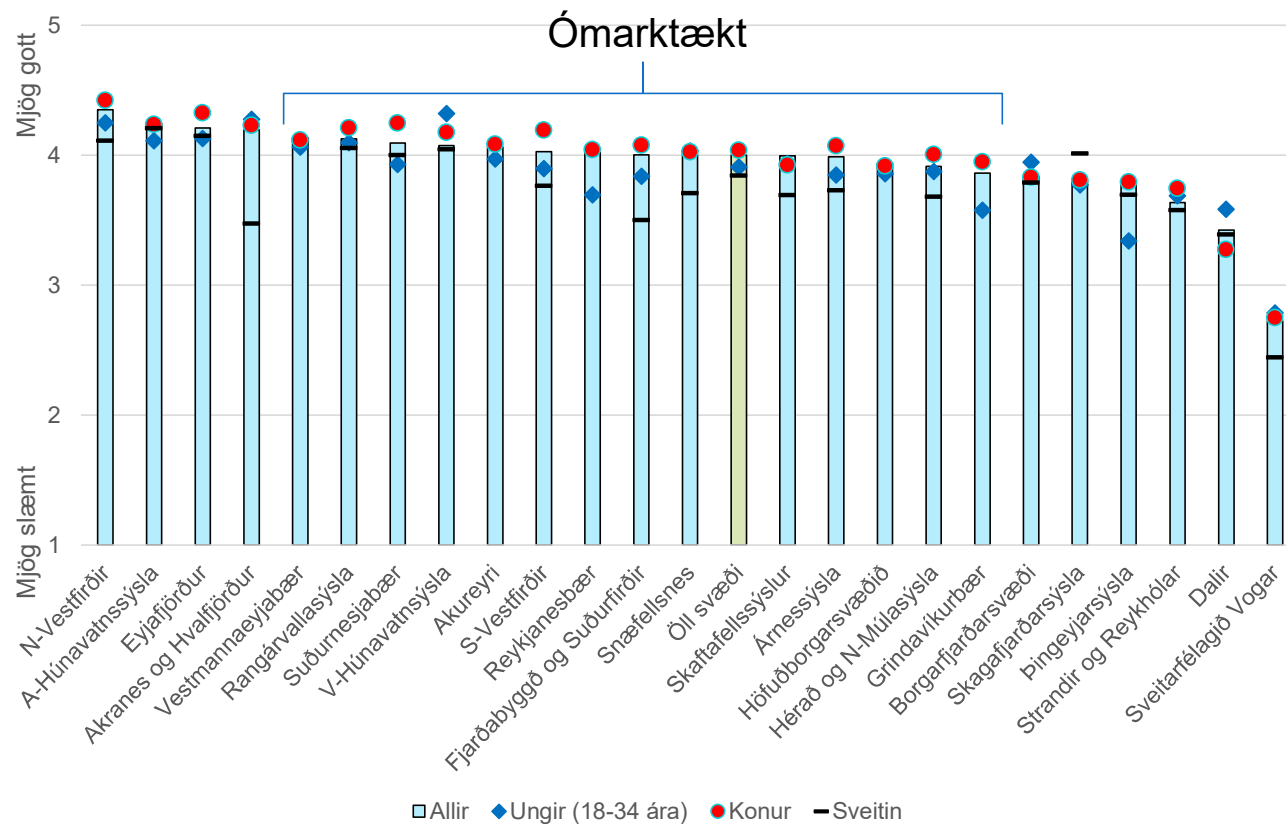
- Munur á afstöðu rétt undir meðallagi á milli landshluta (17/40).
- Grindavíkurbær, Vestmannaeyjar og V-Hún komu best út.
- Borgarfjarðarsvæði, Fjarðabyggð og Suðurfirðir og N-Vestfirðir komu verst út.
- Vogar skáru sig mest úr en þar var sveitin töluvert neikvæðari en aðrir og langt undir meðaltalinu.

Sorpmál

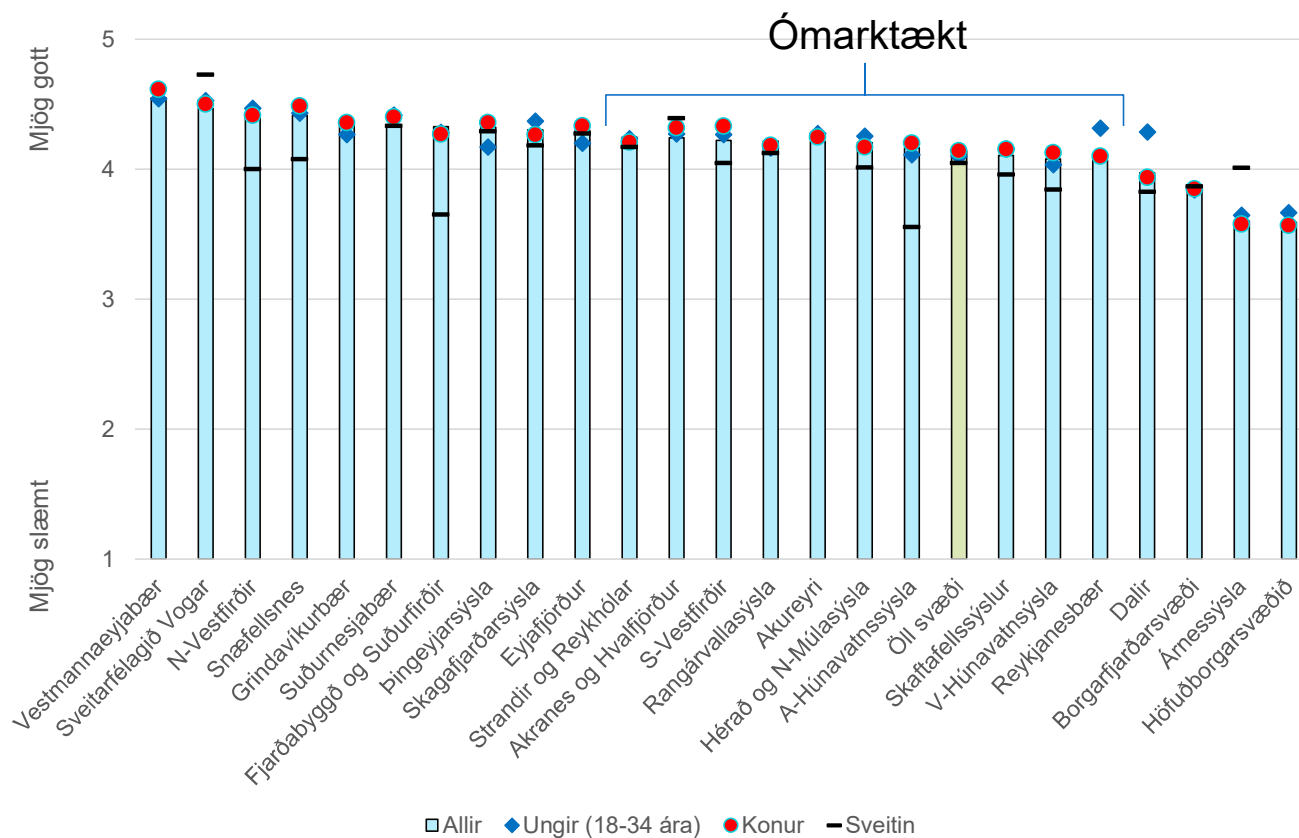
- Munur á ánægju á milli landshluta rétt undir meðallagi (15/40).
- Akureyri, Snæfellsnes og Eyjafjörður komu best út.
- S-Vestfirðir, Skaftafellssýslur og Rangárvallasýsla komu verst út.
- Almennt var afstaða sveitanna neikvæðari en annarra hópa.

Tónlistarskóli

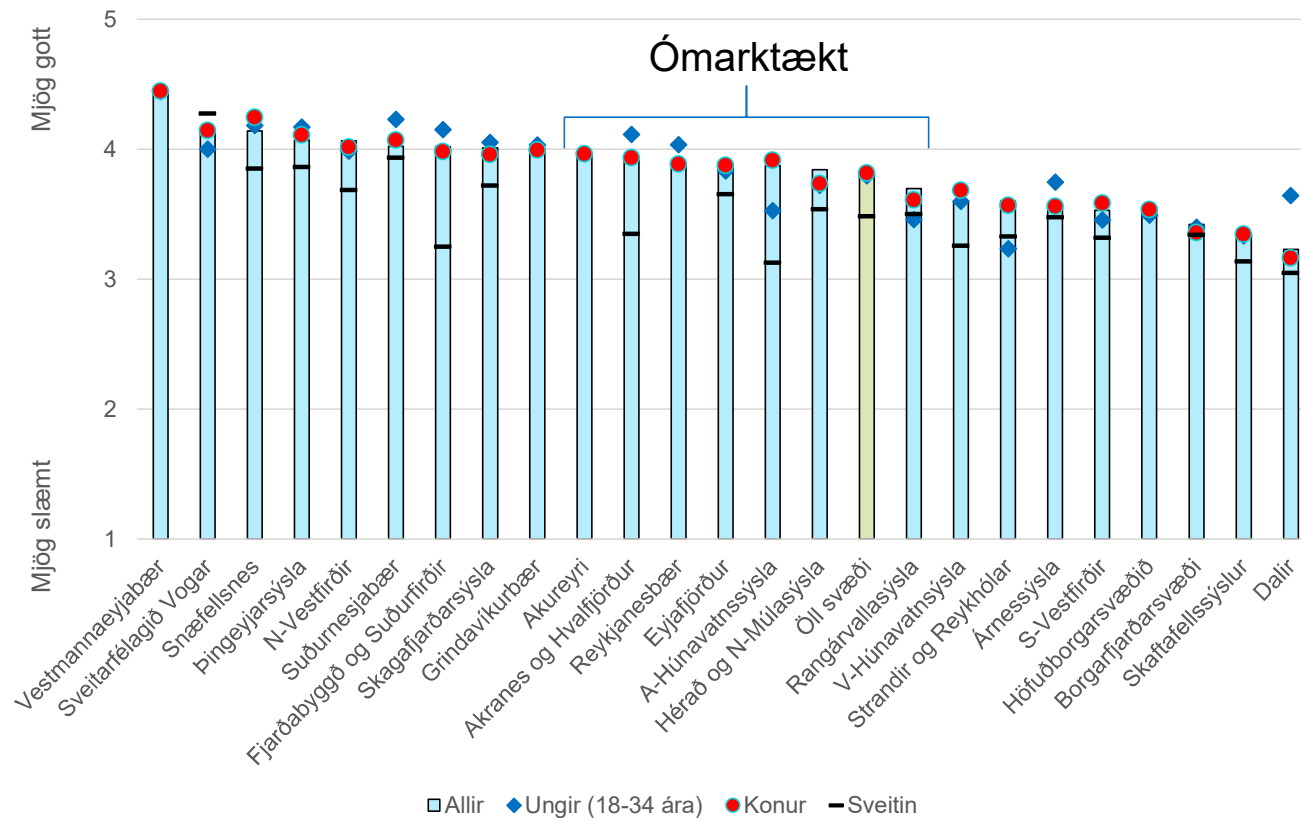
- Munur á ánægju á milli landsvæða í meðallagi (21/40).
- N-Vestfirðir, A-Hún og Eyjafjörður komu best út.
- Vogar, Dalir og Strandir og Reykhólar komu verst út.
- Sveitin var almennt neikvæðari, unga fólkið lítið eitt neikvæðari og konur svolítið jákvæðari.

Umferð

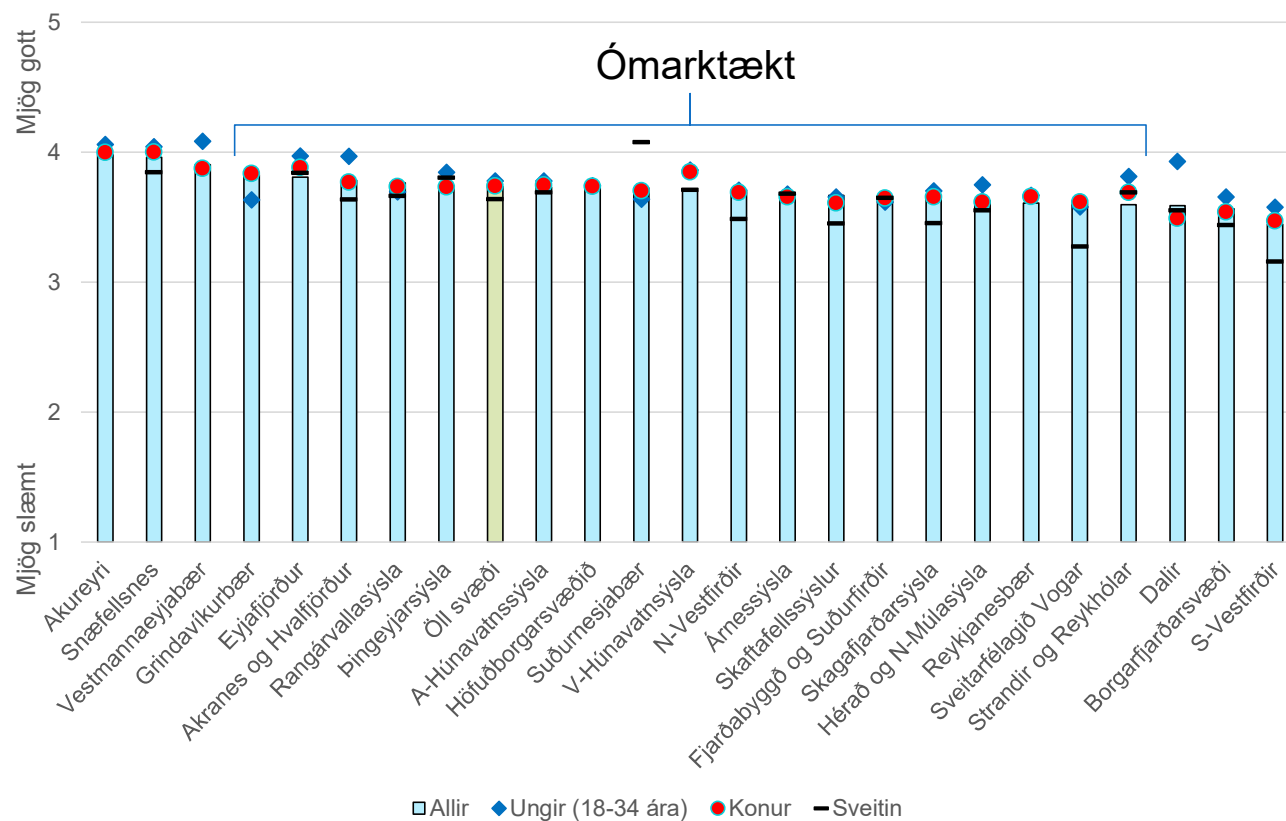
- Munur á ánægju frekar lítill á milli landsvæða (13/40).
- Vestmannaeyjabær, Vogar og N-Vestfirðir komu best út.
- Höfuðborgarsvæðið, Árnessýsla og Borgarfjarðarsvæði komu verst út.
- Sveitin var að jafnaði neikvæðari en aðrir hópar.

Umferðaröryggi

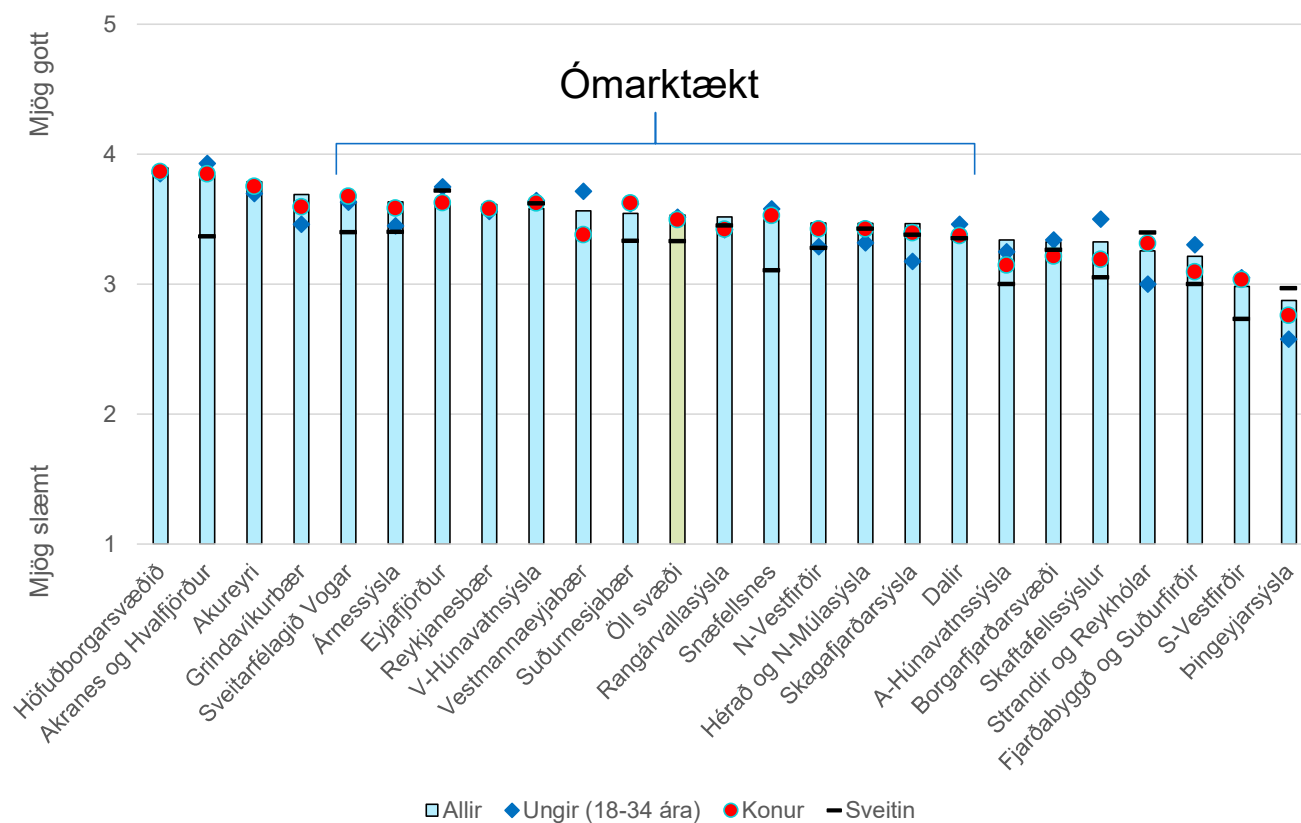
- Munur á afstöðu rétt undir meðallagi á milli landshluta (18/40).
- Vestmannaeyjar, Vogar og Snæfellsnes komu best út.
- Dalirnir, Skaftafellssýslur og Borgarfjarðarsvæði komu verst út.
- Sveitin skar sig helst úr og var neikvæðari í afstöðu.

Umhverfismál

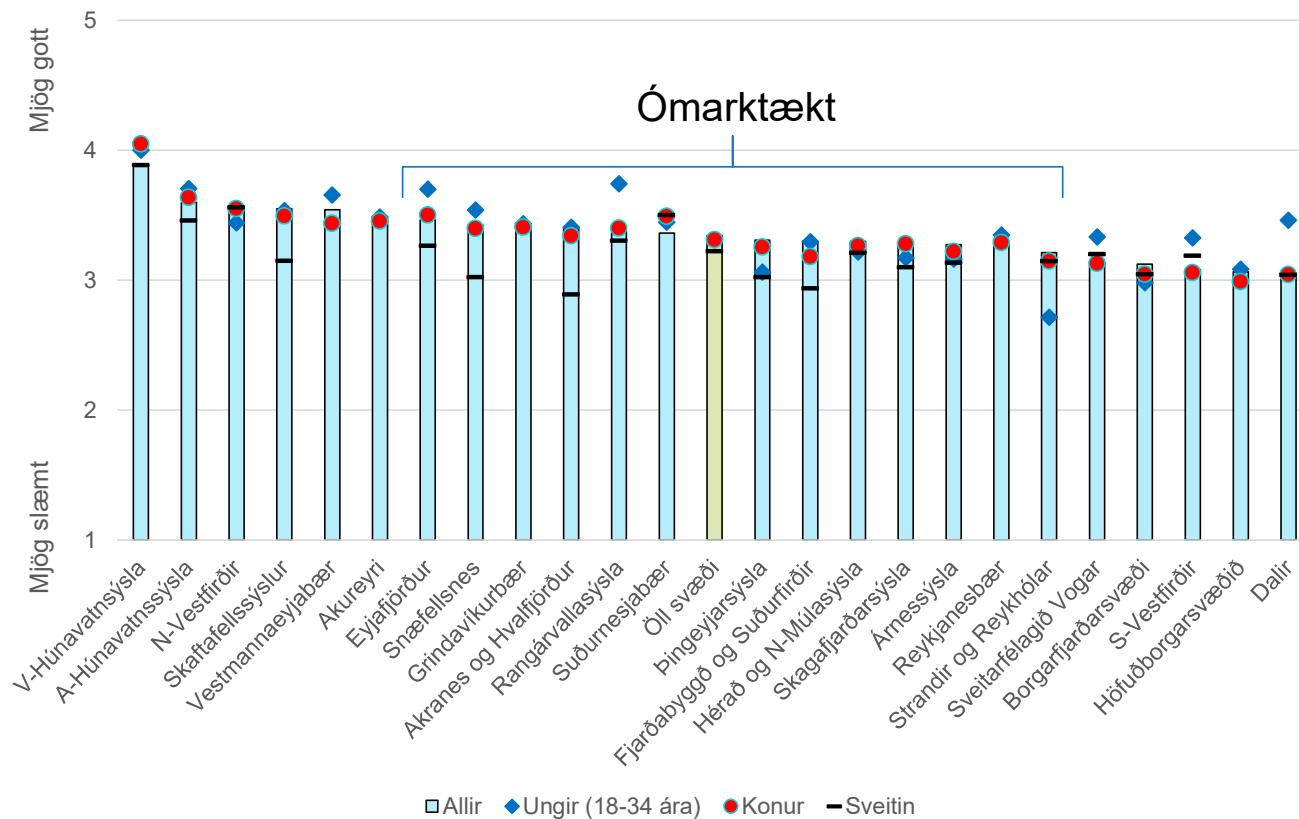
- Mjög lítill munur á ánægju á milli landsvæða (2/40).
- Akureyri, Snæfellsnes og Vestmannaeyjar komu best út.
- S-Vestfirðir, Borgarfjarðarsvæði og Dalirnir komu verst út.
- Ungu fólkið var almennt jákvæðara í afstöðu og sveitin neikvæðari.

Unglingastarf

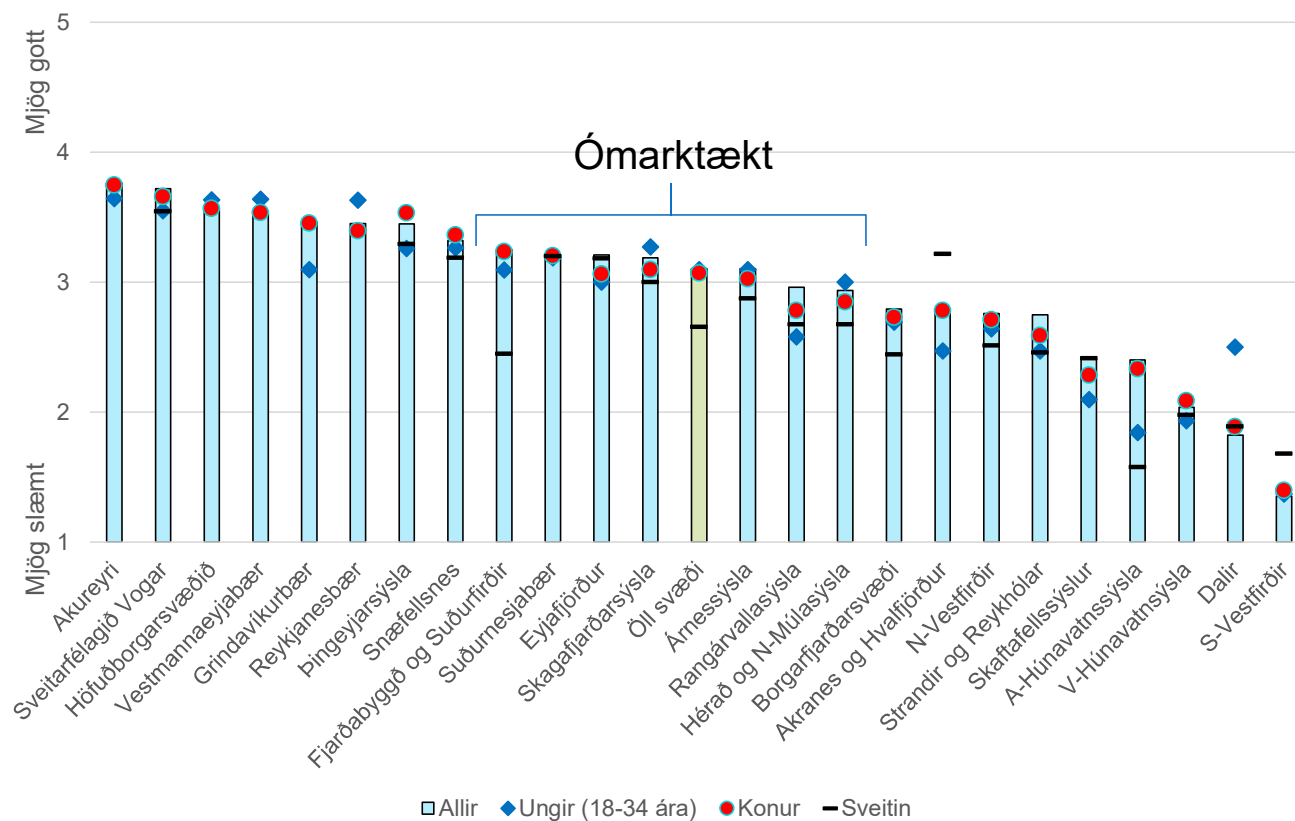
- Munur á ánægju aðeins undir meðallagi á milli landsvæða (14/40).
- Höfuðborgarsvæðið, Akranes og Hvalfjörður og Akureyri komu best út.
- Þingeyjarsýsla, S-Vestfirðir og Fjarðabyggð og Suðurfirðir komu verst út.
- Sveitin var að jafnaði neikvæðari í afstöðu en aðrir hópar og jafnvel konur og yngri fólk.

Útlendingar

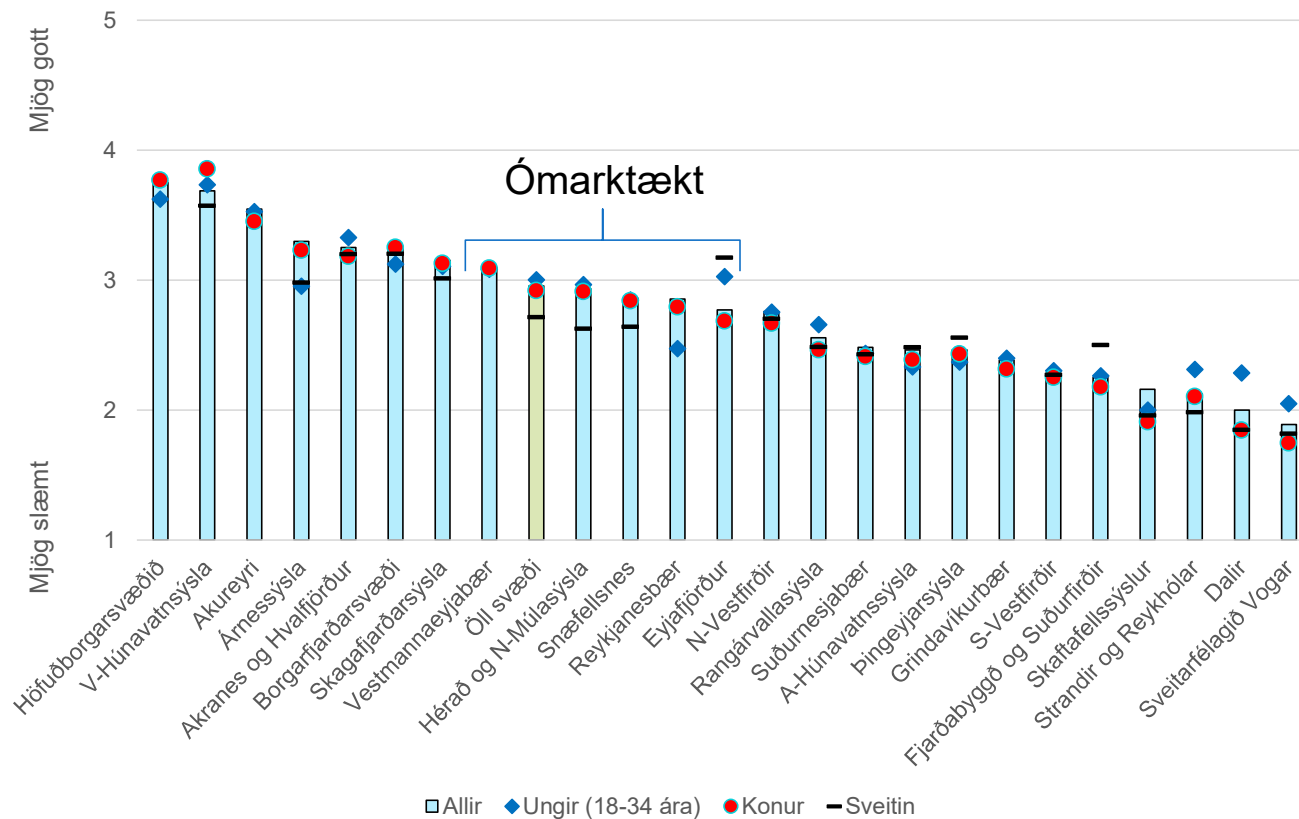
- Munur á ánægju frekar lítill á milli landsvæða (8/40).
- V-Hún, A-Hún og N-Vestfirðir komu best út.
- Dalir, höfuðborgarsvæðið og S-Vestfirðir komu verst út.
- Unga fólkið var almennt jákvæðara í afstöðu lítið eitt en sveitin neikvæðari.

Vegakerfi

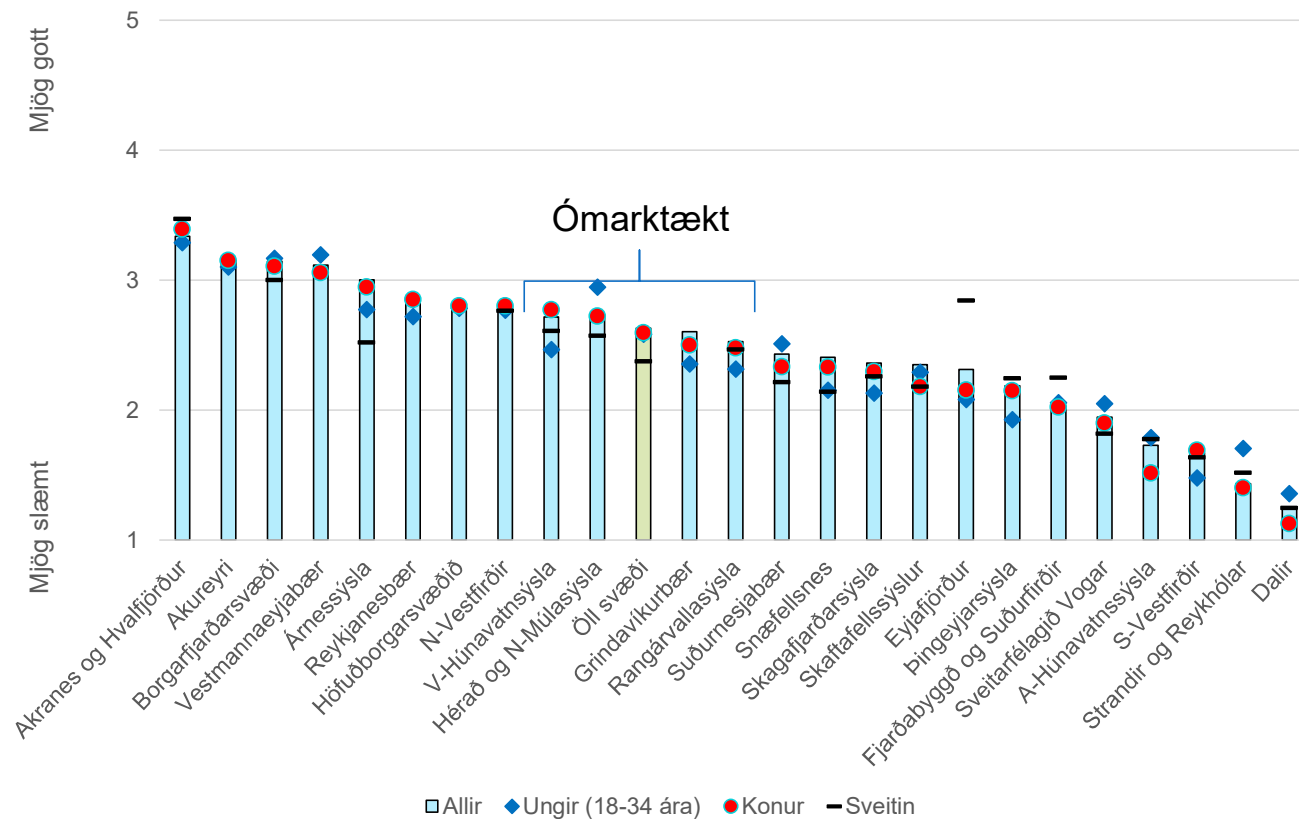
- Mikill munur á ánægju á milli landsvæða (38/40).
- Akureyri, Vogar og höfuðborgarsvæðið komu best út.
- S-Vestfirðir, Dalir og V-Hún komu verst út.
- Sveitin var almennt neikvæðari en aðrir hópar og töluvert undir meðaltali á einhverjum stöðum.

Vöruúrval

- Mikill munur á svörun á milli landsvæða (35/40).
- Höfuðborgarsvæðið, V-Hún og Akureyri komu best út.
- Vogar, Dalir og Strandir og Reykhólar komu verst út.
- Í sveitarfélögunum sem komu verst út var unga fólkið ánægðara en aðrir hópar.

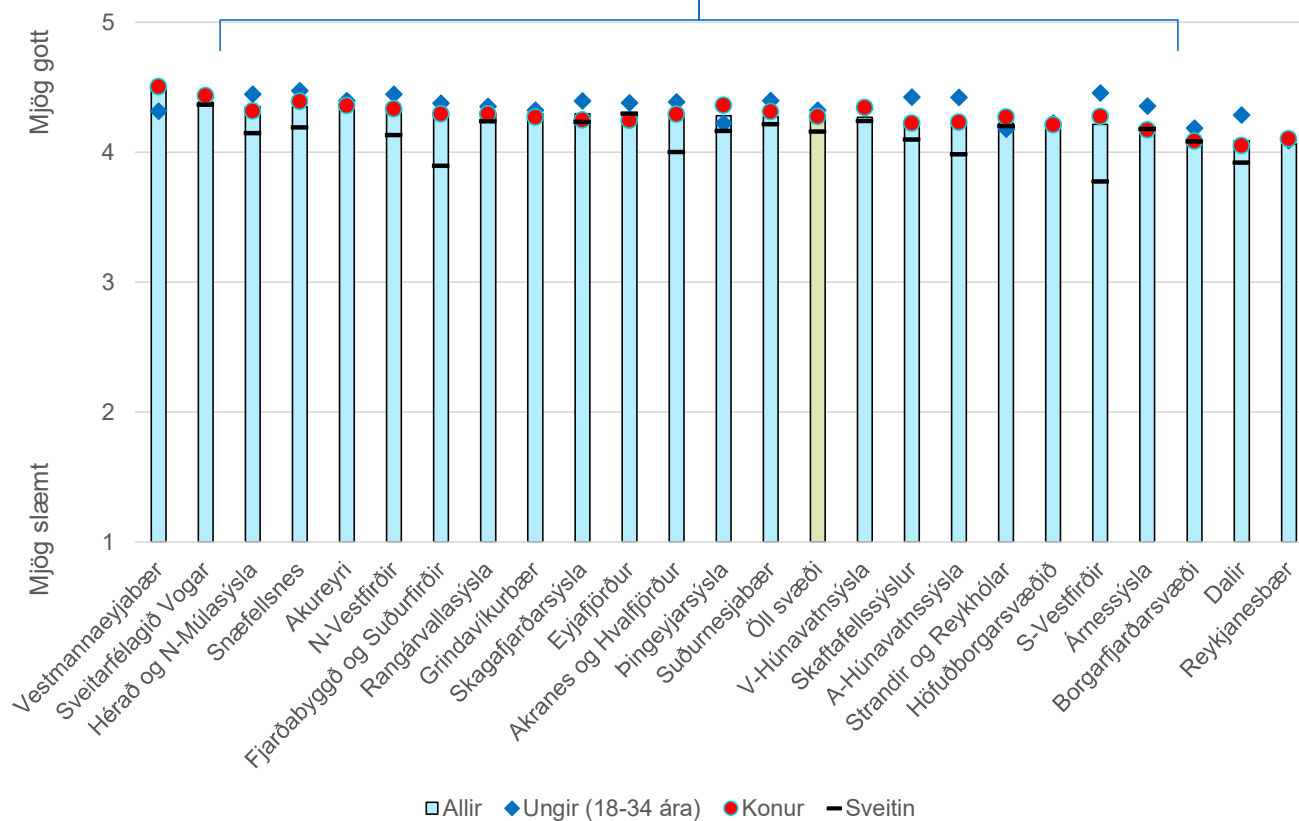
Vöruverð

- Mikill munur á afstöðu á milli landshluta (36/40).
- Akranes og Hvalfjörður, Akureyri og Borgarfjarðarsvæði komu best út.
- Dalir, Strandir og Reykhólar og S-Vestfirðir komu verst út.
- Unga fólkið var heldur neikvæðari en aðrir hópar í afstöðu og jafnvel fólk í sveitum.

Öryggi

Ómarktækt

- Minnstur munur á svörum á milli landshluta (1/40).
- Vestmannaeyjar, Vogar og Hérað og N-Múlasýsla komu best út.
- Reykjanesbær, Dalir og Borgarfjarðarsvæði komu verst út.
- Unga fólkið var almennt aðeins jákvæðara en aðrir hópar.

Heildarsamanburður

Einkunn A

- Einföld raðtölueinkunn liggur til grundvallar.
  - 40 stig fyrir að lenda efst og 1 fyrir að lenda neðst.
- Ekki reynt að vigta einkunn með mikilvægi eins og gert var í könnuninni 2016/2017.
- Vestmannaeyjar, Akureyri og Eyjafjörður lenda í þremur efstu sætunum.
- S-Vestfirðir, Dalir og Strandir og Reykhólar lenda í neðstu þremur sætunum.
- Athyglisvert hversu neðarlega Vogar lenda.

Sæti	Landsvæði	Stig
1	Vestmannaeyjabær	753
2	Akureyri	749
3	Eyjafjörður	653
4	Akranes og Hvalfjörður	621
5	Höfuðborgarsvæðið	614
6	Snæfellsnes	614
7	Grindavíkurbær	591
8	V-Húnavatnssýsla	578
9	Skagafjarðarsýsla	565
10	N-Vestfirðir	564
11	Rangárvallasýsla	536
12	Árnessýsla	516
13	Þingeyjarsýsla	496
14	Hérað og N-Múlasýsla	462
15	Suðurnesjabær	436
16	Reykjanesbær	429
17	Fjarðabyggð og Suðurfirðir	408
18	Skaftafellssýslur	405
19	Borgarfjarðarsvæði	401
20	A-Húnavatnssýsla	397
21	Sveitarfélagið Vogar	372
22	Strandir og Reykhólar	331
23	Dalir	255
24	S-Vestfirðir	253

Munur á milli landshluta í búsetuskilyrðunum 40

Sæti	Búsetuskilyrði	Staðalfrávik
1	Öryggi	0.10
2	Umhverfismál	0.13
3	Grunnskóli	0.14
4	Fjárhagsvandi	0.15
5	Leikskóli	0.15
6	Mannlíf	0.17
7	Náttúra	0.18
8	Útlendingar	0.20
9	Atvinnurekstur	0.21
10	Ásýnd	0.21
11	Friðsæld	0.23
12	Framfærsla	0.23
13	Umferð	0.24
14	Unglingastarf	0.24
15	Sorpmál	0.27
16	Aldraðir	0.28
17	Skipulagsmál	0.28
18	Umferðaröryggi	0.29
19	Loftgæði	0.30
20	Menning	0.31

Munurinn minnstur

Sæti	Búsetuskilyrði	Staðalfrávik
21	Tónlistarskóli	0.33
22	Leiguíbúðir	0.33
23	Launatekjur	0.35
24	Nettengingar	0.35
25	Farsími	0.35
26	Fatlaðir	0.36
27	Afþreying	0.36
28	Rafmagn	0.37
29	Íþróttir	0.40
30	Atvinnuúrval	0.43
31	Almsamg	0.44
32	Atvinnuöryggi	0.44
33	Íbúðir	0.46
34	Dvalarheimili	0.49
35	Vöruúrval	0.53
36	Vöruverð	0.56
37	Framhsk	0.61
38	Vegakerfi	0.61
39	Háskóli	0.61
40	Heilsugæsla	0.69

Munurinn mestur

Heildarsamanburður

Einkunn B

- Einkunn sem tekur tillit til munarins á milli landsvæða.
  - Færri stig þegar munur á búsetuskilyrðum var lítill og fleiri þegar munurinn var mikill.
  - Tekið tilliti til þess hversu góð eða slæm staðan var.
- Ekki reynt að vigta einkunn með mikilvægi eins og gert var í könnuninni 2016/2017.
- Akureyri, Vestmannaeyjar og höfuðborgarsvæðið lenda í þremur efstu sætunum.
- S-Vestfirðir, Dalir og Strandir og Reykhólar lenda aftur í þremur neðstu sætunum.
- Aftur er athyglisvert hversu neðarlega Vogar lenda.

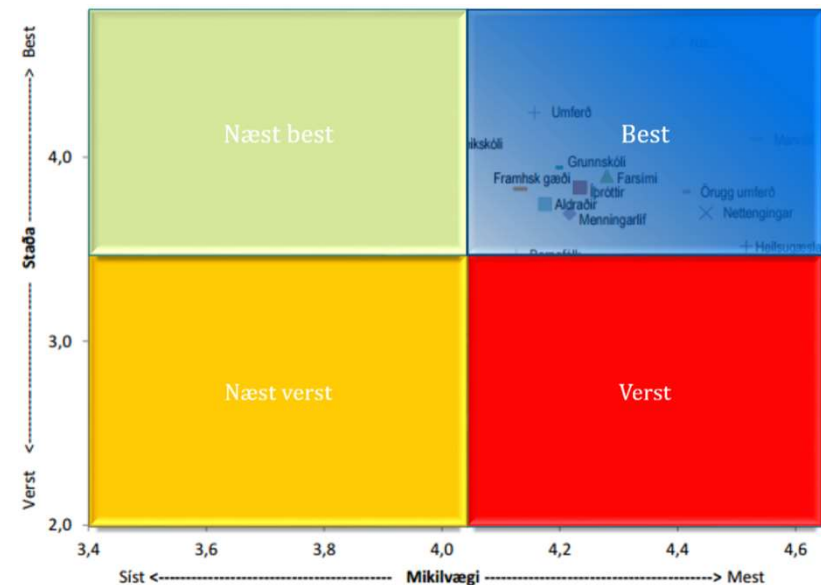
Sæti	Landsvæði	Stig
1	Akureyri	153.42
2	Vestmannaeyjabær	148.61
3	Höfuðborgarsvæðið	148.43
4	Akranes og Hvalfjörður	146.35
5	Eyjafjörður	144.07
6	Skagafjarðarsýsla	142.80
7	V-Húnavatnsýsla	142.80
8	Grindavíkurbær	142.49
9	Snæfellsnes	142.15
10	N-Vestfirðir	140.71
11	Árnessýsla	140.63
12	Þingeyjarsýsla	139.41
13	Rangárvallasýsla	139.17
14	Hérað og N-Múlasýsla	138.63
15	Borgarfjarðarsvæði	137.62
16	Reykjanesbær	136.34
17	Fjarðabyggð og Suðurfirðir	135.96
18	Skaftafellssýslur	135.39
19	A-Húnavatnssýsla	134.25
20	Suðurnesjabær	133.98
21	Sveitarfélagið Vogar	131.08
22	Strandir og Reykhólar	130.85
23	Dalir	125.46
24	S-Vestfirðir	124.01

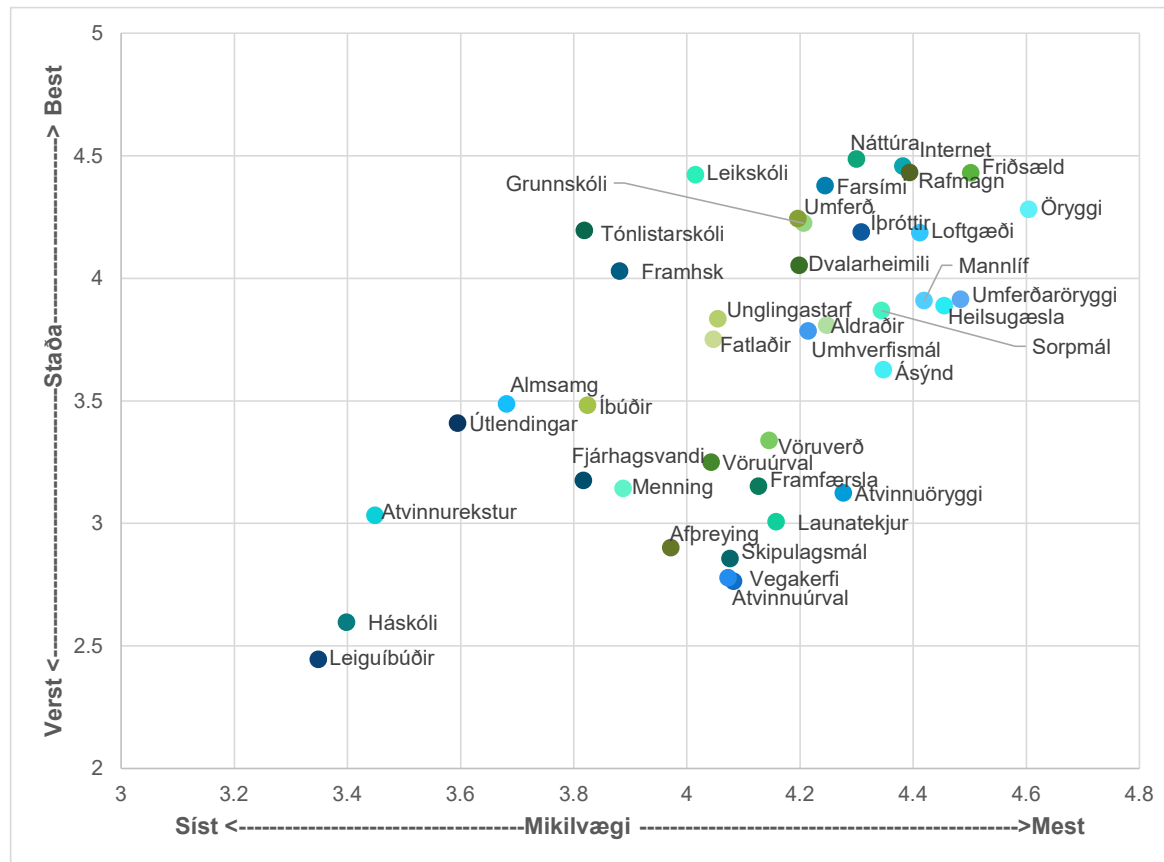
Staða og mikilvægi búsetuskilyrða Breyting á milli kannana

Hvernig lesa á myndirnar sem núna koma!

- Tvær myndir eru birtar fyrir hvern landshluta.
  - Staða og mikilvægi.
  - Breyting á milli kannana.
- Myndirnar má túlka eins og myndina hér til hægri.
  - Best er að vera efst hægra megin.
  - Verst er að vera neðst hægra megin.
- Athugasemdir við hverja glæru eru engan veginn tæmandi umfjöllun. Reynt er að draga fram áhugaverðustu breytingarnar og jafnframt að gefa lesandanum upplýsingar um það hvernig á að túlka myndirnar og draga ályktanir um aðra þætti sem fram koma.

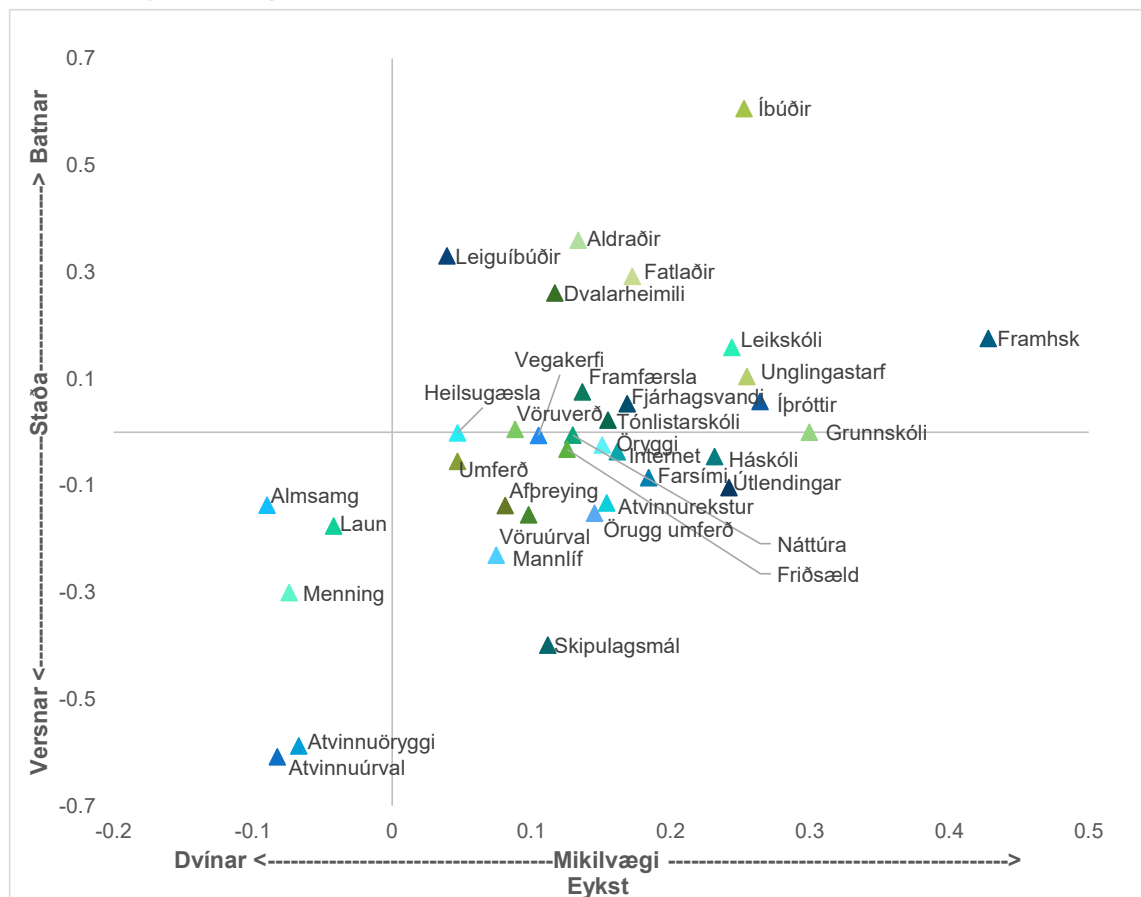

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða á Akranesi og í Hvalfirði

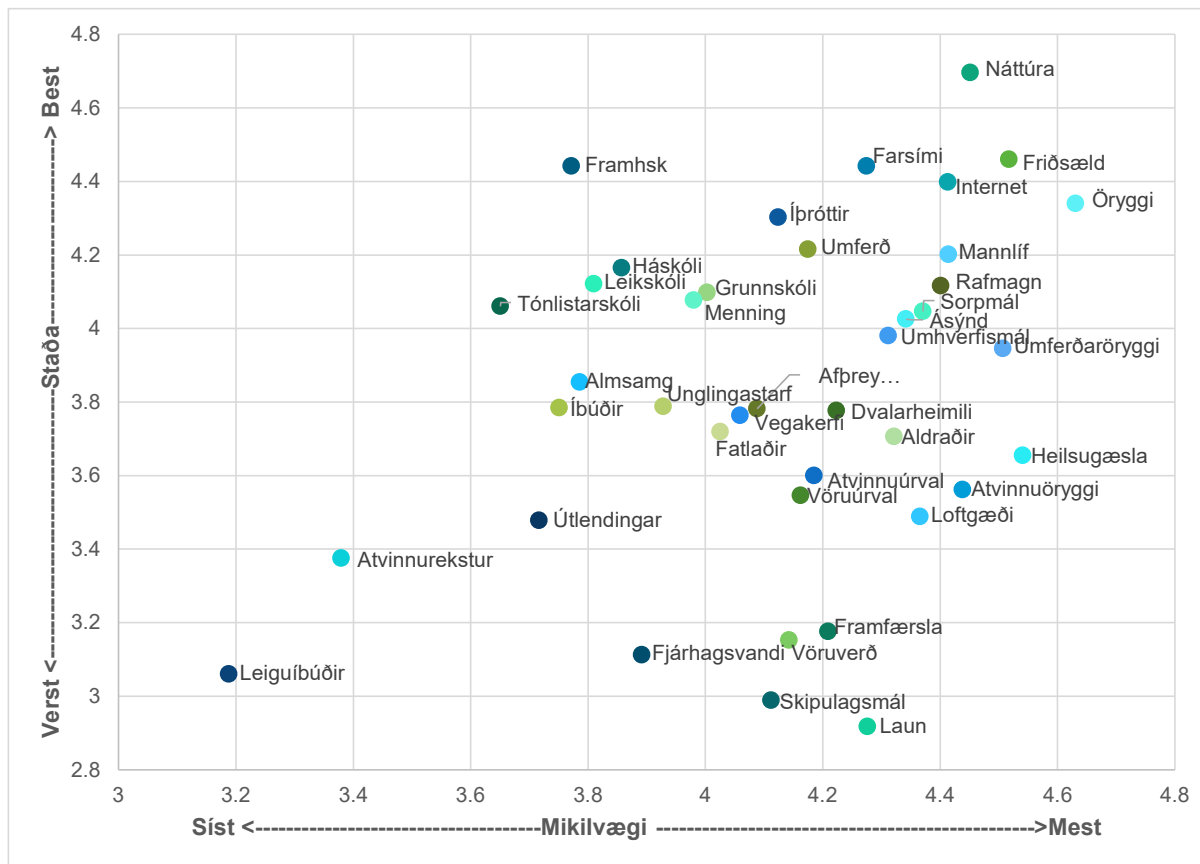
- Friðsæld kom best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Þættir sem fylgdu þar á eftir voru náttúra, nettengingar, rafmagn og öryggi.
- Vegakerfi og atvinnuúrval komu verst út og er úrbóta helst þörf þar.
- Þættir sem fylgdu þar á eftir voru skipulagsmál, möguleikar til afþreyingar, launatekjur og e.t.v. atvinnuöryggi.

Breyting á milli kannana á Akranesi og í Hvalfirði

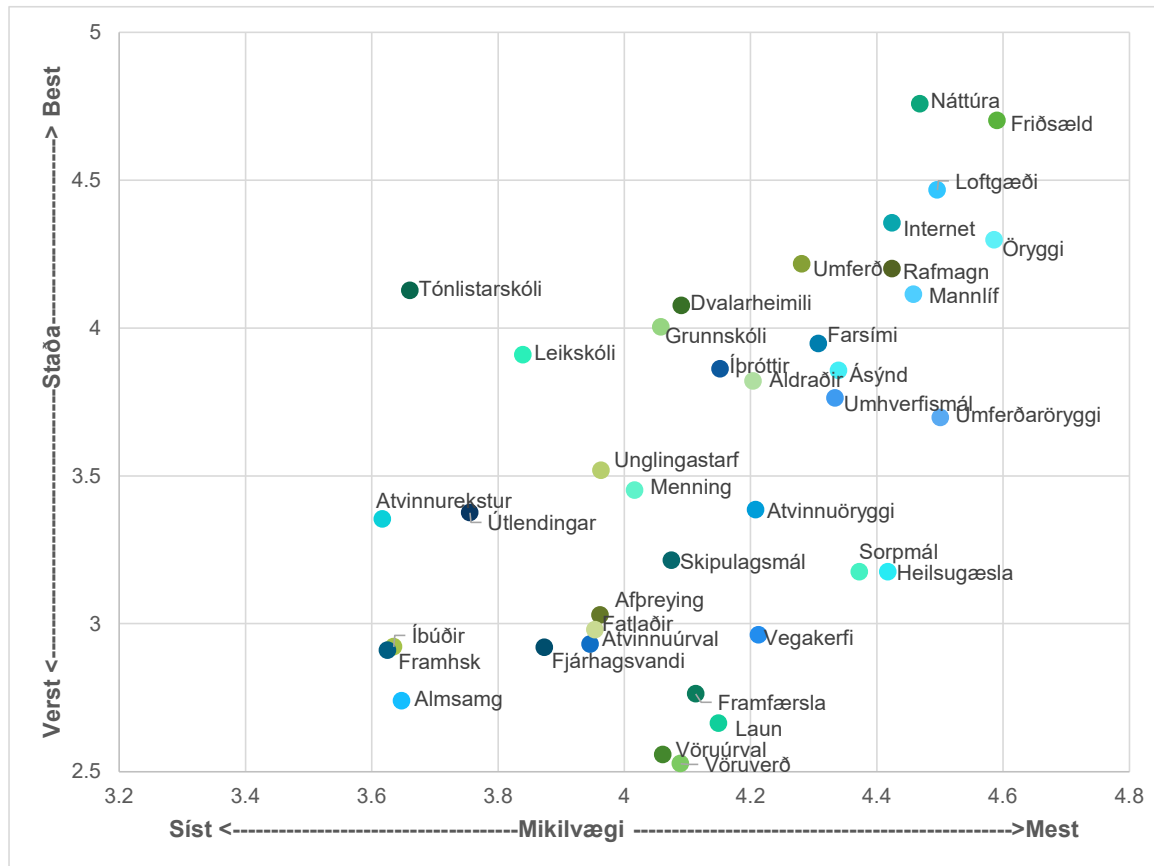
- Þættir sem voru taldir hafa batnað mest á milli kannana voru Íbúðir til sölu, þjónusta við aldraða og fatlaða, leiguíbúðir og dvalarheimili.
- Íbúar töldu stöðuna varðandi atvinnuúrval og atvinnuöryggi hafa versnað mest.
- Sá þáttur sem jókst mest að mikilvægi var möguleiki til framhaldsskólanáms.
- Almenningsamgöngur drógust mest saman að mikilvægi á milli kannana. Samdrátturinn var lítill í samanburði við þætti sem jukust að mikilvægi.
- Flestir þættir jukust að mikilvægi á milli kannana.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða á Akureyri

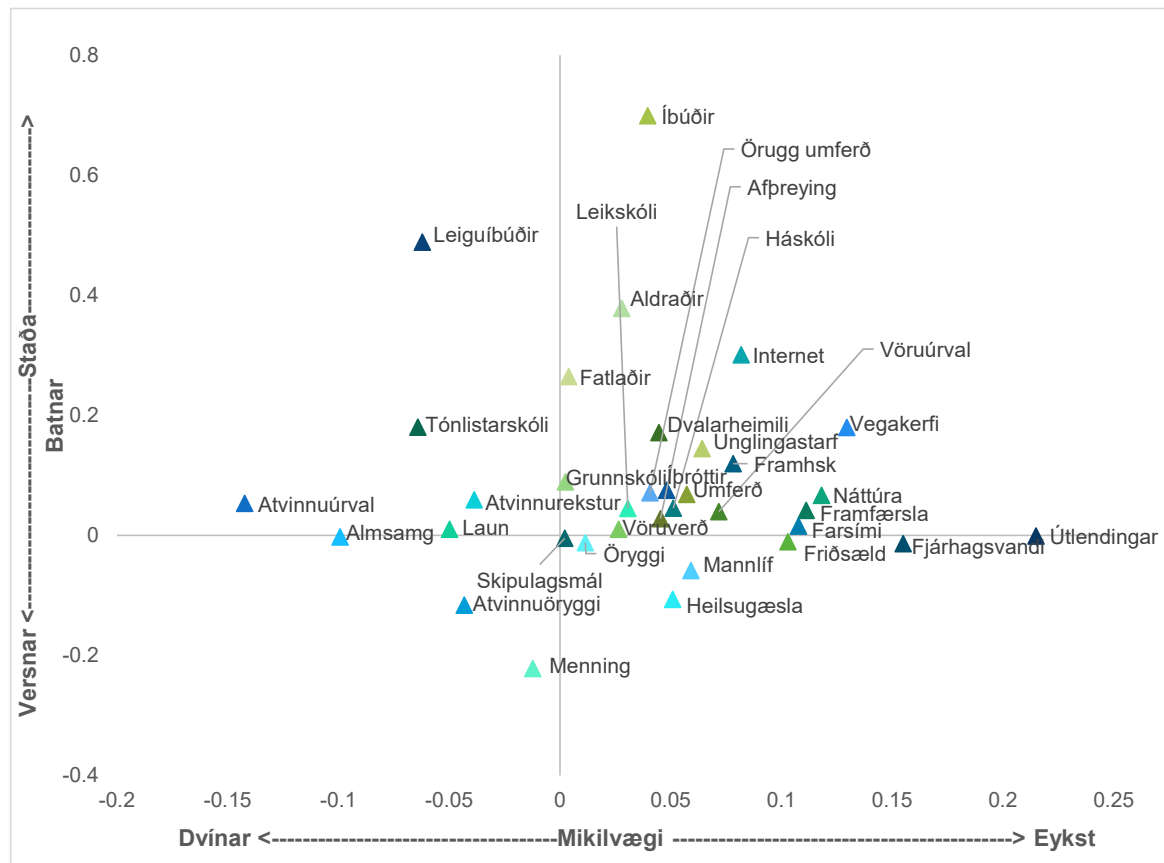
- SSNE hefur ekki tekið þátt í íbúakönnuninni áður og er því enginn samanburður á milli ára.
- Friðsæld og náttúra komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Þættir sem komu þar á eftir voru nettengingar og öryggi.
- Leiguíbúðir og atvinnurekstur voru þættir sem þóttu síst mikilvægir meðal íbúa.
- Laun komu verst út af öllum þáttunum en voru jafnframt metin sem mikilvægur þáttur.
- Þar á eftir komu framfærsla, vöruverð, skipulagsmál og fjárhagsvandi. Af þeim 40 þáttum sem spurt var um eru þessir líklegastir til að stuðla að brottflutningi af svæðinu.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Árnessýslu

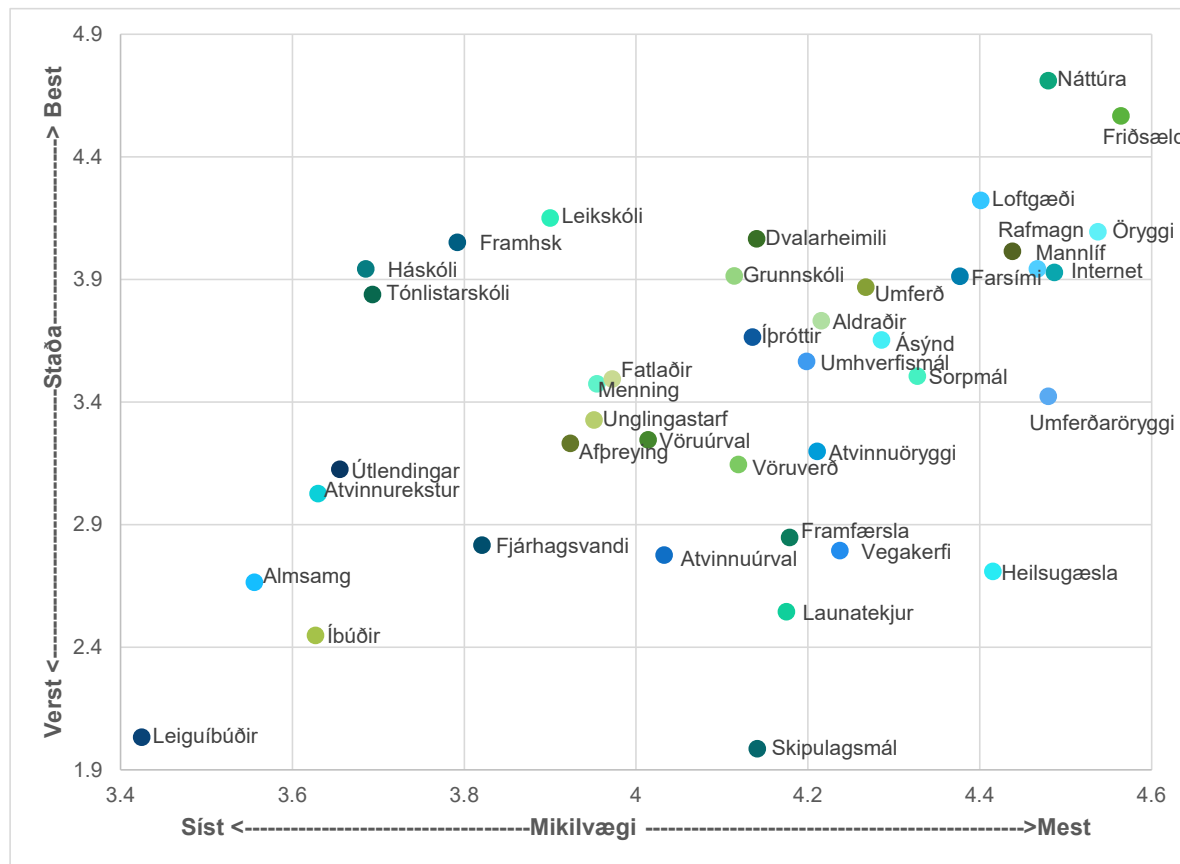
- Almennt stóðu þeir þættir best sem voru einnig taldir mikilvægir.
- Náttúra og friðsæld voru bestu dæmin um það.
- Skv. niðurstöðunum eru heilsugæsla, sorpmál, vegakerfi, framfærsla, laun, vöruverð og vöruúrval þeir þættir sem eru mest aðkallandi að unnið verði í. M.ö.o. líklega arðbærustu verkefnin.

Breyting á milli kannana í Árnessýslu

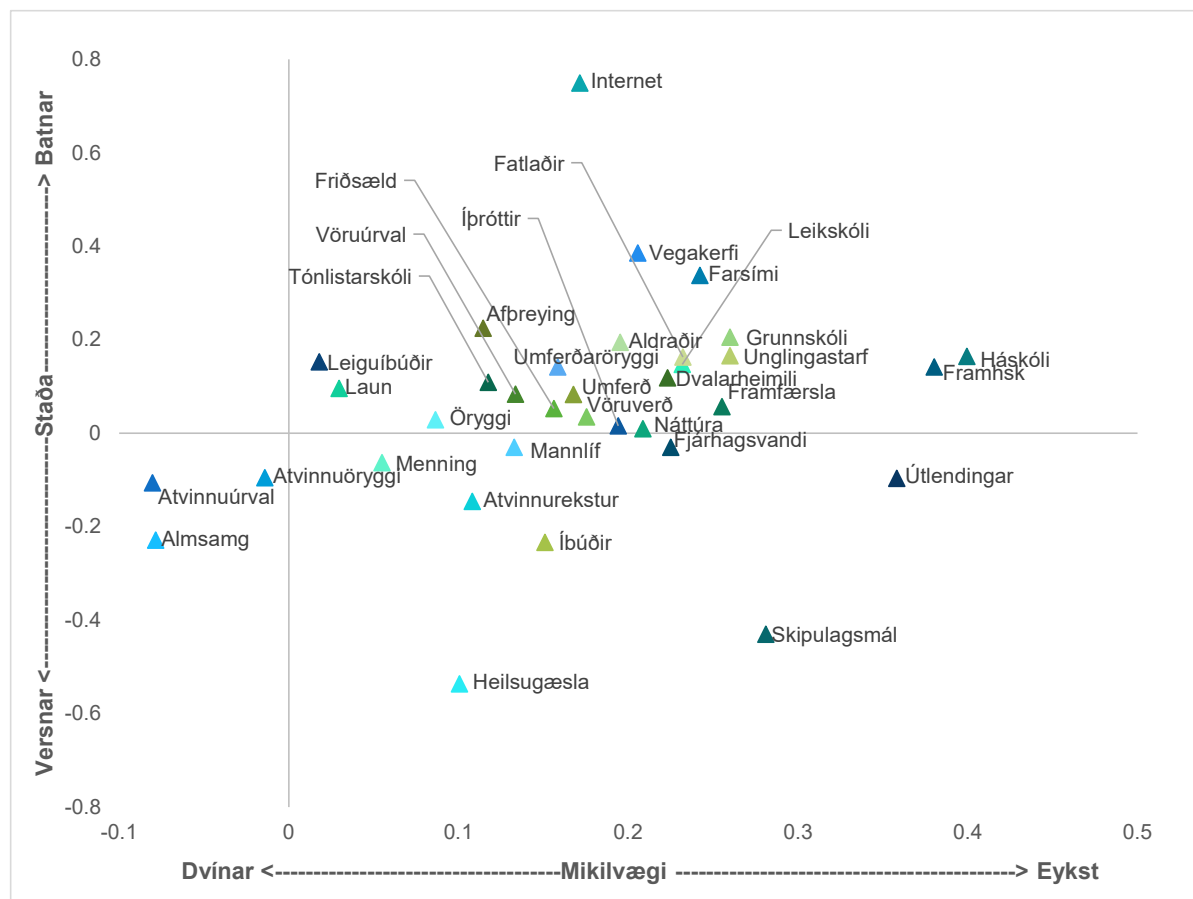
- Flestir þættir höfðu lagast á milli kannana.
- Má þá helst nefna íbúðir til kaupa, leiguíbúðir, þjónustu við aldraða, nettengingar, þjónustu við fatlaða, tónlistarskóla, dvalarheimili og vegakerfi.
- Mikilvægi jókst hins vegar mest á þjónustu við útlendinga. Það dróst hins vegar mest úr því á þættinum atvinnuúrval.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða á Borgarfjarðarsvæði

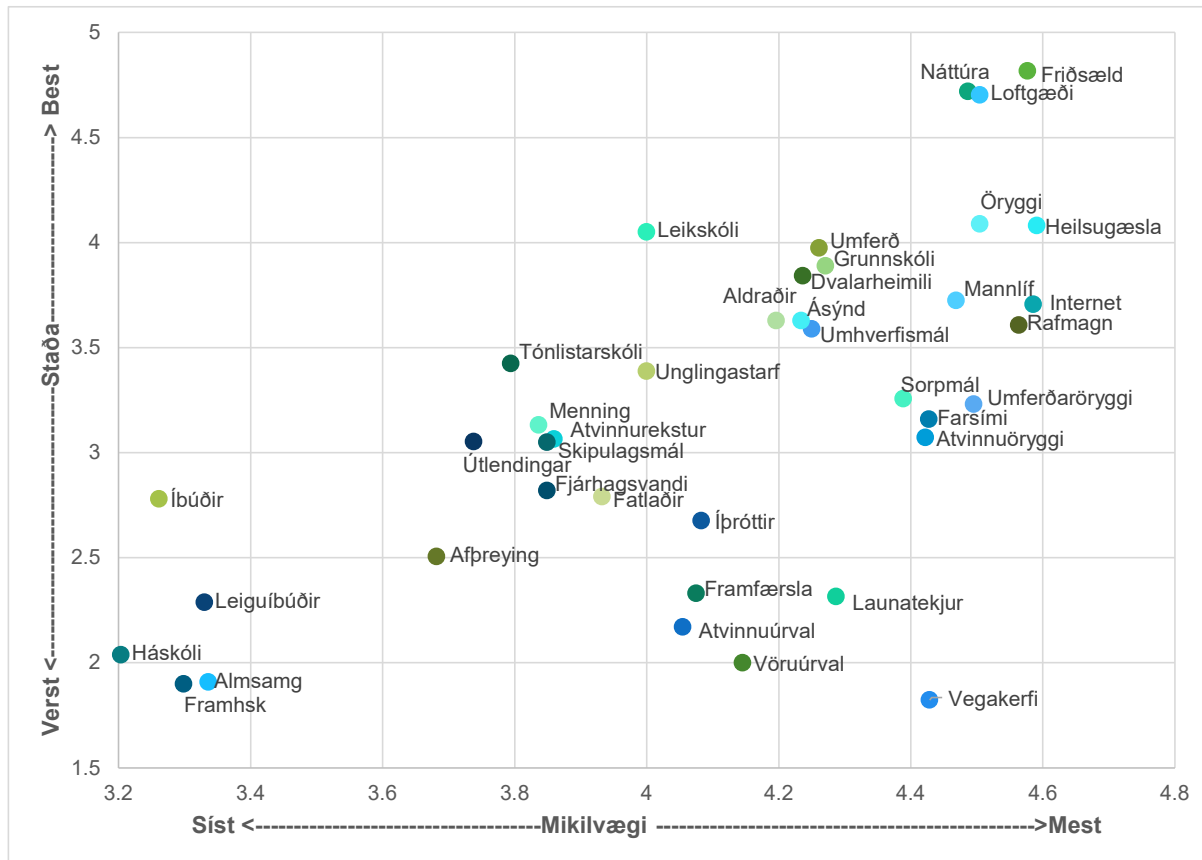
- Náttúra og friðsæld komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Þættir sem fylgdu þar á eftir voru loftgæði, öryggi, rafmagn, gott mannlíf og nettengingar.
- Skipulagsmál, heilsugæsla, laun og vegakerfi komu verst út.
- Næst best voru það loftgæði, öryggi, rafmagn, gott mannlíf og nettengingar.
- Atvinnuúrval og framfærsla fylgdu á eftir.

Breyting á milli kannana á Borgarfjarðarsvæði

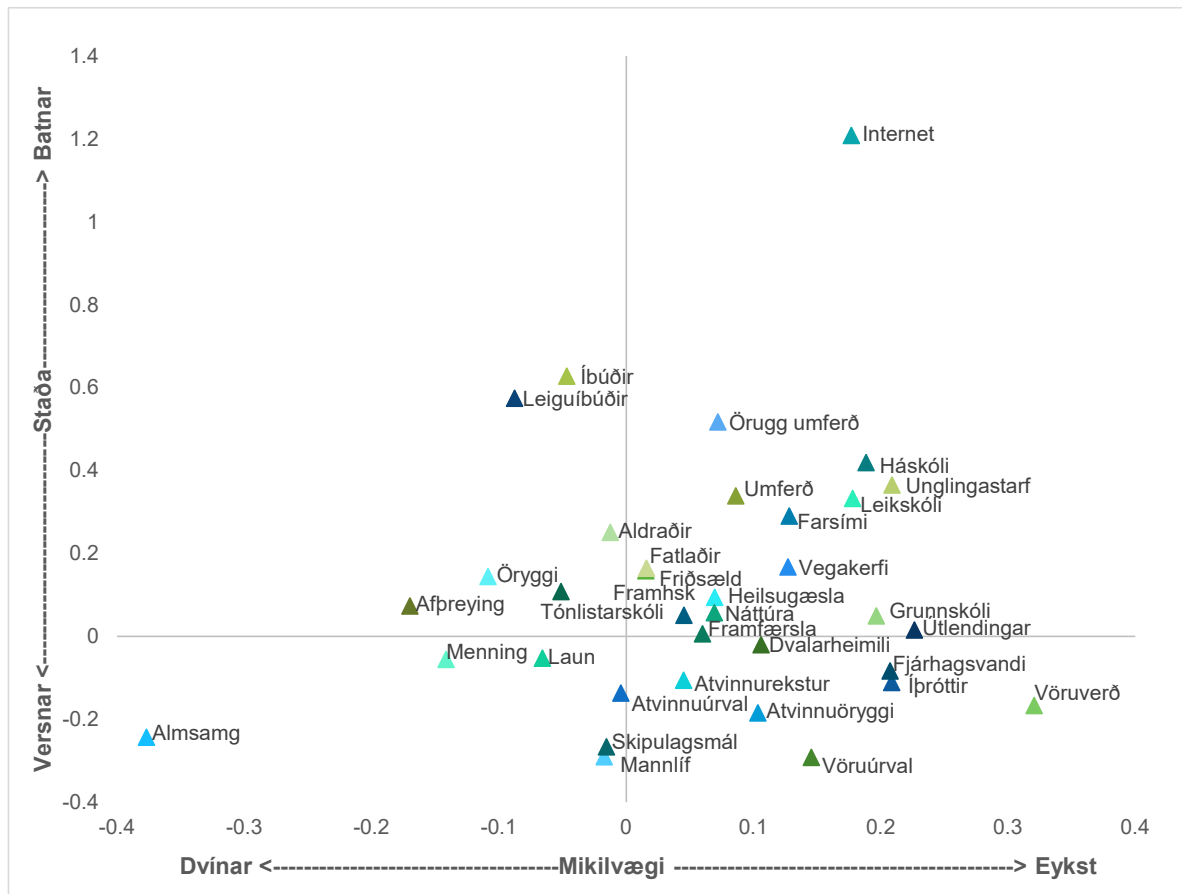
- Nettenging var sá þáttur sem batnaði mest að gæðum á milli kannana.
- Heilsugæsla og skipulagsmál versnuðu mest.
- Möguleikar til háskóla- og framhaldsskólanáms voru þeir þættir sem jukust mest að mikilvægi á milli kannana.
- Atvinnuúrval og almenningssamgöngur drógust mest saman að mikilvægi. Samdrátturinn var lítill í samanburði við þá þætti sem jukust að mikilvægi.
- Flestir þættir jukust að mikilvægi á milli kannana.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Döllum

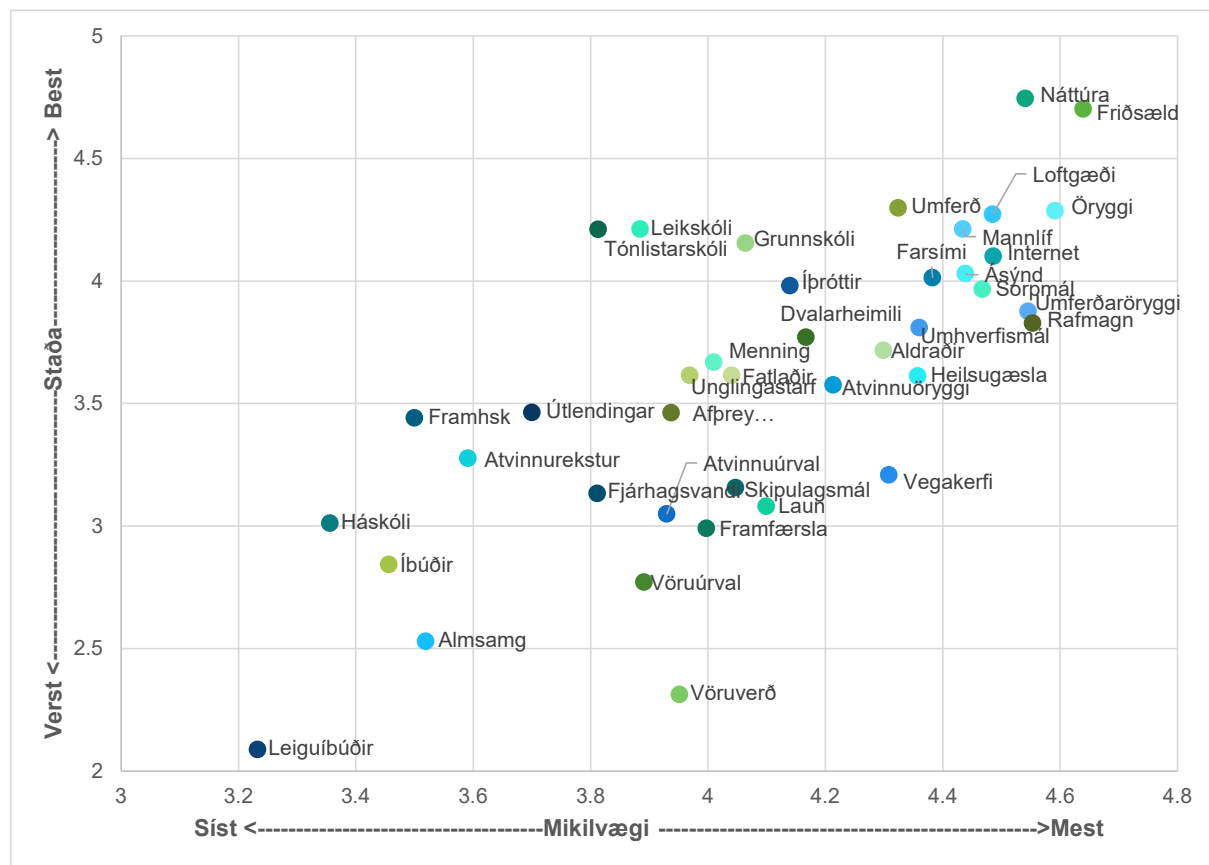
- Náttúra, friðsæld og loftgæði komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Þættir sem fylgdu þar á eftir voru almennt öryggi og heilsugæsla.
- Vegakerfið kom verst út og er sá þáttur sem krefst mestra úrbóta.
- Launatekjur og vöruúrval komu þar á eftir.

Breyting á milli kannana í Döllum

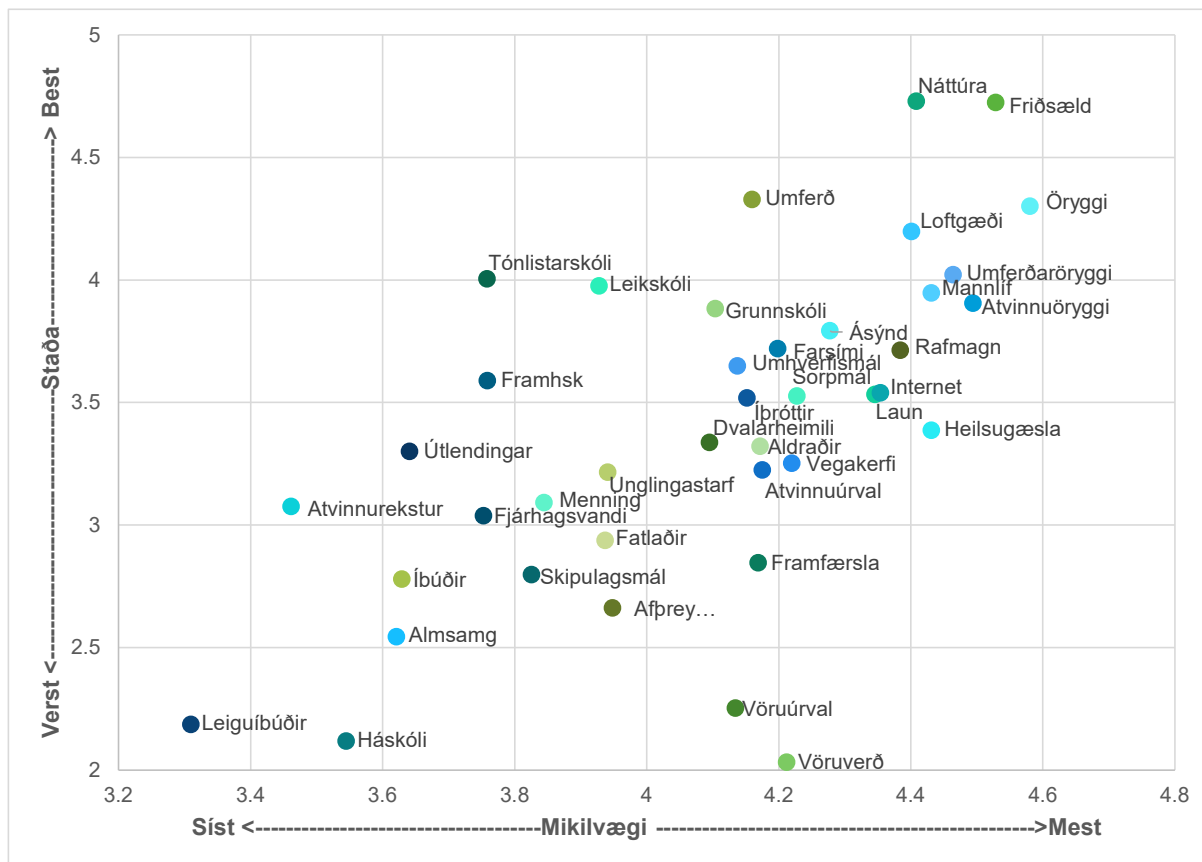
- Nettenging er sá þáttur sem batnaði mest að gæðum á milli kannana.
- Sá þáttur sem versnaði mest var gott mannlíf.
- Vöruverð jókst mest að mikilvægi á milli kannana.
- Almenningsamgöngur drógust mest saman að mikilvægi og versnuðu á sama tíma.
- Fleiri þættir jukust að mikilvægi á milli kannana en þeir sem drógust saman að mikilvægi.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Eyjafirði

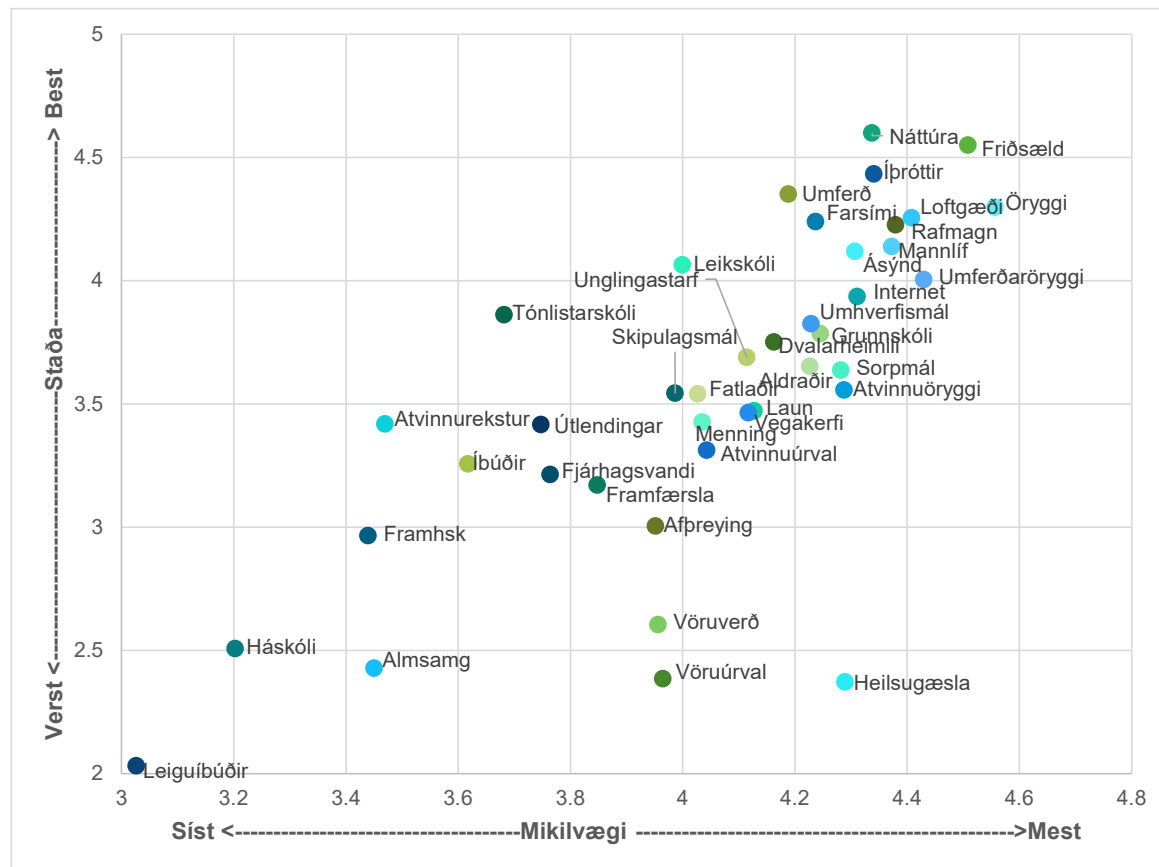
- SSNE hefur ekki tekið þátt í íbúakönnuninni áður og er því enginn samanburður á milli ára.
- Friðsæld, náttúra og öryggi komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Staðan á vegakerfinu kom verst út og er mest aðkallandi að gera úrbætur þar á.
- Þar á eftir komu skipulagsmál, laun og framfærsla.
- Leiguíbúðir komu verst út þegar horft er á stöðu eingöngu því þær þóttu jafnframt síst mikilvægasti þátturinn.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Fjarðabyggð og Suðurfjörðum

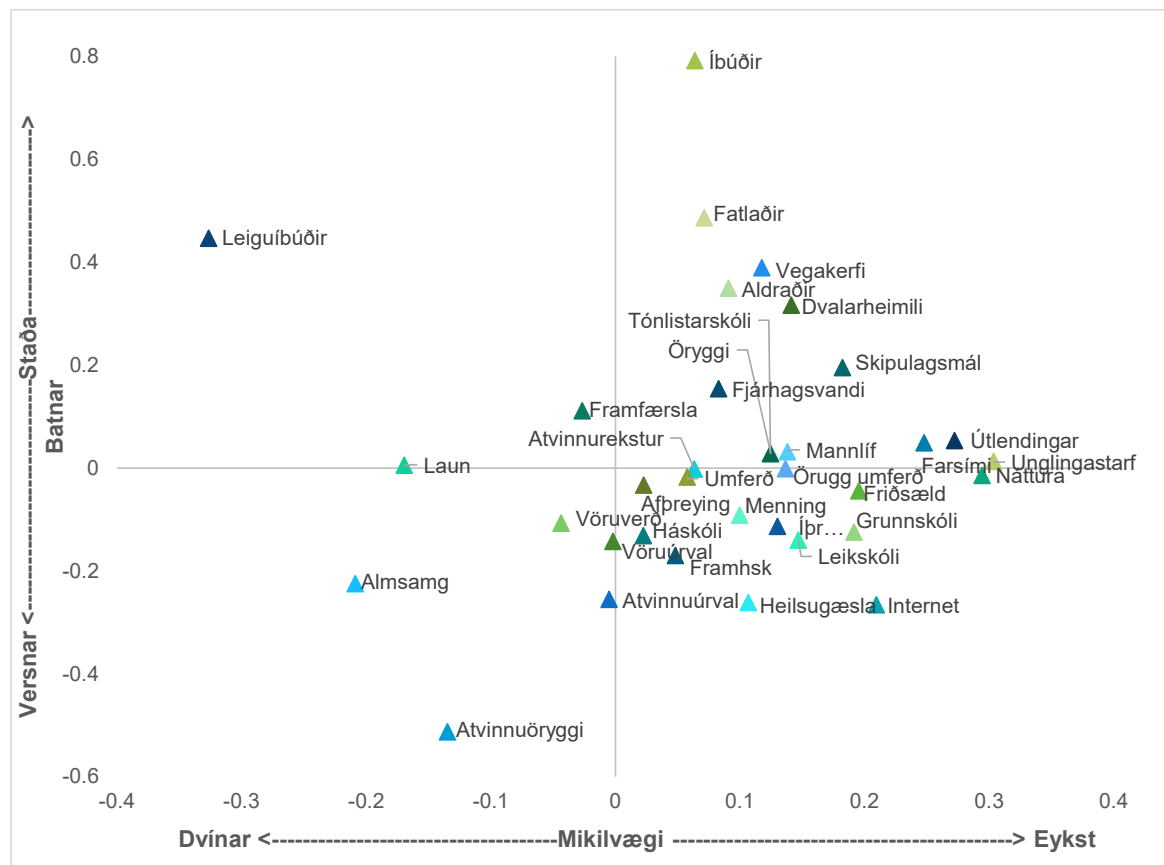
- Austurbrú hefur ekki tekið þátt í íbúakönnuninni áður og er því enginn samanburður á milli ára.
- Friðsæld, öryggi og náttúra komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Þar á eftir komu almennt öryggi og loftgæði.
- Vöruverð og vöruúrval komu verst út.
- Leiguíbúðir og háskóli þóttu síst mikilvægustu þættirnir auk þess sem þeir stóðu verst.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Grindavíkurbæ

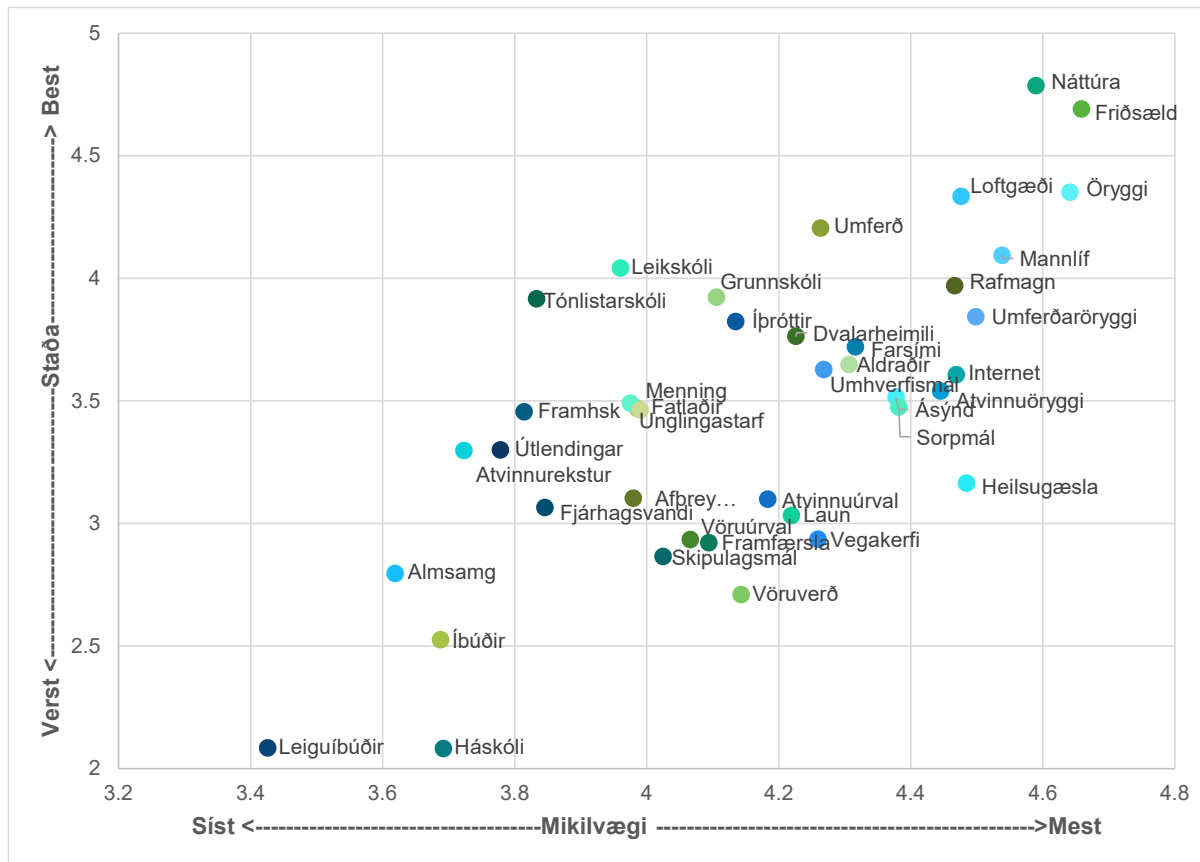
- Friðsæld, náttúra og e.t.v. almennt öryggi komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Þættir á borð við möguleika til íþróttaiðkunar og loftgæði fylgdu þar á eftir.
- Heilsugæsla kom verst út og er mest aðkallandi að unnið verði í.
- Þar á eftir komu vöruúrval og vöruverð.

Breyting á milli kannana í Grindavíkurbæ

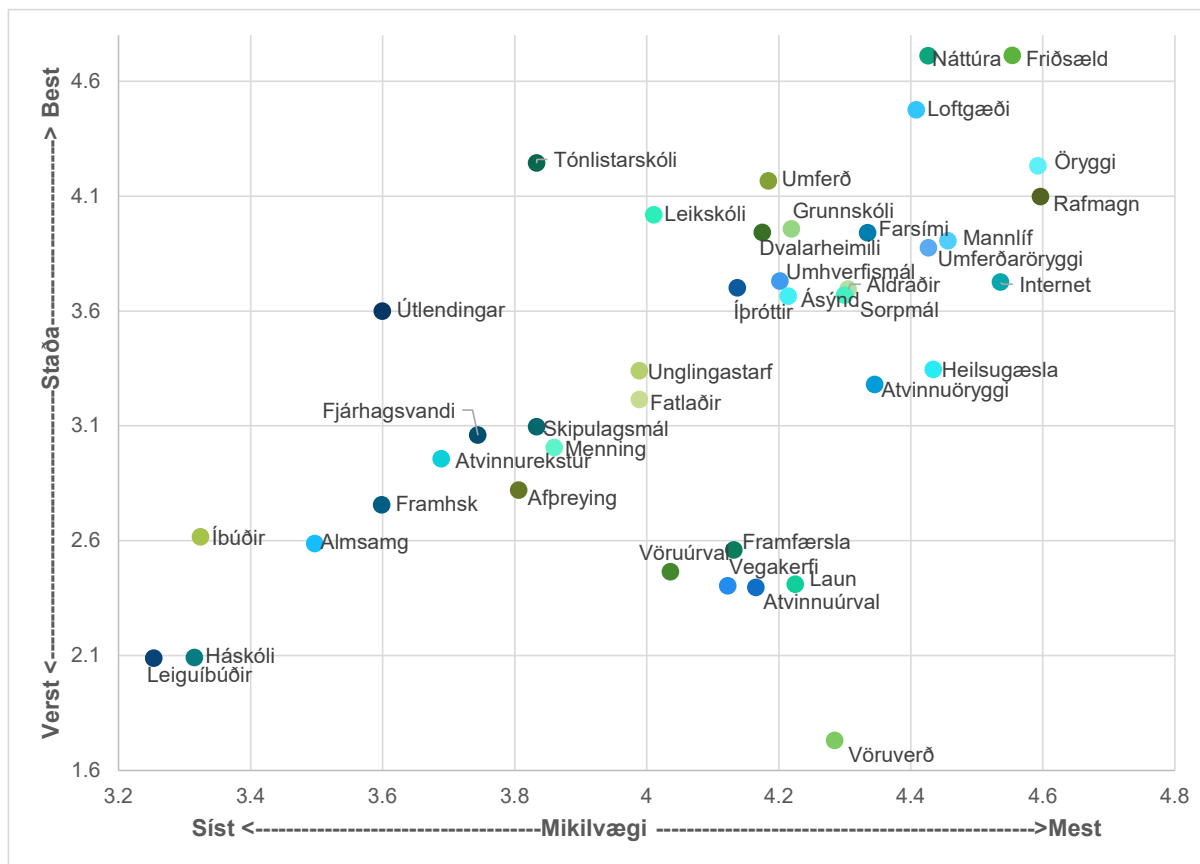
- Þættir sem voru taldir hafa batnað mest á milli kannana voru íbúðir til sölu, þjónusta við fatlaða og leiguíbúðir.
- Atvinnuöryggi var talið versna mest og dróst það einnig saman að mikilvægi.
- Þættir sem jukust mest að mikilvægi voru ungringastarf, aðgengi að fjölbreyttri náttúru og þjónusta við útlendinga.
- Mest dróst saman mikilvægi leiguíbúða, almenningssamgangna og launa.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða á Héraði og N-Múlasýslu

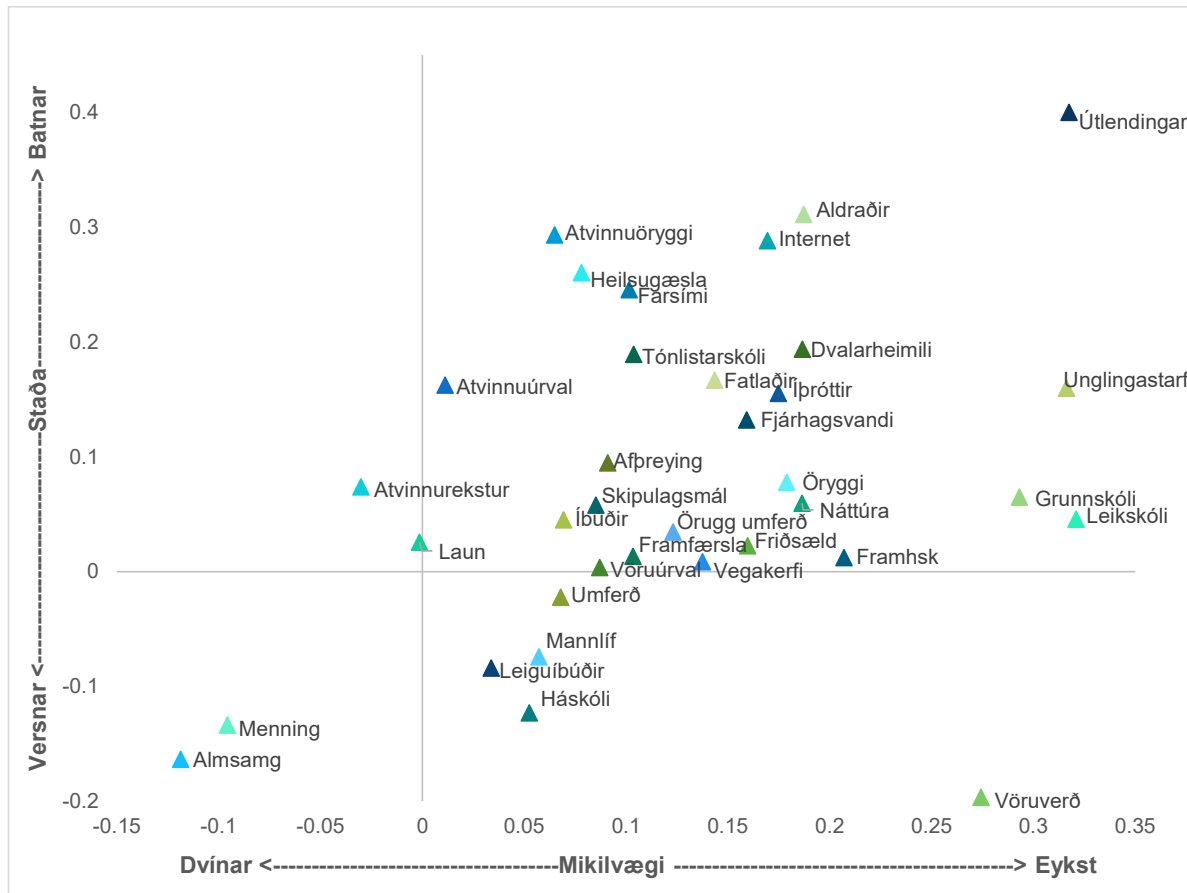
- Austurbrú hefur ekki tekið þátt í íbúakönnuninni áður og er því enginn samanburður á milli ára.
- Friðsæld og náttúra komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Leiguíbúðir og háskóli komu verst út og þóttu jafnframt síst mikilvægustu þættirnir.
- Mest aðkallandi er að unnið sé í heilsugæslunni á svæðinu og jafnvel vegakerfinu.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í A-Húnavatnssýslu

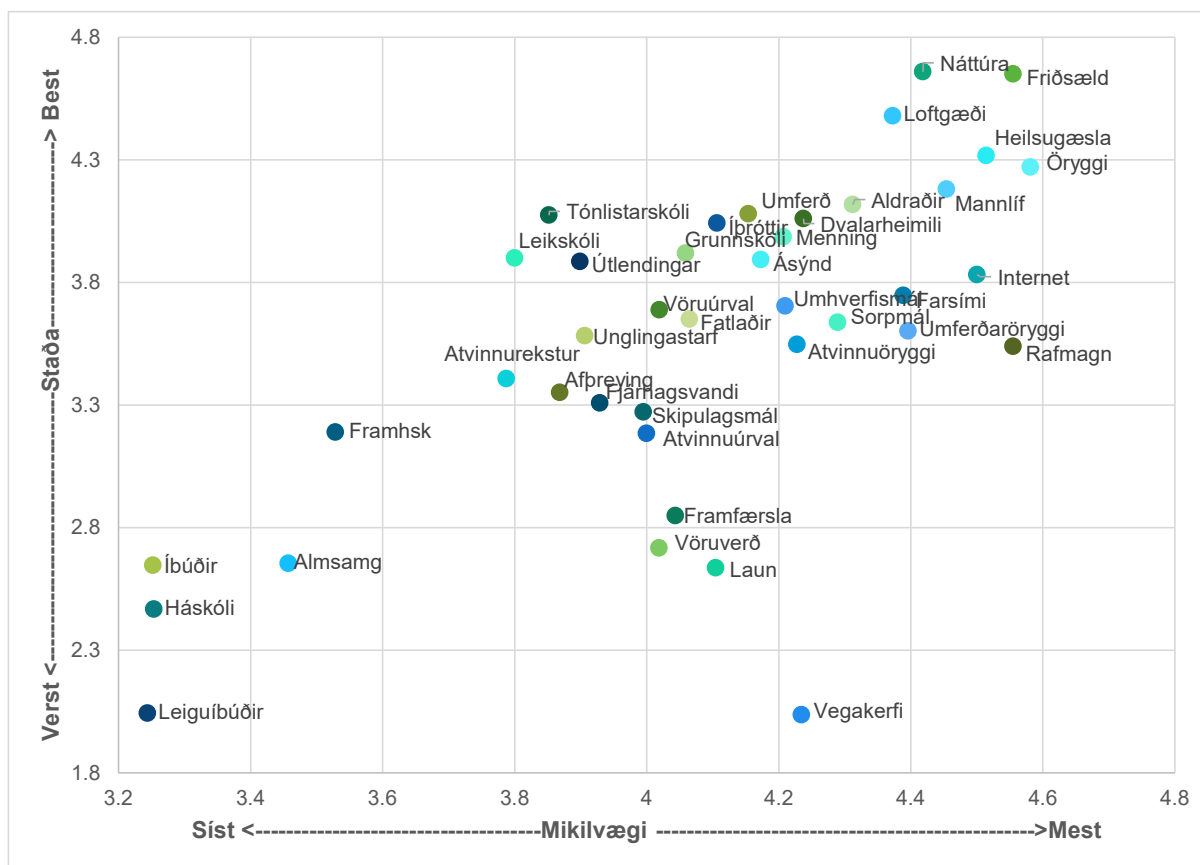
- Þeir þættir sem stóðu best voru líka taldir mikilvægir.
- Friðsæld, náttúra, öryggi, loftgæði og rafmagn komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Vöruverð kom verst út.
- Fasteignamarkaðurinn og háskóli voru þeir þættir sem þóttu síst mikilvægir og í slæmri stöðu að auki.

Breyting á milli kannana í A-Húnavatnssýslu

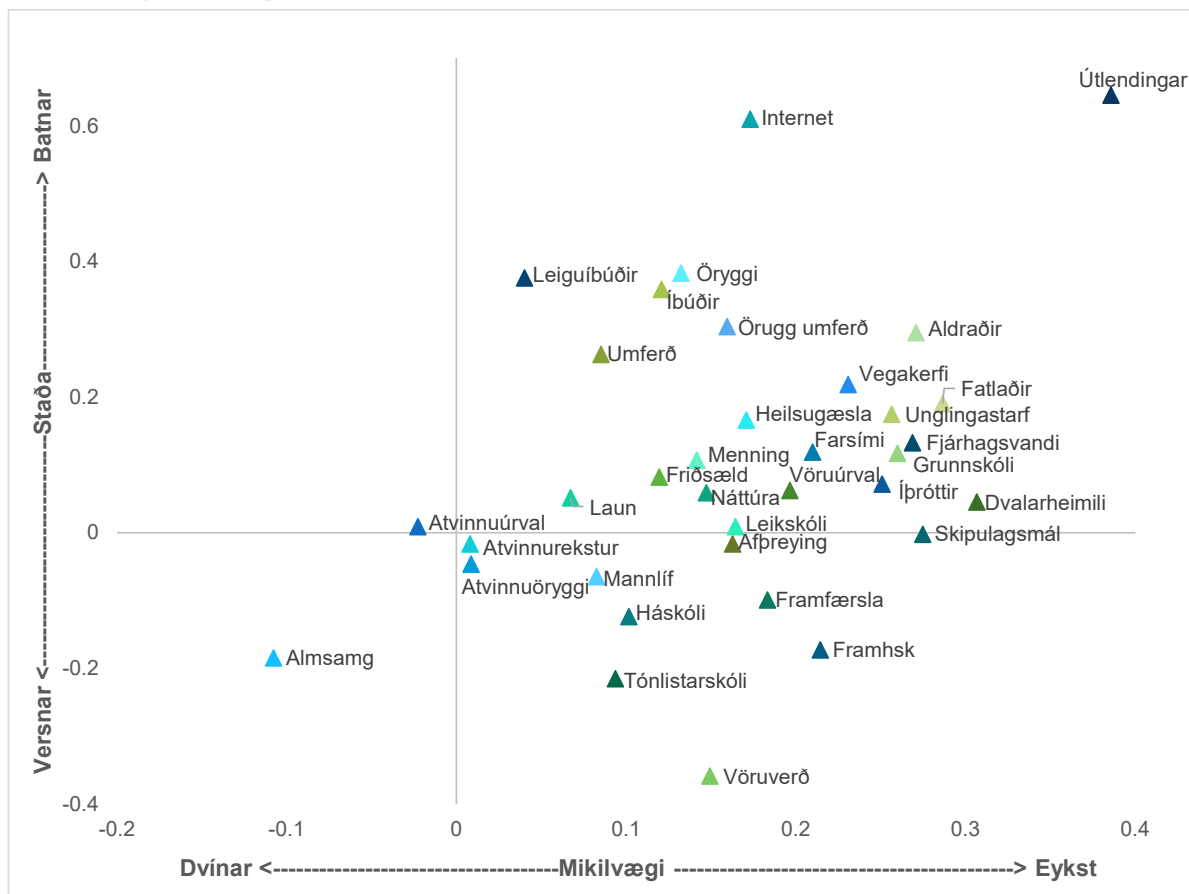
- Þjónusta við útlendinga batnaði mest að gæðum og mikilvægi á milli kannana.
- Unglingastarf, leikskóli og grunnskóli eru aðrir þættir sem jukust hvað mest að mikilvægi.
- Vöruverð versnaði mest á milli kannana og sá þáttur sem breyttist mest til hins verra á milli kannana.
- Almenningsamgöngur og menning drógust mest saman að mikilvægi á milli kannana og þóttu einnig standa illa.
- Fleiri þættir jukust að mikilvægi á milli kannana en þeir sem drógust saman og staðan batnaði á fleiri þáttum.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í V-Húnavatnssýslu

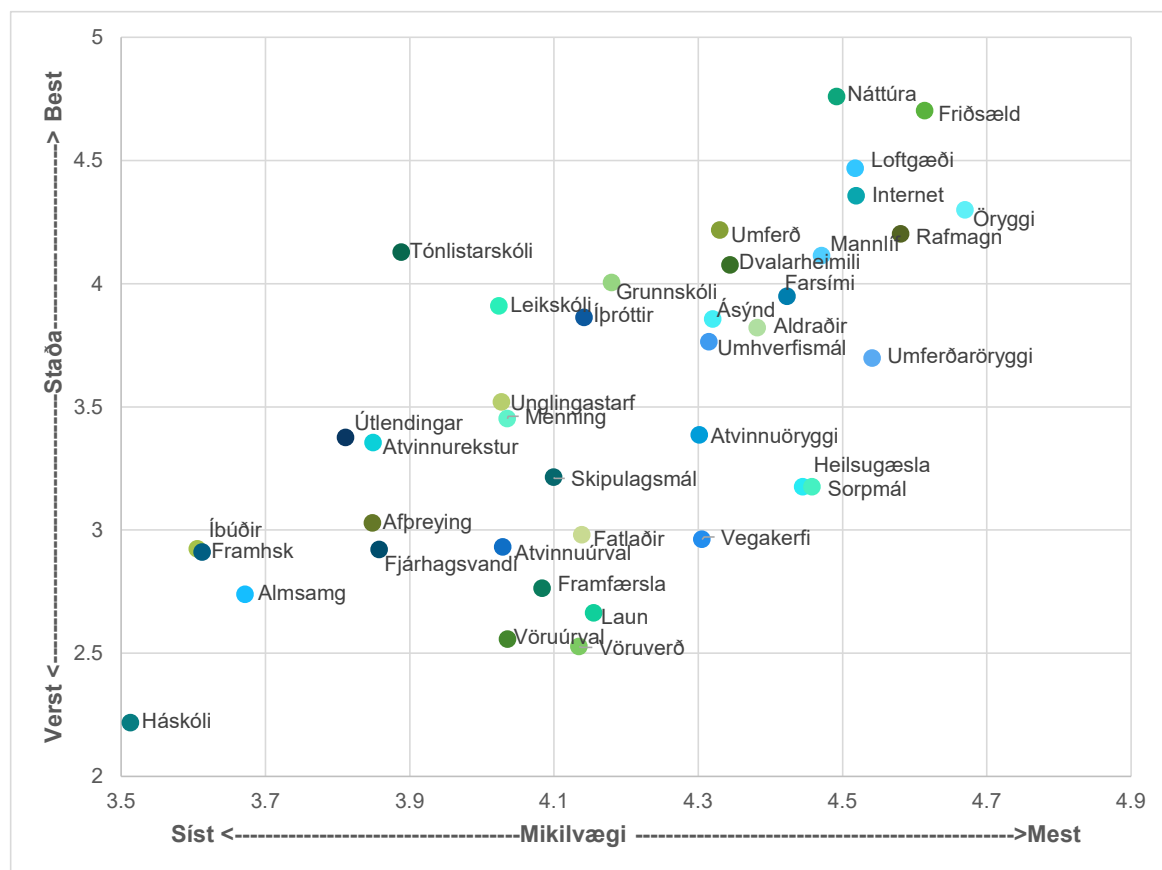
- Þeir þættir sem stóðu best voru einnig taldir mikilvægir.
- Friðsæld, náttúra, heilsugæsla, öryggi og loftgæði komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Vegakerfið kom verst út og þykir mest aðkallandi að bæta úr.
- Fasteignamarkaðurinn, háskóli og almenningssamgöngur töldust síst mikilvægustu þættirnir auk þess sem þeir stóðu verst.

Breyting á milli kannana í V-Húnavatnssýslu

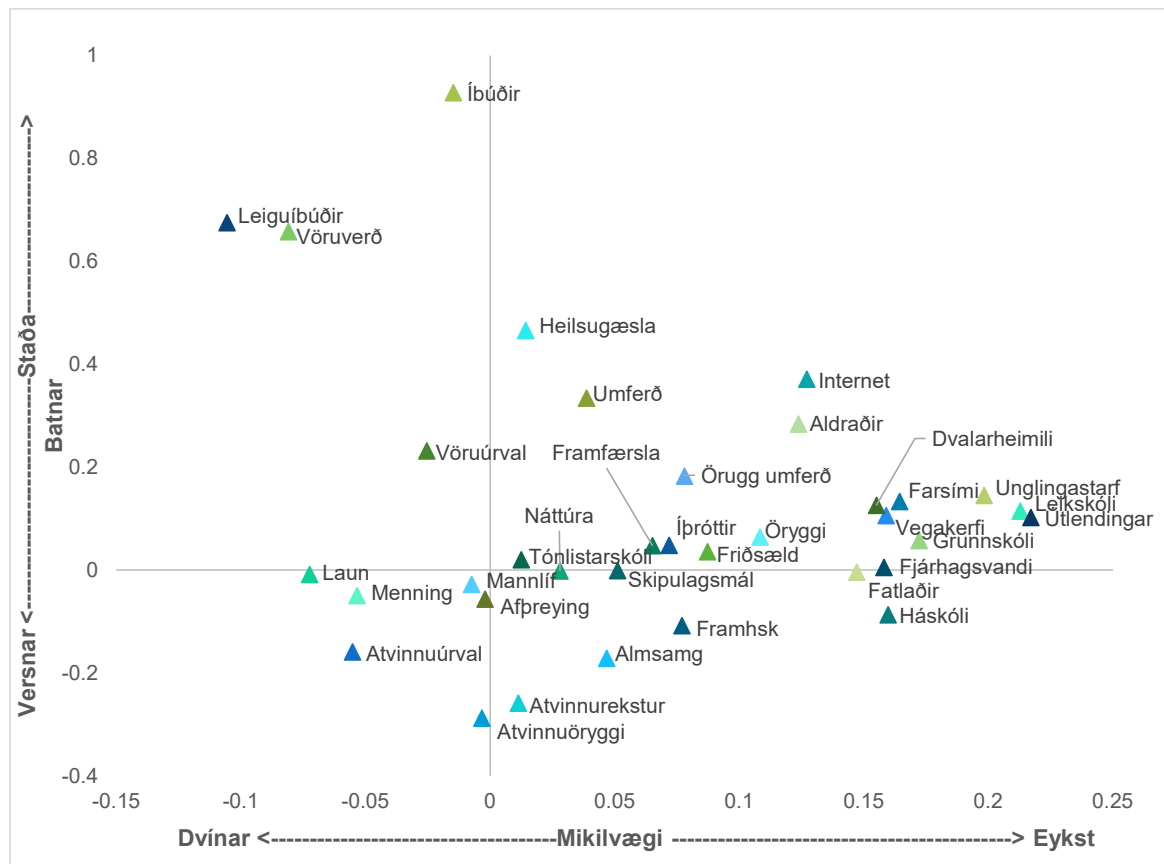
- Þjónusta við útlendinga og nettengingar bötnuðu mest að gæðum á milli kannana.
- Vöruverð versnaði mest.
- Þjónusta við útlendinga og dvalarheimili jukust hvað mest að mikilvægi á milli kannana.
- Almenningsamgöngur drógust mest saman að mikilvægi á milli kannana.
- Fleiri þættir jukust að mikilvægi á milli kannana en þeir sem drógust saman. Staðan á ýmsum þáttum hefur þó versnað.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Rangárvallasýslu

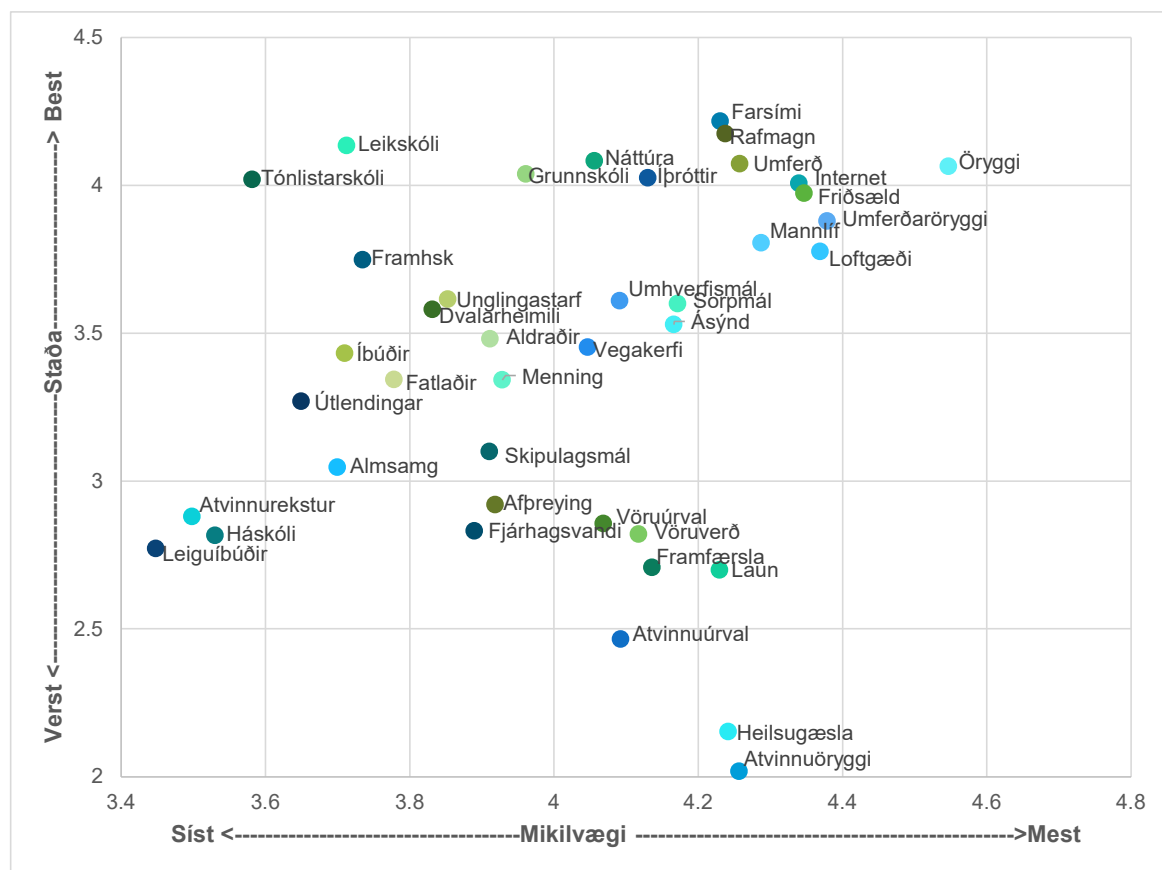
- Þættir sem voru taldir standa best voru náttúra og friðsæld.
- Þar á eftir komu loftgæði, nettengingar og almennt öryggi.
- Íbúar töldu háskóla, vöruverð og vöruúrvál hins vegar standa verst.
- Síðarnefndu þættirnir töldust jafnframt ekki eins mikilvægir fyrir íbúana, einkum háskóli.
- Samkvæmt þessu eru vöruverð, -úrvál, laun, vegakerfi, heilsugæsla og sorpmál þættir sem mest aðkallandi er að bæta.

Breyting á milli kannana í Rangárvallasýslu

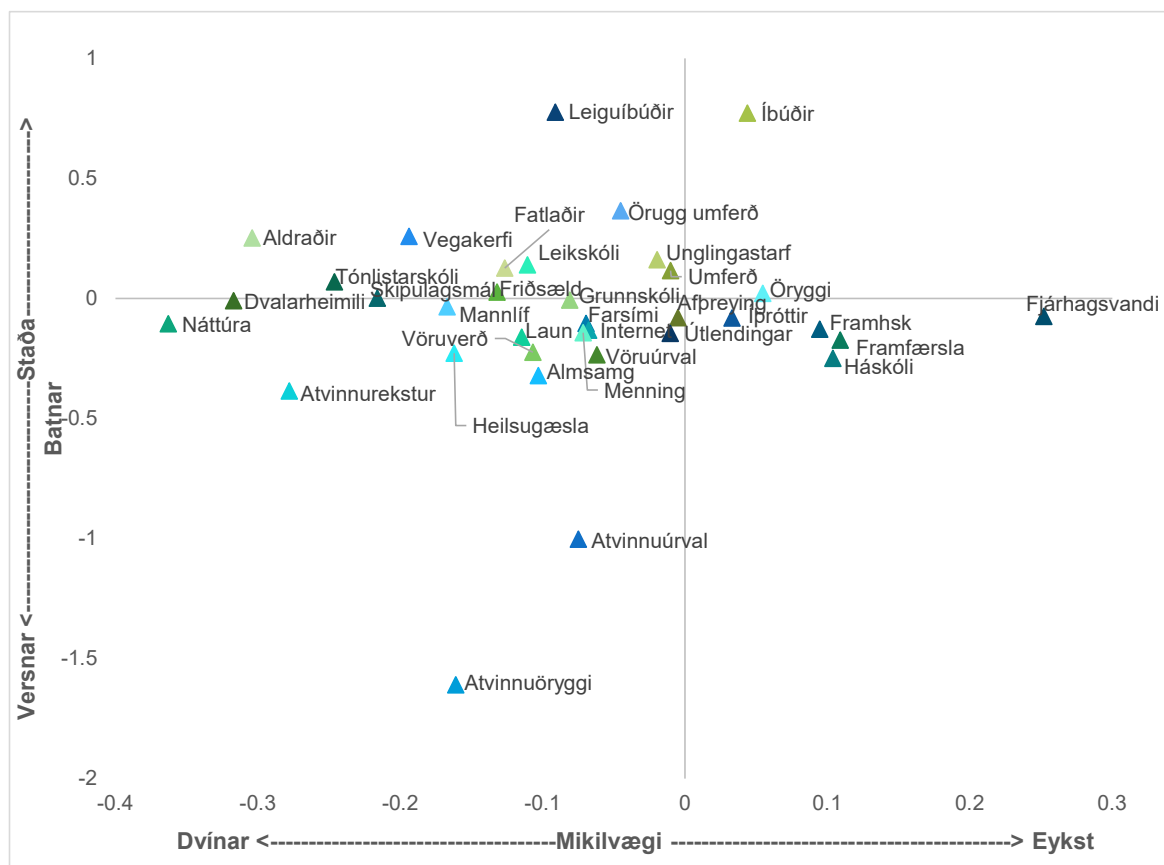
- Íbúðir, leiguíbúðir og vöruverð eru þættir sem voru taldir lagast mest á milli kannana.
- Mikilvægi varðandi þjónustu við útlendinga, leikskóla og unglingastarf jókst mest.
- Nettengingar jukust mest að mikilvægi og jafnframt að gæðum á milli kannana.
- Atvinnuöryggi, möguleikar til eigin atvinnureksturs, almenningssamgöngur og framhaldsskóli eru þættir sem versnuðu mest á milli kannana en jukust jafnframt aðeins að mikilvægi.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Reykjaneshæ

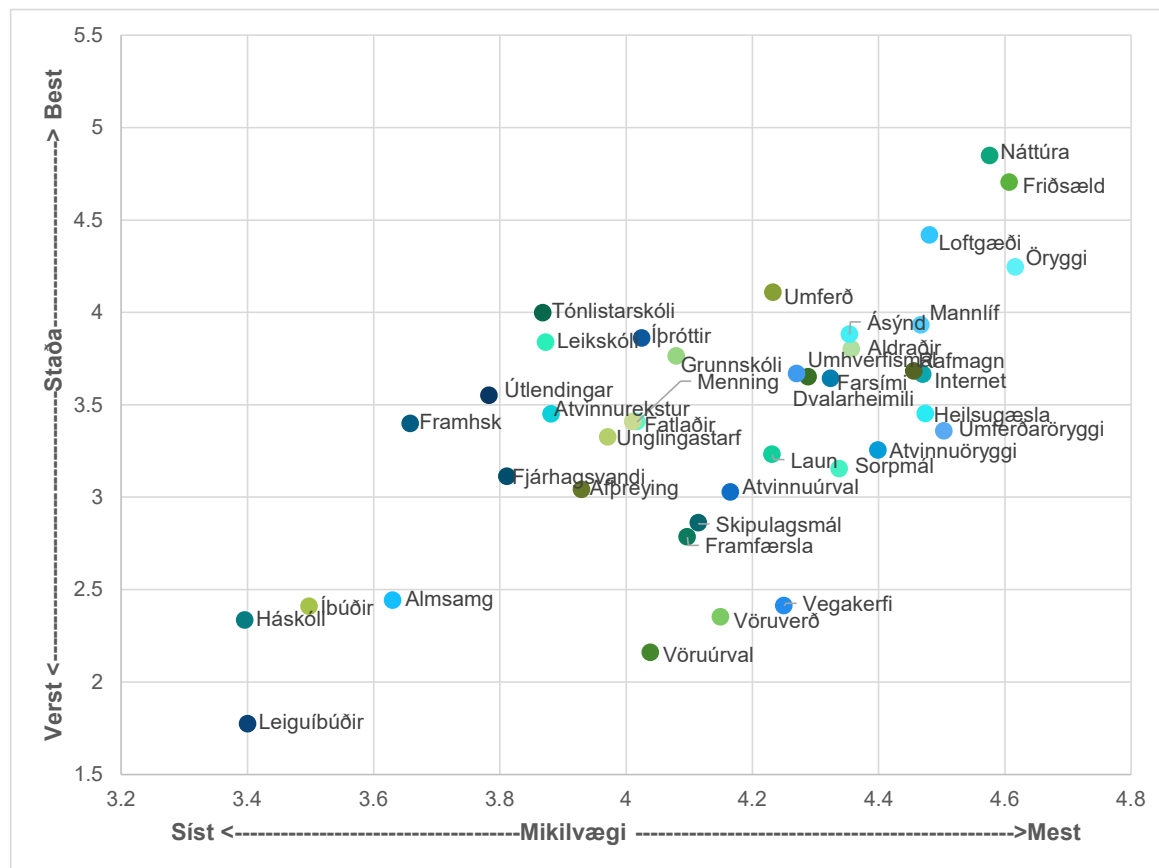
- Þættir sem voru taldir standa best voru farsíma- og rafmagnskerfi, leikskóli, náttúra og almennt öryggi.
- Almennt öryggi var jókst mest að mikilvægi á milli kannana.
- Atvinnuöryggi og heilsugæsla stóðu verst og voru jafnframt mikilvægir þættir.
- Staða heilsugæslu var líka slæm í síðustu könnun og því lítið orðið ágengt þar með úrbætur. Atvinnuöryggi var mun meira enda mikil umskipti á Suðurnesjum og víðar í kjölfar Covid-19.

Breyting á milli kannana í Reykjanesebæ

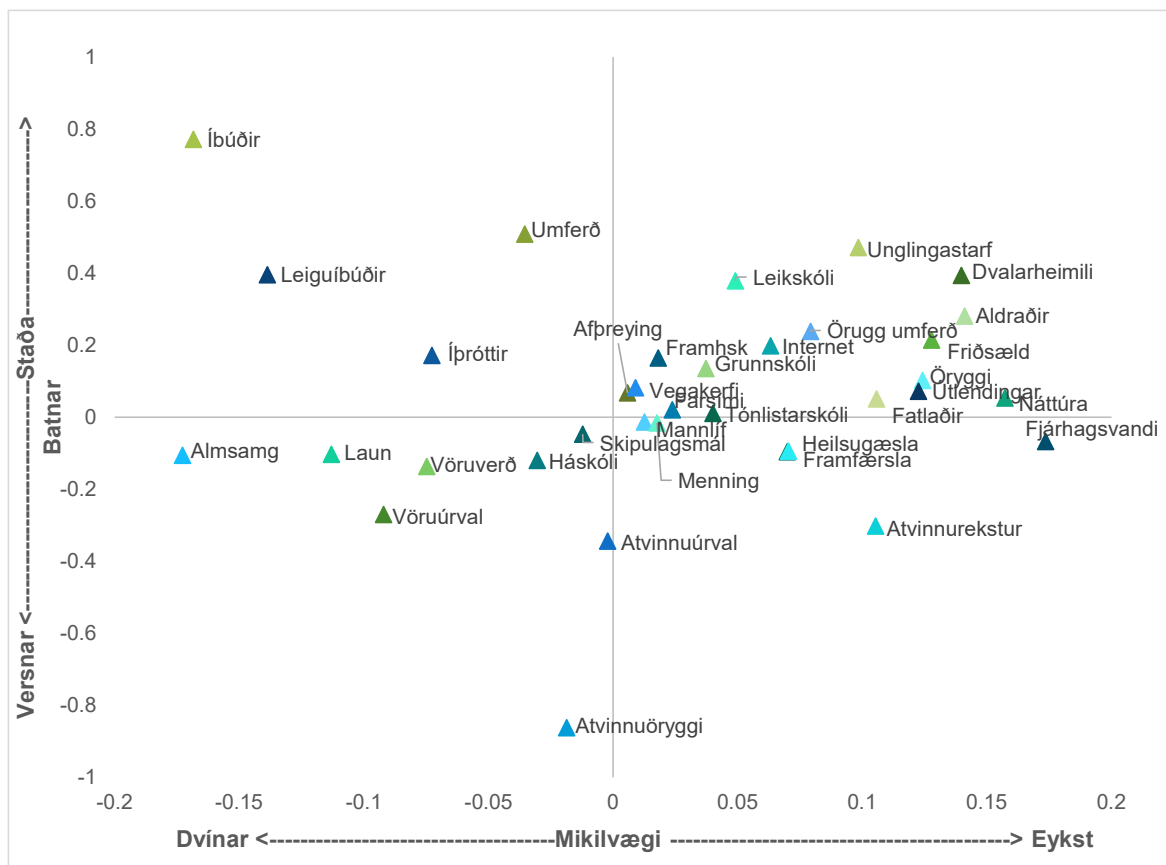
- Atvinnuöryggi og –úrval eru þættir sem voru taldir versna mikið á milli kannana. Ástæðu þessa má rekja til Covid-19.
- Staðan á fasteignamarkaði batnaði nokkuð og er það trúlega af sambærilegum ástæðum.
- Mikið dró úr mikilvægi aðgengis að fjölbreyttri náttúru.
- Mikilvægi varðandi þjónustu við fólk í fjárhagsvanda jókst mest.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Skaftafellssýslum

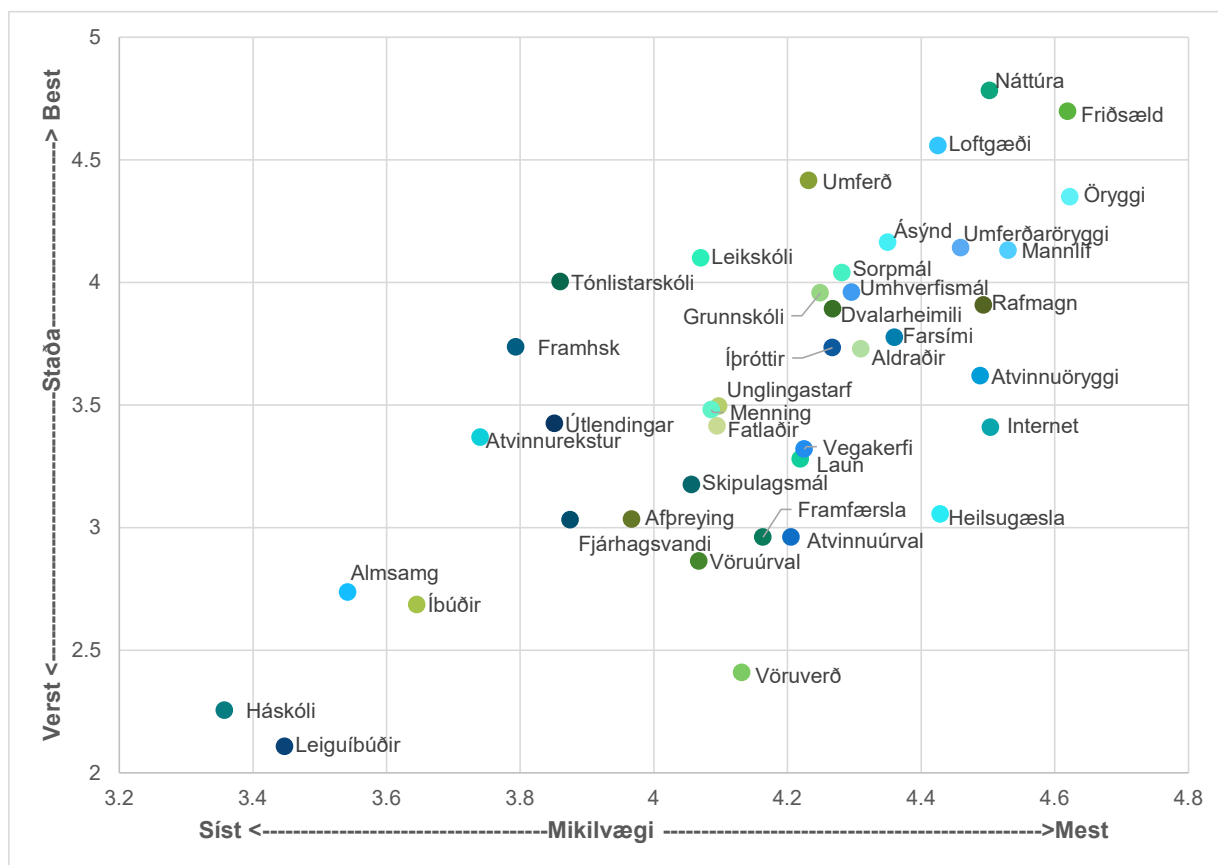
- Þættir sem voru taldir standa best voru náttúra og friðsæld.
- Þar á eftir komu loftgæði og almennt öryggi.
- Staðan á íbúðamarkaði, vörumarkaði og samgöngum var talin verst.
- Síðarnefndu þættirnir töldust hins vegar ekki eins mikilvægir fyrir íbúana, einkum íbúðamarkaður.
- Vöruverð, -úrval og vegakerfið eru þeir þættir sem er mest aðkallandi að bæta.

Breyting á milli kannana í Skaftafellssýslum

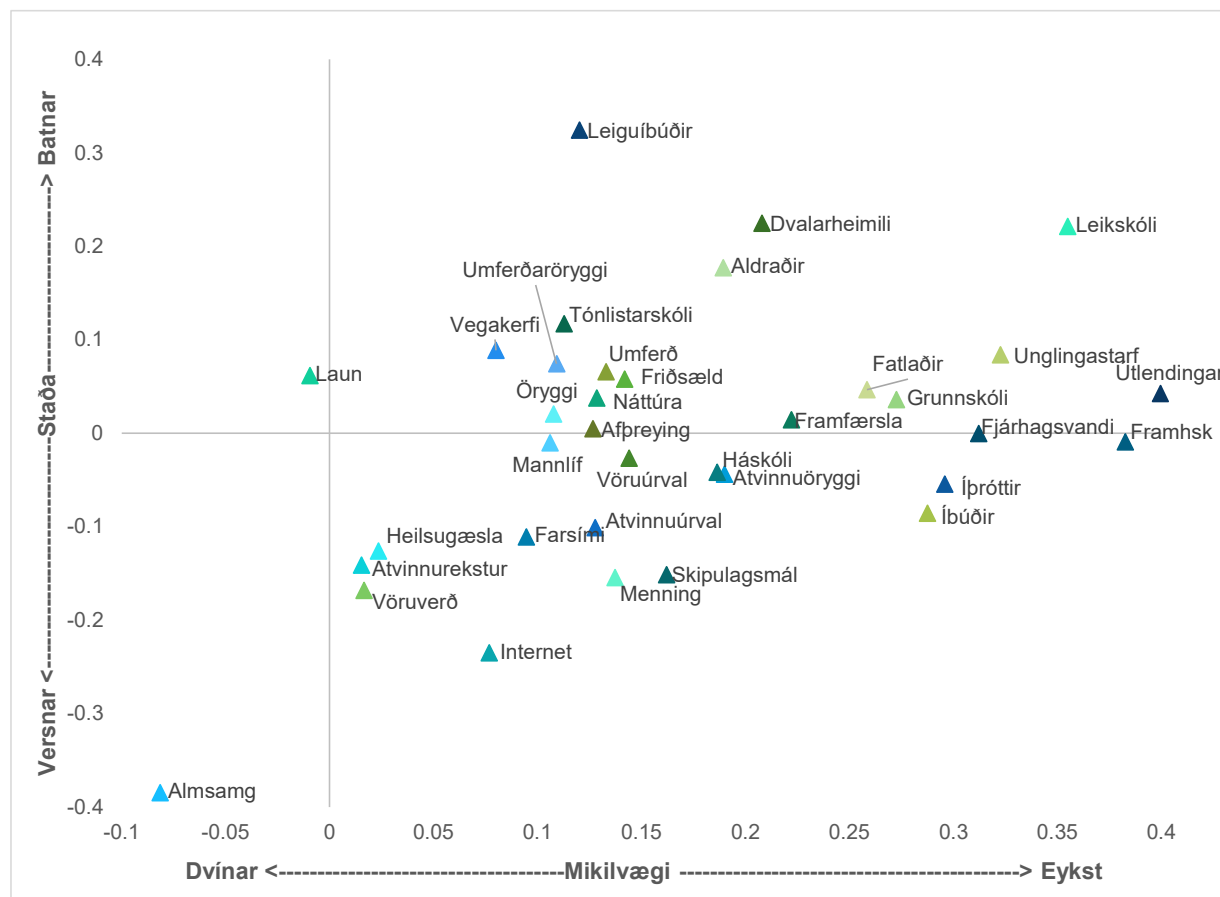
- Íbúðir til sölu, umferð, unglingastarf, dvalarheimili og leiguíbúðir eru þættir sem bötnuðu mest á milli kannana.
- Atvinnuöryggi, sérstaklega, og síðan atvinnuúrval og möguleikar til eigin atvinnurekstrar ásamt vöruúrvali versnuðu hvað mest.
- Flestar þessar breytingar má trúlega rekja til Covid-19 og áhrifa þess á ferðapjónustu. Viðsnúningur verður þegar bólusetning fer að hrífa. Þetta á við um marga landshluta.
- Þjónusta við fólk í fjárhagsvanda jókst mest að mikilvægi á milli kannana.
- Almenningsamgöngur og íbúðir til kaupa drógust hvað mest saman að mikilvægi.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða á Snæfellsnesi

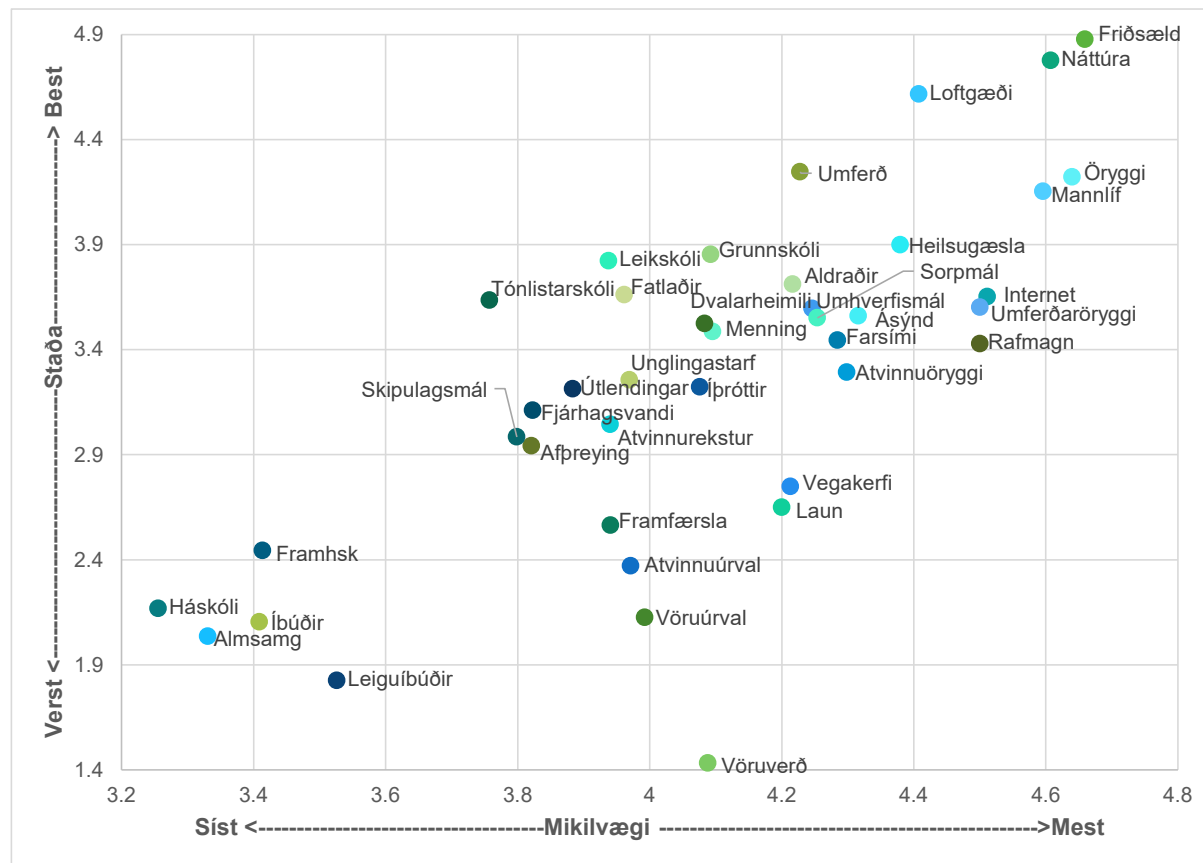
- Náttúra og friðsæld komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Þættir sem fylgdu þar á eftir voru loftgæði og öryggi.
- Vöruverð kom verst út.
- Heilsugæsla, atvinnuúrval, framfærsla og vöruúrval fylgdu þar á eftir.

Breyting á milli kannana á Snæfellsnesi

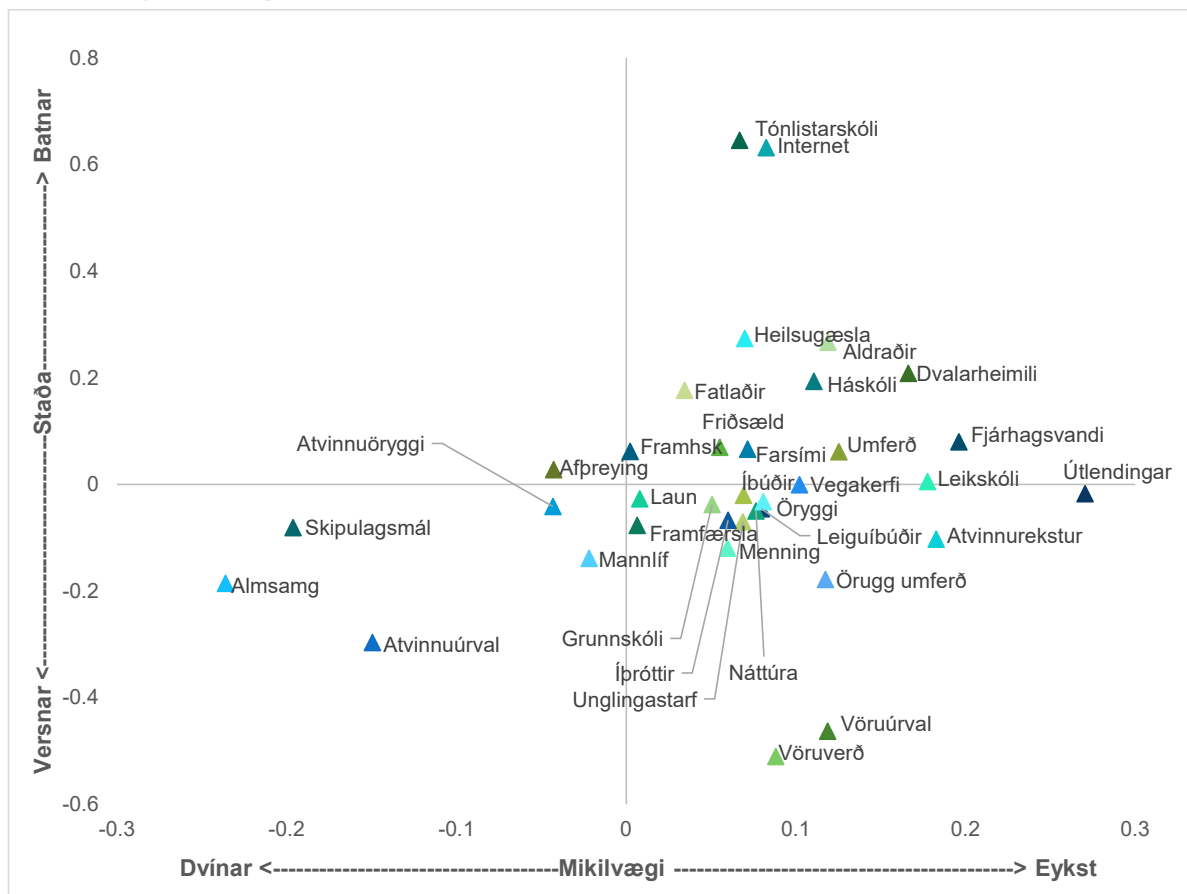
- Sá þáttur sem var talinn hafa batnað mest á milli kannana var leiguíbúðir.
- Almenningsamgöngur og netteningar voru talin hafa versnað mest.
- Þjónusta við útlendinga og möguleikar til framhaldsskólanáms voru þeir þættir sem jukust mest að mikilvægi á milli kannana.
- Almenningsamgöngur og laun drógust mest saman að mikilvægi á milli kannana. Samdrátturinn var þó lítil í samanburði við þá þætti sem jukust að mikilvægi.
- Flestir þættir jukust að mikilvægi á milli kannana.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða á Ströndum og Reykhólum

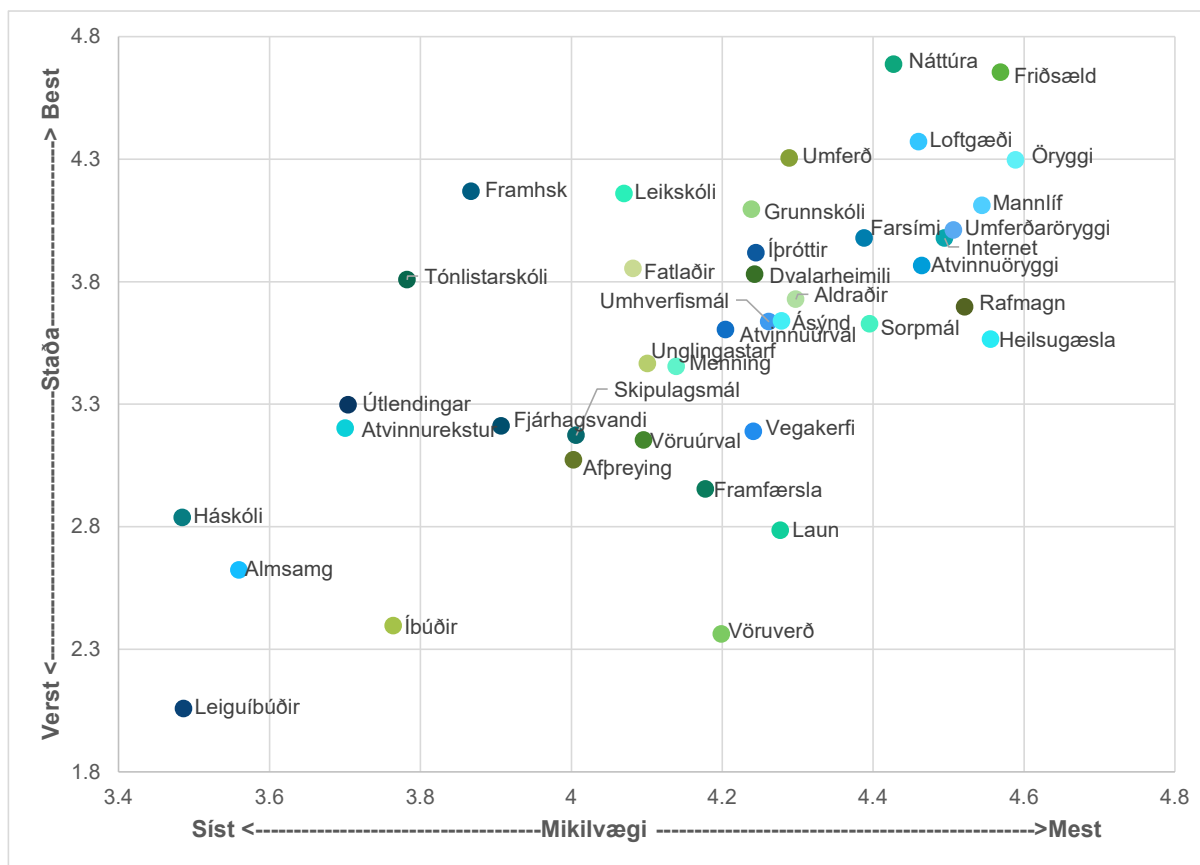
- Þeir þættir sem stóðu best voru almennt taldir mikilvægir.
- Friðsæld, náttúra, öryggi, mannlíf og loftgæði komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Vegakerfið, laun og vöruverð komu verst út og þarfnast helst úrbóta.
- Almenningsamgöngur, fasteignamarkaðurinn og skólar töldust standa verst og voru jafnframt síst mikilvægustu þættirnir að mati íbúa.

Breyting á milli kannana á Ströndum og Reykhólum

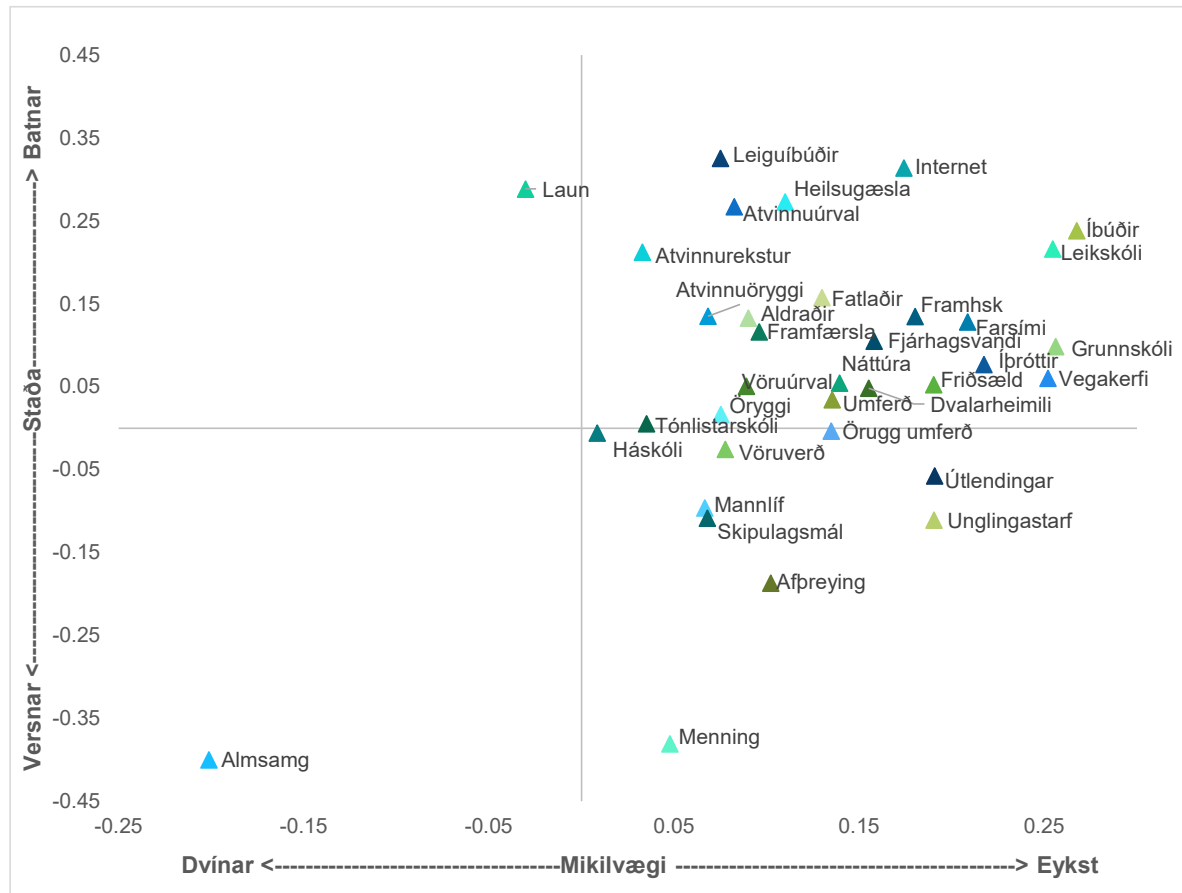
- Tónlistarskóli og nettengingar bötnuðu mest að gæðum á milli kannana.
- Staðan á vöruverði og -úrvali versnaði mest.
- Þjónusta við útlendinga jókst hvað mest að mikilvægi á milli kannana.
- Almenningsamgöngur og skipulagsmál drógust mest saman að mikilvægi. Eins hefur staðan á almenningsamgöngum versnað.
- Fleiri þættir jukust að mikilvægi á milli kannana en þeir sem drógust saman. Mest er varðar þjónustu við útlendinga.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Skagafjarðarsýslu

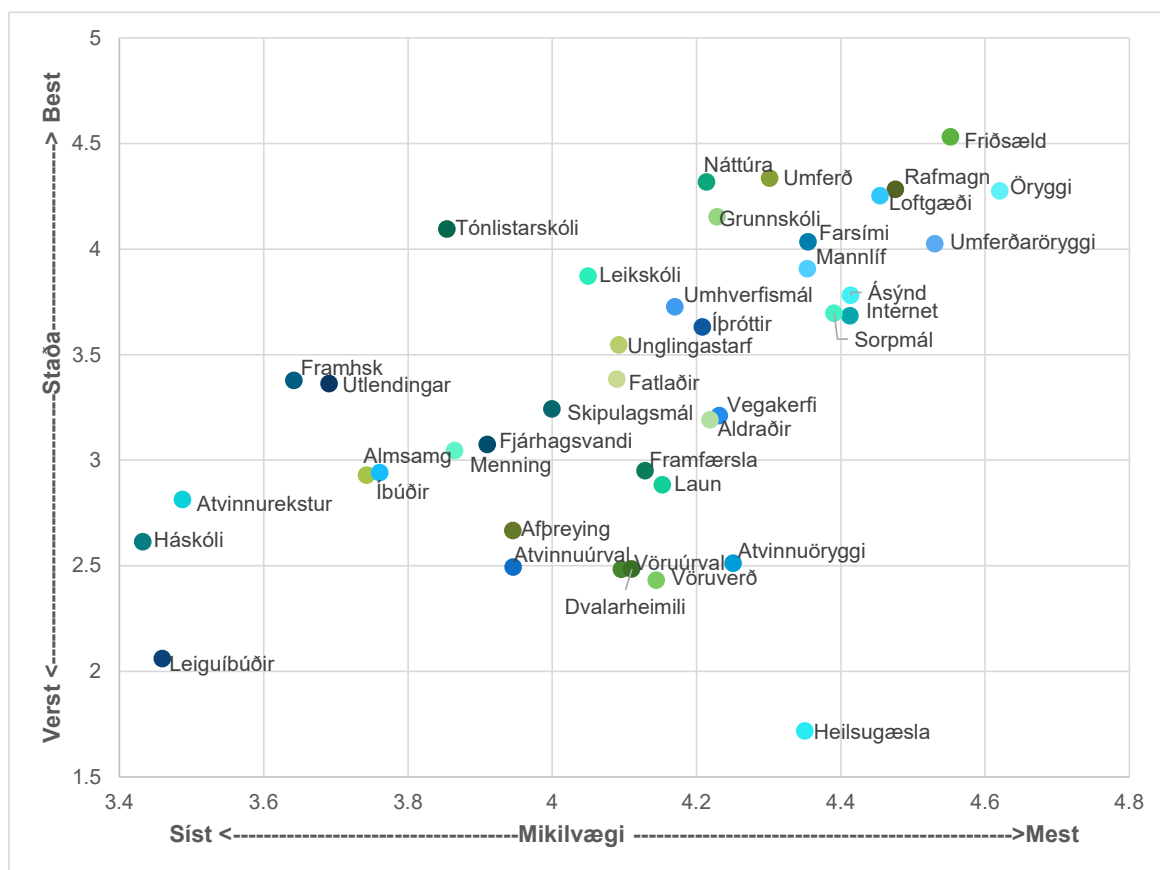
- Staðan á flestum þáttum var talin góð og mikilvæg samtímis.
- Friðsæld, loftgæði, öryggi og e.t.v. náttúra komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Vöruverð og laun komu verst út.
- Háskóli, almenningssamgöngur og leigubúðir þóttu síst mikilvægustu þættirnir.

Breyting á milli kannana í Skagafjarðarsýslu

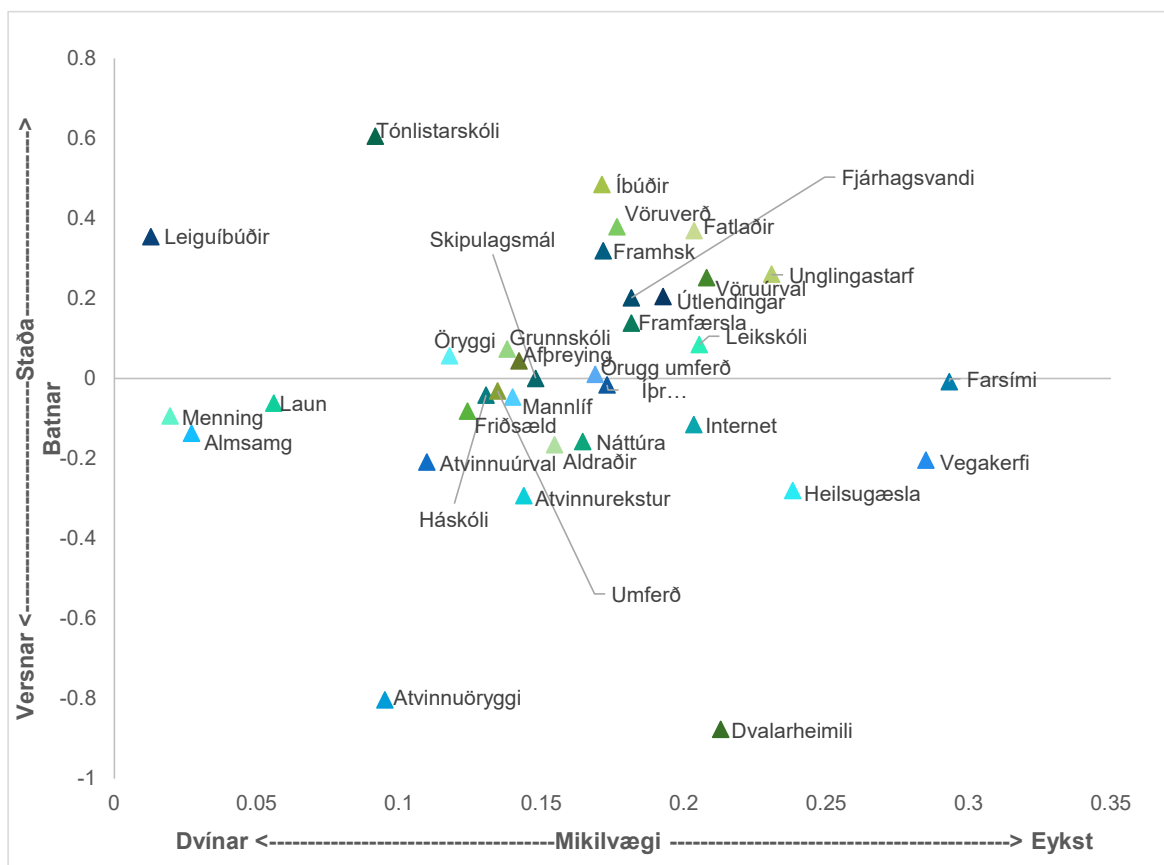
- Leiguíbúðir og nettengingar böttnuðu mest að gæðum á milli kannana.
- Menning og almenningssamgöngur versnuðu mest.
- Íbúðir, leikskóli, grunnskóli og vegakerfi jukust mest að mikilvægi á milli kannana.
- Allir þættir nema laun og almenningssamgöngur jukust að mikilvægi á milli kannana.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Suðurnesjabæ

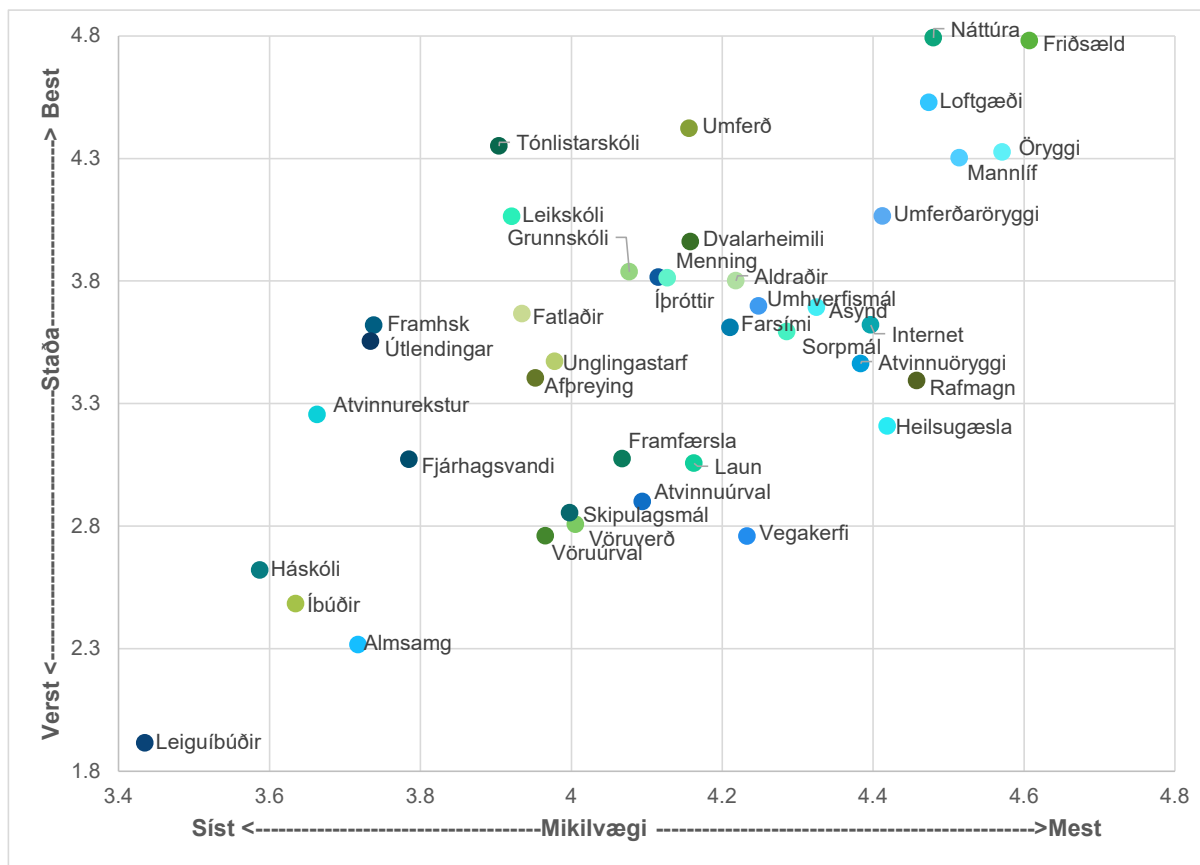
- Friðsæld og almennt öryggi komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Umferðaröryggi, loftgæði og rafmagn komu þar á eftir.
- Heilsugæsla fékk hina verstu útreið líkt og í síðustu könnun. Lítið hefur breyst að mati íbúa.
- Þættir eins og atvinnuöryggi, vöruverð, dvalarheimili og vöruúrval komu frekar illa út.

Breyting á milli kannana í Suðurnesjabæ

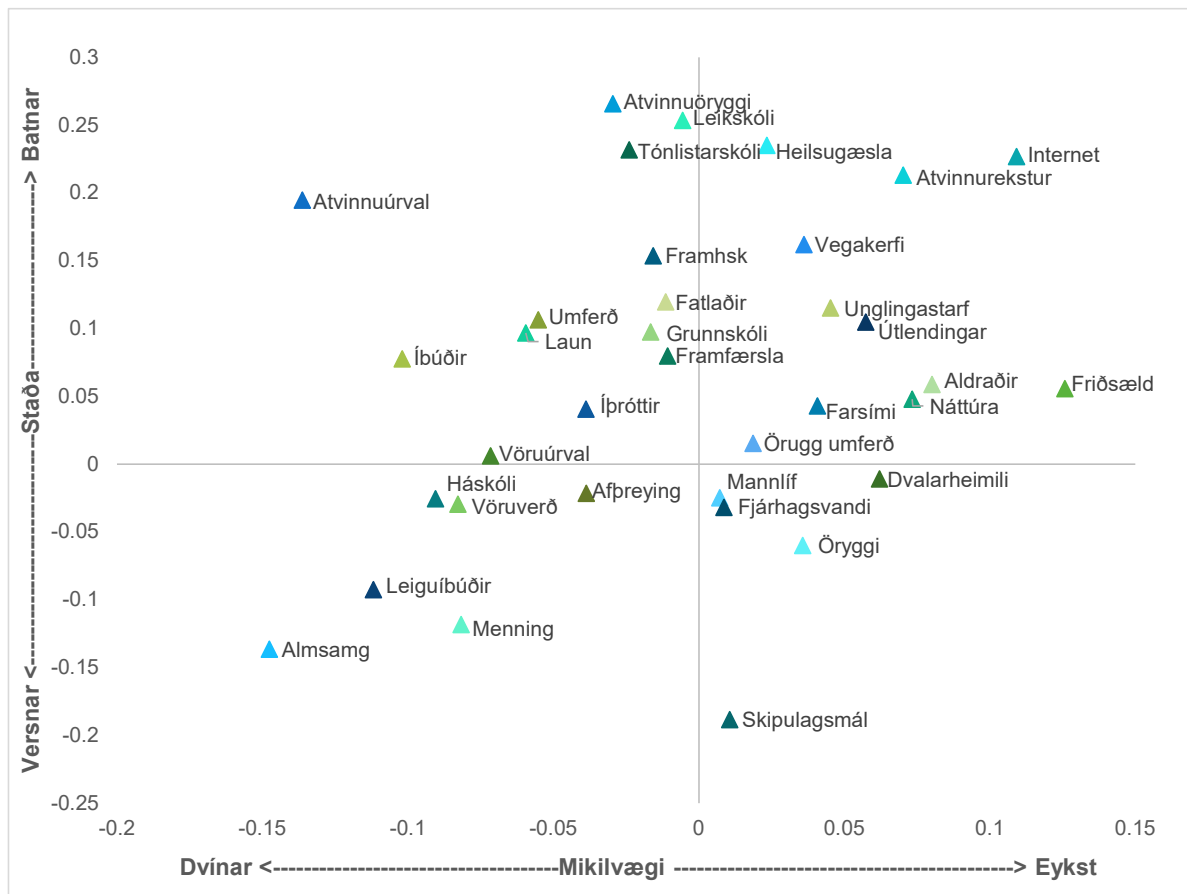
- Allir þættir jukust að mikilvægi á milli kannana.
- Staða um helming þáttanna hefur versnað (fyrir neðan lárétta línuna) og um helming þáttanna batnað.
- Þekkt er að kröfur íbúa aukist við sameiningar sveitarfélaga.
- Tónlistarskóli er þáttur sem batnaði mest á milli kannana á meðan dvalarheimili versnaði mest.
- Mikilvægi farsíma og vegakerfis jókst mest á meðan mikilvægi leiguíbúða, menningar og almenningssamgangna jókst minnst.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða á N-Vestfjörðum

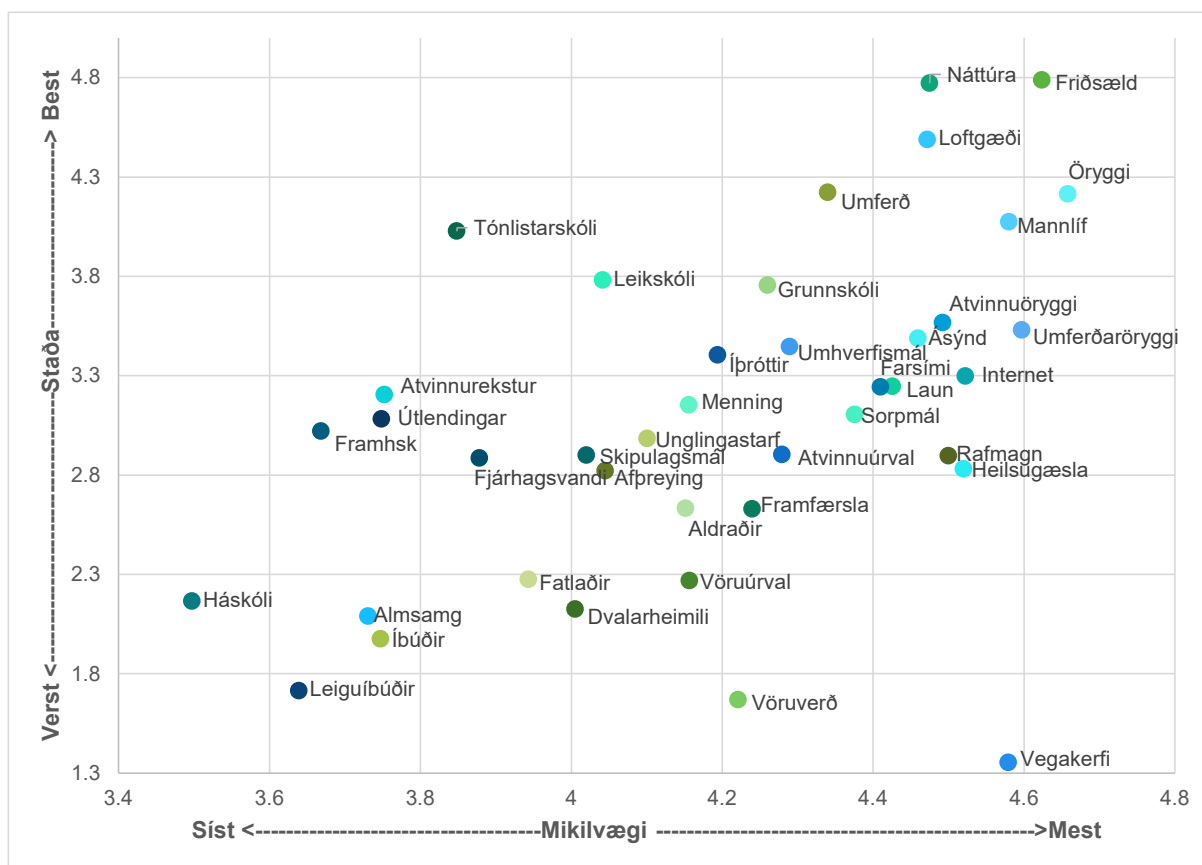
- Náttúra og friðsæld komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Þættir sem fylgdu á eftir voru loftgæði, almennt öryggi og gott mannlíf.
- Staðan á fasteignamarkaði og samgöngum var talin verst og voru þessir þættir jafnframt taldir síst mikilvægir íbúum.
- Mest aðkallandi er að unnið verði í heilsugæslunni og vegakerfinu.

Breyting á milli kannana á N-Vestfjörðum

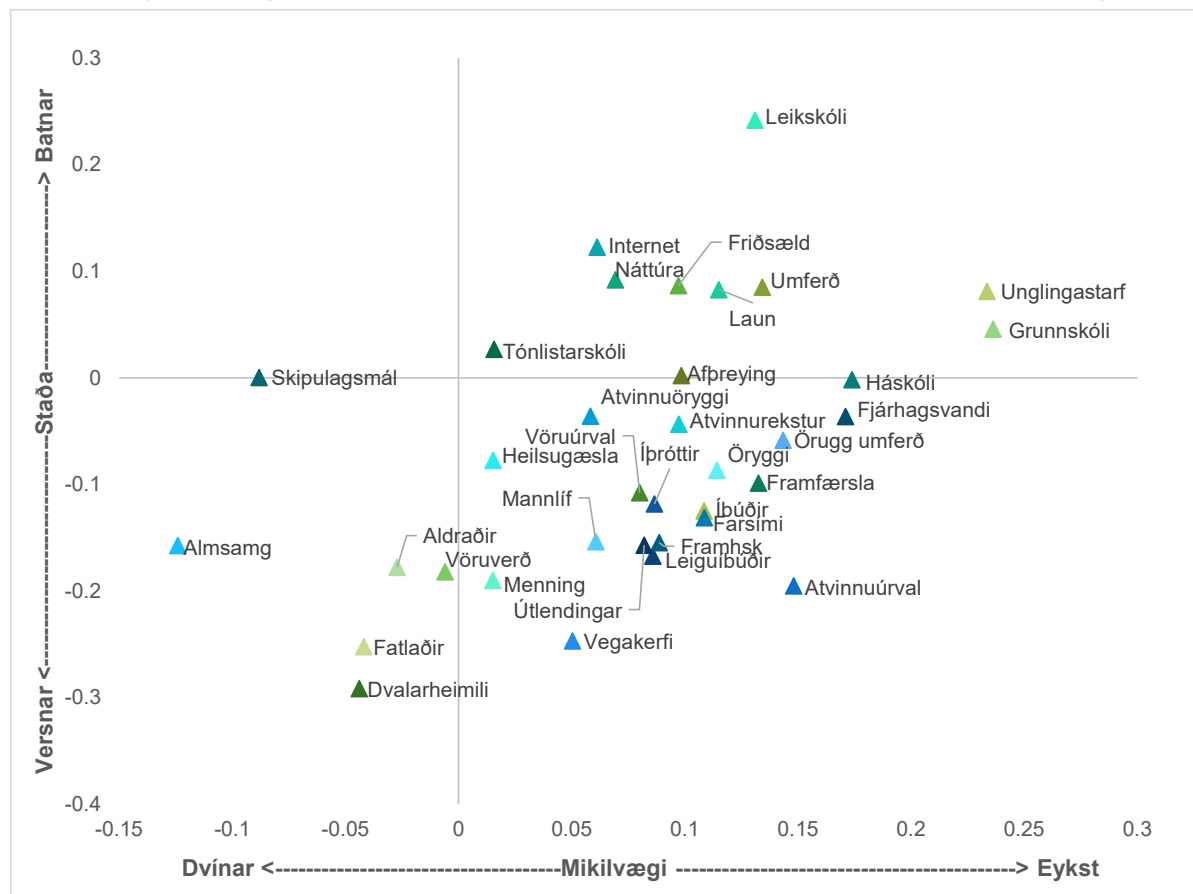
- Atvinnuóryggi og leikskóli voru þættir sem böttnuðu mest að gæðum á milli kannana.
- Staða skipulagsmála versnaði mest að mati íbúa.
- Friðsæld og nettengingar jukust mest að mikilvægi á milli kannana.
- Almenningssamgöngur og atvinnuúrval drógust mest saman að mikilvægi.
- Staðan batnaði á fleiri þáttum en versnað. Mest er varðar friðsæld.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða á S-Vestfjörðum

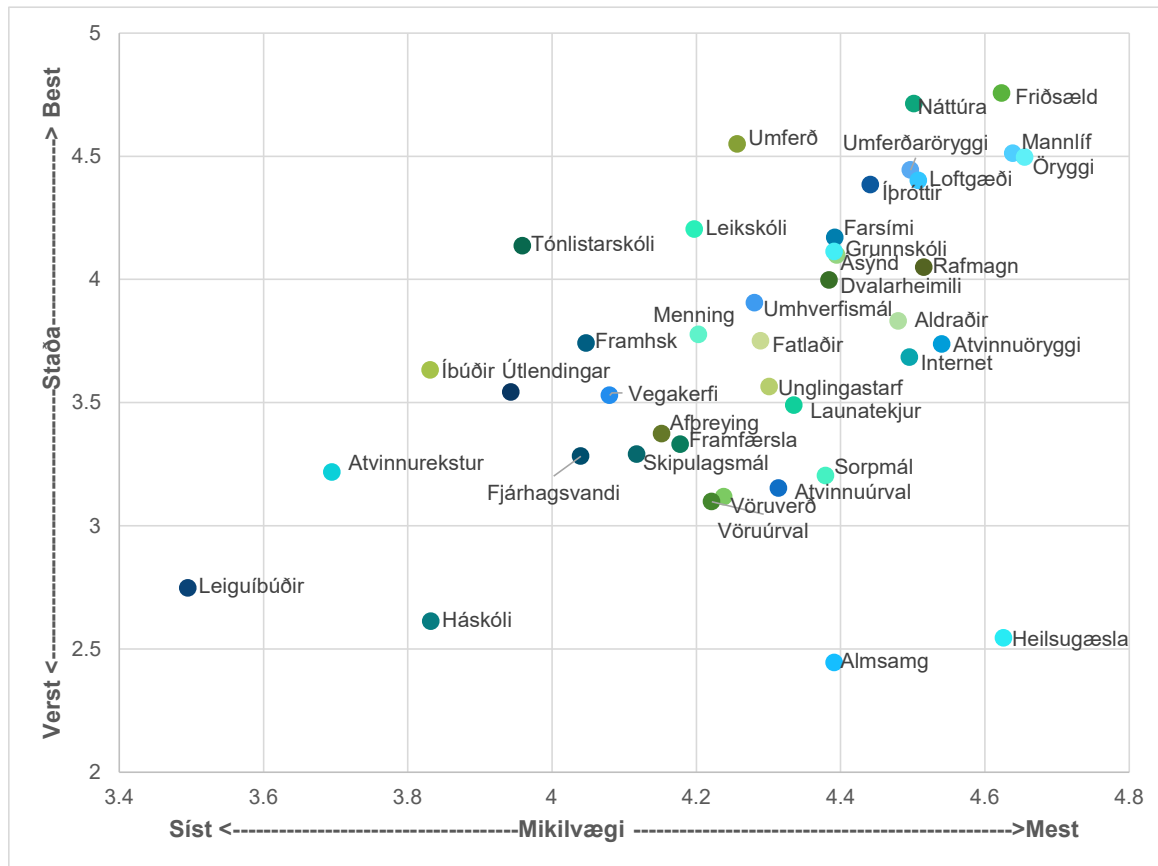
- Náttúra og friðsæld komu best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Þættir sem fylgdu þar á eftir voru loftgæði og öryggi.
- Vegakerfið kom verst út og er sá þáttur sem þarfnast helst úrbóta.
- Þar á eftir fylgdu vöruverð og –úrval.

Breyting á milli kannana á S-Vestfjörðum

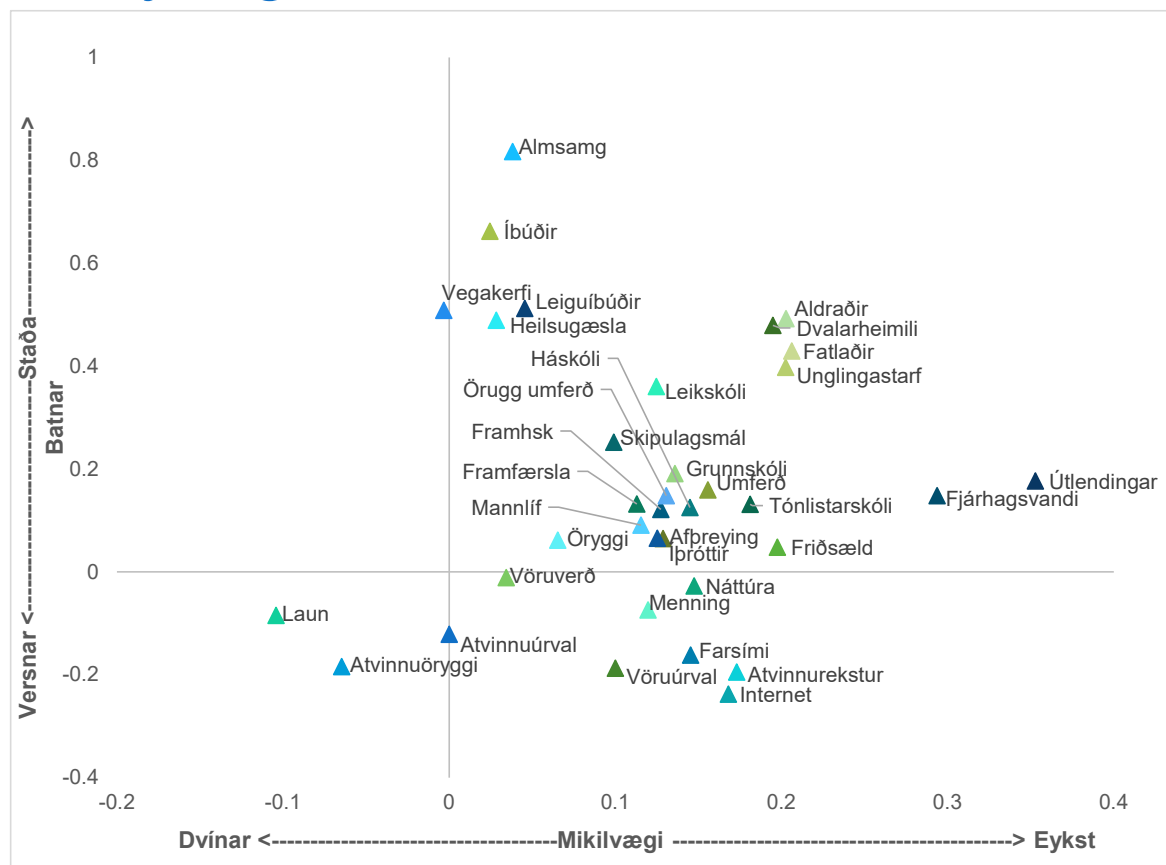
- Leikskóli batnaði mest að gæðum á milli kannana.
- Staðan versnaði mest á þáttum á borð við dvalarheimili, þjónustu við fatlaða og vegakerfið.
- Unglingastarf og grunnskólar voru þeir þættir sem jukust mest að mikilvægi á milli kannana.
- Almenningsamgöngur og skipulagsmál drógust mest saman að mikilvægi.
- Fleiri þættir jukust að mikilvægi á milli kannana en þeir sem drógust saman. Mest var aukningin í þáttunum grunnskóli og ungingastarf.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Vestmannaeyjum

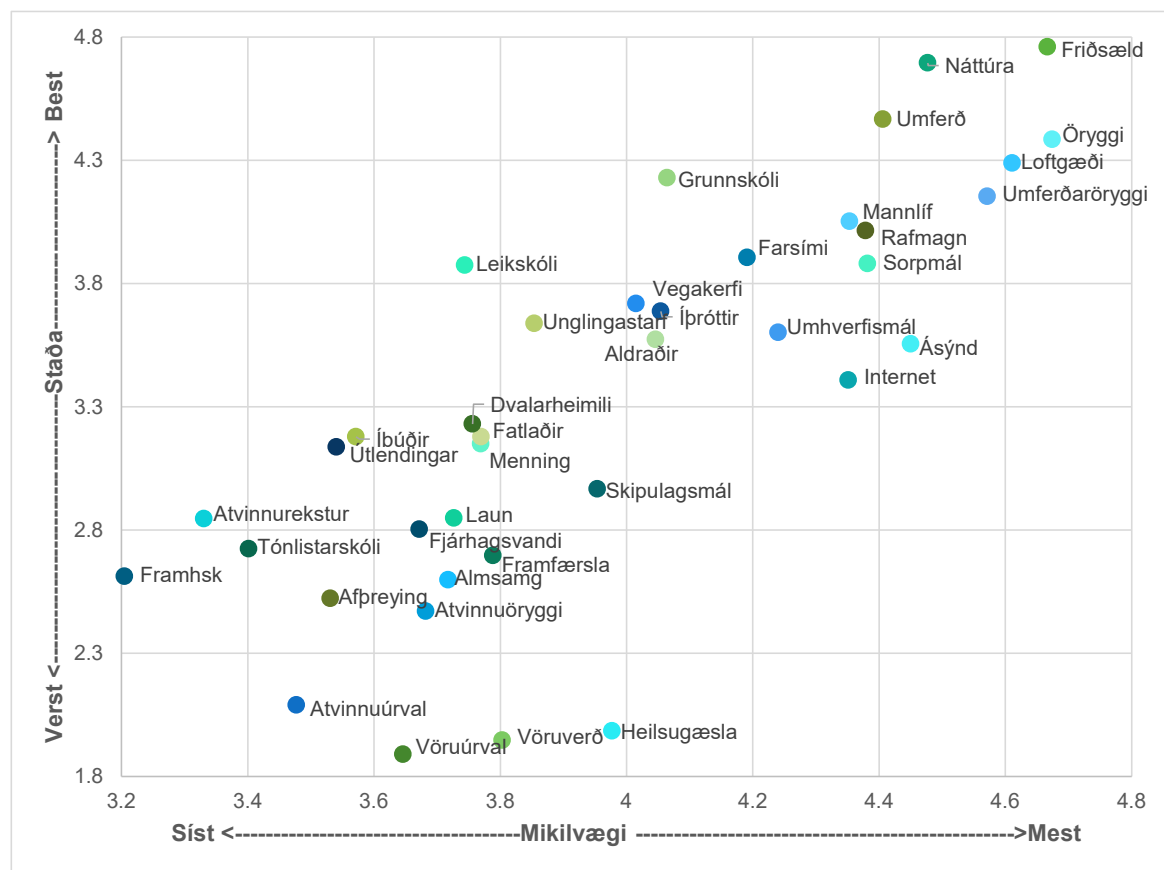
- Almennt voru flest atriði bæði í góðri stöðu og mjög mikilvæg íbúunum.
- Tveir þættir voru taldir standa illa en voru jafnframt mjög mikilvægir íbúum; almenningssamgöngur og heilsugæsla.
- Aðrir þættir, leiguíbúðir og háskóli, voru taldir standa álíka illa en voru ekki taldir eins mikilvægir íbúunum.

Breyting á milli kannana í Vestmannaeyjum

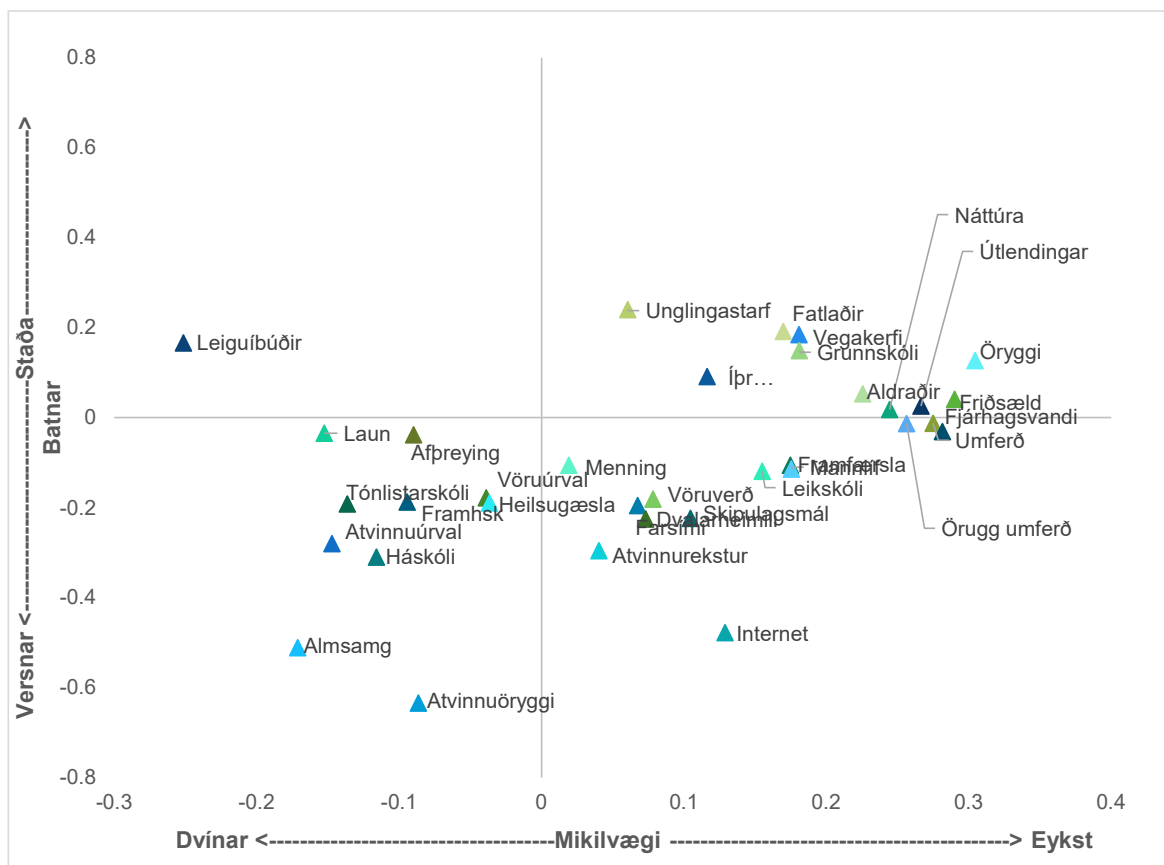
- Staða flestra þátta batnaði og mikilvægi þeirra jókst á milli kannana.
- Athygli vekur að staða þáttanna sem komu verst út, almenningssamgangna og heilsugæslu, batnaði mikið á milli kannana.
- Þættir eins og nettengingar, möguleikar til eigin atvinnureksturs, farsímasamband og vöruúrval voru taldir versna á milli kannana (þó ekki mikið) en jukust jafnframt að mikilvægi.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Vogum

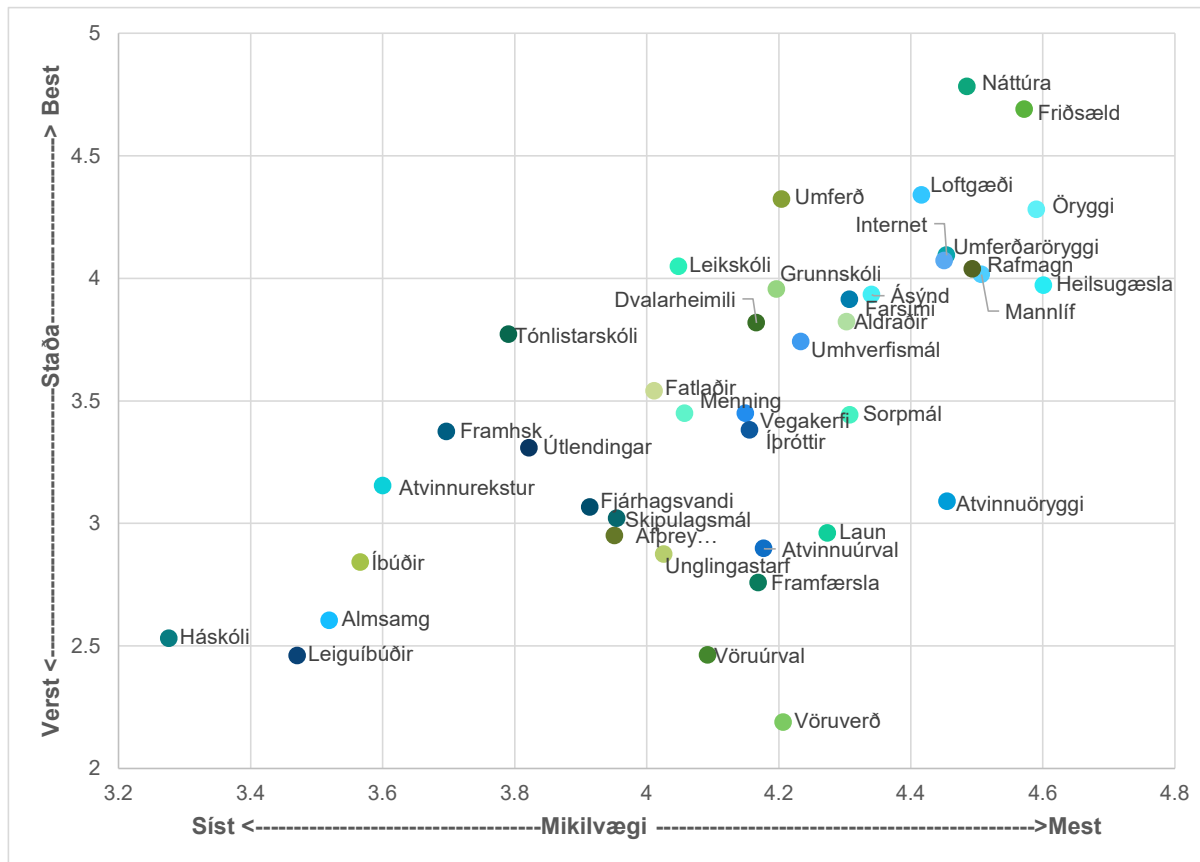
- Friðsæld kom best út þegar horft var til stöðu og mikilvægis.
- Þættir sem fylgdu á eftir voru náttúra, öryggi, loftgæði, umferð og umferðaröryggi.
- Heilsugæsla kom verst út.
- Vöruverð og vöruúrval fylgdu þar á eftir.

Breyting á milli kannana í Vogum

- Staða atvinnuöryggis, almenningssamgangna og nettenginga versnaði mest á milli kannana.
- Mest batnaði staðan á leiguíbúðum, unglingastarfi, þjónustu við fatlað fólk, vegakerfinu og grunnskóla að mati íbúa.
- Mikilvægi almenns öryggis, friðsældar, umferðar, þjónustu við fólk í fjárhagsvanda og útlendinga jókst mest.
- Mikilvægi leiguíbúða dróst hins vegar mest saman.

Staða og mikilvægi búsetuskilyrða í Þingeyjarsýslum

- Náttúra, friðsæld og öryggi komu best út í Þingeyjarsýslum.
- Atvinnuöryggi og vöruverð komu verst út og eru þeir þættir sem þyrfti helst að bæta úr.
- Þar á eftir komu framfærsla, atvinnuúrval og laun.
- Þeir þættir sem íbúar töldu síst mikilvæga voru háskóli, almenningssamgöngur og leiguíbúðir og var staða þessara þátta einnig talin standa einna verst.

Heildarsamanburður

Einkunn C

- Einkunn (á bilinu 0-10) tekur tillit til munar á milli landsvæða.
  - Færri stig fyrir búsetuskilyrði þar sem munurinn er lítill og fleiri þar sem hann er mikill.
  - Tekur tillit til þess hversu góð eða slæm staðan er og hversu mikilvægir þættirnir eru fyrir áframhaldandi búsetu.
- Einkunnin er vigtuð með mikilvægi eins og gert var í könnuninni 2016/2017.
- Vestmannaeyjar, Akureyri og Eyjafjörður lenda í þremur efstu sætunum.
- S-Vestfirðir, Dalir og Strandir og Reykhólar lenda enn og aftur í þremur neðstu sætunum.
- Athyglisverð breyting á röðun höfuðborgarsvæðisins m.v. einkunnargjöf B.

Sæti	Landsvæði	Stig 2020	Stig 2016-17	Breyting
1	Vestmannaeyjabær	7,4	6,3	1,1
2	Akureyri	7,0		
3	Eyjafjörður	6,6		
4	Skagafjarðarsýsla	6,4	6,4	0
5	Snæfellsnes	6,2	5,8	0,4
6	Akranes og Hvalfjörður	6,2	6,3	-0,1
7	Rangárvallasýsla	6,0	5,1	0,9
8	Hérað og N-Múlasýsla	5,9		
9	Höfuðborgarsvæðið	5,8		
10	Grindavíkurbær	5,8	5,6	0,2
11	V-Húnavatnsýsla	5,7	5,3	0,4
12	N-Vestfirðir	5,5	6,0	-0,5
13	Þingeyjarsýsla	5,3		
14	Árnessýsla	5,2	4,9	0,3
15	Suðurnesjabær	5,0	4,7	0,3
16	Reykjanesbær	4,9	5,4	-0,5
17	Sveitarfélagið Vogar	4,8	4,9	-0,1
18	Skaftafellssýslur	4,8	4,3	0,5
19	Fjarðabyggð og Suðurfirðir	4,7		
20	A-Húnavatnssýsla	4,7	4,4	0,3
21	Borgarfjarðarsvæði	4,6	4,5	0,1
22	Strandir og Reykhólar	4,3	5,0	-0,7
23	Dalir	3,9	3,6	0,3
24	S-Vestfirðir	3,8	4,1	-0,3

Hagnýtt gildi

- Niðurstöður íbúakönnunarinnar geta nýst í stefnumótunarvinnu sveitarfélaga, samtaka sveitarfélaga og annarra opinberra fyrirtækja og stofnana (og jafnvel einkafyrirtækja) sem sinna þörfum almennings með beinum hætti og/eða sýna samfélagslega ábyrgð.
- Þar er m.a. að finna:
- Forgangslista 40 mismunandi búsetuskilyrða 3-4 landsvæða í hverjum landshluta.
- Innbyrðis samanburð á stöðu búsetuskilyrða viðkomandi landshluta.
- Heildarsamantekt allra landshlutanna býður sunnlenskum landshlutum upp á samanburð við þá.
- Samanburðurinn dregur fram þau atriði sem eru aðkallandi úrlausnarverkefni viðkomandi landshluta og dregur einnig fram þá þætti sem eru í góðu lagi.
- Hugmyndin er að endurtaka könnunina á 2-3 ára fresti og ná þannig að fylgjast með þróun mikilvægra þátta sem skipta íbúana máli.
- Aðalmarkmiðið er að vita betur hvaða aðgerðir eru líklegastar til árangurs til að gera samfélög landshlutans vænlegri til búsetu.

Annmarkar

- Styrkleikar:
  - Könnun verið þróuð í allnokkurn tíma á Vesturlandi.
  - Uppbygging könnunarinnar byggir á niðurstöðum rannsókna í byggðamálum og tengdra greina.
- Annmarkar verkefnis:
  - Þátttaka yngstu og elstu aldurshópanna mætti vera meiri.
  - Konur eru lítið eitt fleiri en karlar meðal þátttakenda.
  - Útlendingar þyrftu að vera fleiri en eru þó miklu fleiri en í síðustu könnun.
- Fyrirvarar:
  - Ekki efni eða ástæða til vigtunar meðaltalna en niðurstöður ber að túlka m.t.t. annmarkanna.